

Міністерство охорони здоров'я України

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

Кафедра іноземних мов з курсом латинської мови

та медичної термінології

**ПРАКТИКУМ З ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ І КУРСУ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО
ФАКУЛЬТЕТУ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 226 «ФАРМАЦІЯ.
ПРОМИСЛОВА ФАРМАЦІЯ» (ІІ МОДУЛЬ)**

Вінниця 2021

Міністерство охорони здоров'я України
Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова
Кафедра іноземних мов з курсом латинської мови та медичної термінології

Посібник затверджено на навчально-методичному засіданні кафедри іноземних мов з курсом латинської мови та медичної термінології

(Протокол № 4 від 23.11.2020 р.)

та на засіданні методичної ради загальноосвітніх та загальнотеоретичних дисциплін
ВНМУ ім. М.І.Пирогова

(Протокол № 4 від 29.04.2021 р.)

Автори-укладачі: О.Ф. Гайдаєнко, Г.Т. Михайлюк, М.Т. Денека, ст. викладачі

Редактор: Л. В. Дудікова, д. пед. н., професор, завідувач кафедри іноземних мов з курсом латинської мови та медичної термінології ВНМУ ім. М. І. Пирогова

Рецензенти:

**О.О. Давиденко, кандидат фармацевтичних наук, доцент кафедри фармацевтичної хімії
ВНМУ ім. Пирогова**

А.Л. Кондратюк, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов з курсом латинської мови та медичної термінології ВНМУ ім. М.І. Пирогова

Практикум з латинської мови для студентів 1 курсу фармацевтичного факультету спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» (II модуль) : навч. посіб. / О.Ф. Гайдаєнко, Г.Т. Михайлюк, М.Т. Денека; за ред. д. пед. н., проф. Л.В. Дудікової. – Вінниця : ВНМУ, 2021. – 213 с.

Практикум з латинської мови призначений для студентів 1 курсу фармацевтичного факультету спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова. До посібника ввійшли теми 15 занять другого семестру, які містять теоретичну та практичну частини. Дане видання може використовуватися і як навчальний посібник, і як робочий зошит. Позаняткове викладення тем відповідає тематичному та календарному планам. Граматичний матеріал базується на термінології із рецептури, фармакології, фармакогнозії, фармацевтичної хімії.

Вступ

Метою створення даного навчального посібника є сприяння ефективній організації аудиторної та позааудиторної роботи студентів першого курсу фармацевтичного факультету спеціальності 226 «Фармація. Промислова фармація» з навчальної дисципліни «Латинська мова». Організація роботи по вивченню термінологічного курсу перш за все орієнтована на відпрацювання навичок грамотного використання спеціальної фармацевтичної термінології і на пряму залежить від методичного забезпечення.

Посібник побудований за структурно-термінологічним принципом та призначений для проведення занять у другому семестрі першого курсу. Він охоплює теми із розділів: фармацевтична термінологія, хімічна термінологія та клінічна термінологія. Навчальний матеріал розподілений на 15 занять, кожне з яких містить теоретичну та практичну частини. В теоретичній частині викладені граматичні правила, лексичний мінімум, афоризми, а в практичній – тренувальні вправи для аудиторної роботи та самостійного опрацювання.

Згідно із тематичним планом у другому семестрі студенти вивчають такі теми із розділу «Морфологія», як: *Іменники третьої відміни чоловічого, жіночого та середнього родів; Прикметники другої групи та дієприкметники теперішнього часу активного стану; Ступені порівняння прикметників; Іменники четвертої та п'ятої відмін; Числівники; Прислівники; Займенники*. Весь цей граматичний матеріал базується на термінології із рецептури, фармакології, фармакогнозії, фармацевтичної хімії, фармакодинаміки та фармакокінетики. Окремий цикл занять другого семестру присвячений розділу «Словотворення», в якому пропонується вивчити найпродуктивніші префікси латинського та грецького походження. Розділ «Клінічна термінологія» розглядається на останніх заняттях. Робота над темами даного циклу направлена на вивчення грецьких ТЕ, які позначають назви органів, тканин, секретів, патологічних процесів, станів тощо. Особлива увага приділяється конструюванню та перекладу термінів-композитів.

При викладенні тем розділу «Хімічна термінологія» враховані останні нормативні зміни, рекомендовані національним комітетом по хімічній термінології.

Практикум розроблений у вигляді робочого зошита, що дає можливість його використання і як посібника, і як зошита.

Щоб максимально опрацювати завдання підсумкового контролю та підготувати студентів до успішного завершення курсу, серед тренувальних вправ подаються завдання із підсумкового модуля. Для оптимізації роботи над лексичним та граматичним матеріалом всі незнайомі слова до вправ вказуються у словниковій формі. Найбільш важливі положення відмічаються виразом *Nota bene! (NB!) – Зверни увагу!*

Автори практикуму щиро сподіваються, що дане видання значно полегшить роботу студентів-першокурсників над здобуттям лінгвопрофесійних знань з латинської фармацевтичної термінології.

ЗМІСТ

№ п/п	Назва теми	Номер сторінки
1.	Третя відміна іменників. Загальна характеристика. Чоловічий рід іменників III відміни. Винятки із правил щодо чоловічого роду іменників III відміни. Лікарські найменування з іменником <i>liquor</i> .	7
2.	Третя відміна іменників. Жіночий рід іменників III відміни. Винятки із правил щодо жіночого роду іменників III відміни. Особливості відмінювання рівноскладових іменників III відміни грецького походження на <i>-sis</i> .	15
3.	Морфологія. Третя відміна іменників. Середній рід іменників III відміни. Винятки із правил щодо середнього роду іменників III відміни. Відмінювання іменників III відміни грецького походження на <i>-ma</i> .	22
4.	Морфологія. Прикметники третьої відміни. Дієприкметники теперішнього часу активного стану. Ступені порівняння прикметників. Назви олій. Підготовка до контролю змістового модуля № 3.	29
5.	Міжнародна латинська хімічна номенклатура. Назви хімічних елементів. Назви кислот. Назви оксидів, пероксидів, гідроксидів. Назви закисів.	48
6.	Міжнародна латинська хімічна номенклатура. Назви оксигеновмісних, безоксигеновмісних, кислих та основних, натрієвих та калієвих солей. Грецькі числівники-префікси у хімічній номенклатурі. Найменування вуглеводневих і кислотних радикалів. Особливості назв складних ефірів. Скорочення у рецептах. Підготовка до контролю змістового модуля № 4.	60
7.	Четверта відміна іменників. Винятки із правил щодо роду іменників четвертої відміни. П'ята відміна іменників. Особливості вживання іменника <i>species</i> у рецептурі.	90
8.	Кількісні та порядкові числівники. Прислівник.	101

	<p>Займенник.</p> <p>Ботанічна номенклатура. Назви лікарських рослин. Назви органів рослин.</p> <p>Підготовка до контролю змістового модуля № 5.</p>	
9.	<p>Термінологічний словотвір. Способи словотворення. Префіксальне словотворення. Префікси латинського та грецького походження (частини I, II). Рецептура. Латинська номенклатура лікарських форм. Виписування рецептів на тверді лікарські форми.</p>	119
10.	<p>Префіксальне словотворення. Префікси латинського та грецького походження (частини III, IV). Рецептура. Виписування рецептів на рідкі та м'які лікарські форми. Рецепти <i>Ex tempore</i> на найважливіші рецептурні скорочення.</p>	128
11.	<p>Клінічна термінологія. Грецькі терміноелементи, які позначають назви органів і частин тіла, науку, патологічні стани, методи діагностичного обстеження, лікування, захворювання (частина I). Рецептура. Основні моделі фармацевтичних термінів.</p>	136
12.	<p>Клінічна термінологія. Грецькі терміноелементи, які позначають фізичні властивості, патологічні стани та зміни органів і тканин, терапевтичні і хірургічні способи лікування, тканини, органи, секрети (частина II). Рецептура. Виписування рецептів на різноманітні лікарські форми.</p>	149
13.	<p>Клінічна термінологія. Грецькі терміноелементи, які позначають назви тканин, органів, статі, віку, функціональні і патологічні стани, процеси, фізичні властивості, якості (частина III). Рецептура. Виписування рецептів в повній та скороченій формах.</p>	160
14.	<p>Контроль змістового модуля № 6. Підготовка до підсумкового контролю – диференційованого заліку.</p>	167
15.	<p>Підсумковий контроль –диференційований залік з латинської мови.</p>	177

**ТРЕТЯ ВІДМІНА ІМЕННИКІВ. ЗАГАЛЬНА
ХАРАКТЕРИСТИКА. ЧОЛОВІЧИЙ РІД ІМЕННИКІВ III
ВІДМІНИ. ВИНЯТКИ ІЗ ПРАВИЛ ЩОДО ЧОЛОВІЧОГО
РОДУ ІМЕННИКІВ III ВІДМІНИ. ЛІКАРСЬКІ
НАЙМЕНУВАННЯ З ІМЕННИКОМ LIQUOR**

Третя відміна іменників. Загальна характеристика

1. Іменники III відміни бувають:

а) *нерівноскладові*, які в Nom. sing. і Gen. sing. мають різну кількість складів:

<i>форма Nom. sing.</i>	<i>форма Gen. sing.</i>	<i>словникова форма</i>
<i>pul-vis</i>	<i>pul-ve-ris</i>	<i>pulvis, ěris m - порошок</i>
<i>ra-dix</i>	<i>ra-di-cis</i>	<i>radix, ĩcis f – корінь</i>

б) *рівноскладові*, які в Nom. sing. і Gen. sing. мають однакову кількість складів:

<i>Nom. sing.</i>	<i>Gen. sing.</i>	<i>словникова форма</i>
<i>re-te</i>	<i>re-tis</i>	<i>rete, is n - сітка</i>
<i>a-pis</i>	<i>a-pis</i>	<i>apis, is f - бджола</i>

2. Деякі закінчення характерні для двох різних родів.

Іменники III відміни, які в Nom. sing. закінчуються на **-es**, бувають:

<i>masculinum</i>	← <i>es</i> →	<i>femininum</i>
<u>нерівноскладові:</u>		<u>рівноскладові:</u>
<i>stipes, itis m стебло</i>		<i>pubes, is f - лобок</i>

Іменники III відміни, які в Nom. sing. закінчуються на **-us**, бувають:

<i>femininum</i>	← <i>us</i> →	<i>neutrum</i>
<u>з основою на d, t</u>		<u>з основою на r:</u>
<i>-ūd-is: palus, ūdis f - болото</i>		<i>corpus, ōris n - тіло</i>
<i>-ūt-is: salus, ūtis f - благо, зцілення</i>		

3. Типи відмінювання іменників III відміни: *приголосний, голосний, мішаний.*

Приголосний тип

За приголосним типом відмінюються *нерівноскладові* іменники всіх родів з *основою на один приголосний*:

Словникова форма	основа
<i>pulvis, ěris m</i> - порошок	<u>pulver-</u>
<i>radix, ĩcis f</i> - корінь	<u>radic-</u>
<i>semen, ĩnis n</i> - насіння	<u>semin-</u>

Голосний тип

За голосним типом відмінюються іменники *середнього роду*, які в *Nom. sing.* мають закінчення *-e, -al, -ar*:

Словникова форма	основа
<i>Secale, is n</i> - жито	<u>Secal-</u>
<i>animal, ālis n</i> - тварина	<u>animal-</u>
<i>cochlear, āris n</i> - ложка	<u>cochlear-</u>

NB! Іменник *hepar, atis n* печінка відмінюється за приголосним типом.

Мішаний тип

За мішаним типом відмінюються:

1. *нерівноскладові* іменники з *основою на дві чи більше приголосних*:

Словникова форма	основа
<i>dens, dentis m</i> - зуб	<u>dent-</u>
<i>pars, partis f</i> - частина	<u>part-</u>
<i>os, ossis n</i> - кістка	<u>oss-</u>

2. *рівноскладові* іменники на *-is, -es*:

Словникова форма	основа
<i>Ribes, is n</i> - смородина	<u>Rib-</u>
<i>apis, is f</i> - бджола	<u>ap-</u>

Особливості відмінювання іменників приголосного, голосного та мішаного типу

Типи відмінювань	<i>Abl. sing.</i>	<i>Gen. plur.</i>	<i>Nom. plur. = Acc. plur.</i> (<i>n</i>)
Приголосний	-e	-um	-a
Голосний	-i	-ium	-ia

Мішаний	- e	- ium	-a
---------	-----	-------	----

Таблиця відмінкових закінчень іменників III відміни

	<i>sing.</i>			<i>plur.</i>		
	<i>приг.</i>	<i>гол.</i>	<i>міш.</i>	<i>приг.</i>	<i>гол.</i>	<i>міш.</i>
<i>Nom.</i>	різні	-e, -al, -ar	різні	^{m, f} -es ⁿ -a	-ia	^{m, f} -es ⁿ -a
<i>Gen.</i>	-is	-is	-is	-um	-ium	-ium
<i>Dat.</i>	-i	-i	-i	-ībus	-ībus	-ībus
<i>Acc.</i>	^{m, f} -em ⁿ⁼ Nom.	-e, -al, -ar	^{m, f} -em ⁿ⁼ Nom.	^{m, f} -es ⁿ -a	-ia	^{m, f} -es ⁿ -a
<i>Abl.</i>	-e	-i	-e	-ībus	-ībus	-ībus

Іменники чоловічого роду III відміни

Закінчення іменників чоловічого роду III відміни

До чоловічого роду III відміни належать нерівноскладові іменники, які в *Nom.sing.* мають закінчення:

-os, -or, -o, -er, -ex, -es, -en (крім *-men*).

Винятки із правил щодо чоловічого роду іменників III відміни (6 n + 4f = 10):

6 n: 1. *os, ossis n* – кістка

2. *os, oris n* – рот

3. *tuber, eris n* – бульба; горб

4. *Papaver, eris n* – мак

5. *Piper, eris n* – перець

6. *Polygonum hydropiper, Polygoni hydropiperis n* – гірчак

перцевий

4 f: 7. *Menyanthes, ĩdis f* – бобівник трилистий, трилисник

8. *arbor, ĩris f* – дерево

9. *gaster, tris f* – шлунок

10. *mater, tris f* – мати; мозкова оболонка (*dura mater* - тверда мозкова оболонка, *pia mater* - м'яка мозкова оболонка, *arachnoidea mater* – павутинна мозкова оболонка)

Лікарські найменування з іменником *liquor*

Іменник *liquor, oris m* може перекладатись як «рідина» і як

«розчин»:

Liquor Selzowsky – рідина Сельцовського;

Liquor Novicovi – рідина Новікова;

Liquor contra schok Petrovi - Beljakowi – розчин проти шоку
Петрова - Белякова;

Liquor Burovi – рідина Бурова

або Liquor Aluminium subacetatis – розчин алюмінію субацетату;

Liquor Kalii arsenitis – розчин калію арсеніту

або Liquor arsenicalis Fowleri – Фаулерів розчин миш'яку;

Liquor (solutio) Ammonii caustici – нашатирний спирт або розчин
аміаку їдкого;

Liquor Ammonii anisatus – Нашатирно - ганусові краплі.

Лексичний мінімум

1. Aether, ěris m – ефір	6. cortex, ĩcis m – кора
2. auctor, ōris m – автор	7. flos, flōris m – квітка
3. Bursa pastōris, ae / oris f – грицики	8. homo, ĩnis m – людина
4. Carbo, ōnis m – вугілля	9. liquor, ōris m – рідина
5. color, ōris m – колір	10. pulmo, ōnis m – легеня
	11. sapo, ōnis m – мило

Вправи

ПМ (IV- VII)

I. Перекласти словосполучення **українською мовою**, вказати **словникову форму** кожного слова.

1.	sapo medicinalis	<i>Сл.ф.: saapo, onis m; medicinalis, e</i>
		<i>Переклад:</i>
2.	pulmo dexter	
3.	mucilago alba	
4.	Aether aethylicus	
5.	cortex Frangulae	
6.	herba Bursae	

	pastōris	
7.	decoctum corticis Viburni	

II. Перекласти словосполучення латинською мовою, вказати словникову форму кожного слова.

1.	активоване вугілля	<i>Сл.ф.: carbo, onis m; activatus, a, um</i> <i>Переклад:</i>
2.	ліва легеня	
3.	ароматичне мило	<i>aromaticus, a, um</i>
4.	олійний розчин	
5.	осаджена сірка	<i>Sulfur, uris n; praecipitatus, a, um</i>
6.	біле кореневище	<i>albus, a, um</i>
7.	трава гірчака перцевого	

III. Написати рецепти без скорочень, перекласти українською мовою.

1. Rp.: Inf. rhiz. Calami 20,0:200 ml D. S.: По 1 столовій ложці 3 рази на день.	Recipe: Візьми:
2. Rp.: Dec. cort. Frangulae 20,0 : 200 ml D.S.: По 1 ст. ложці 2 рази на день.	

--	--

IV. Перекласти словосполучення латинською мовою, записати у формах *Nominativus* і *Genetivus*.

1. ефірна настойка	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
2. заспокійлива мікстура	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
3. натуральний шлунковий сік	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
4. настій трави чистотілу	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
5. сироп із кореня алтеї	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
6. препарат із квіток арніки	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
7. розчин нітрогліцерину в капсулах	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
8. ректальні супозиторії з анестезолом	<i>Nom. plur.</i>
	<i>Gen. plur.</i>

V. Транслітерувати назви лікарських засобів, підкреслити частотні відрізки, підписати їх значення:

1. апілак	5. етамізол
-----------	-------------

2. ліобіл	6. метакортин
3. апрофен	7. цефтріаксон
4. уролесан	8. сульфокамфокаїн

VI. Перекласти рецепти латинською мовою, записати в повній та скороченій формах.

<p>1. Візьми: Екстаку грициків рідкого 20 мл Видай. Познач: По 20 крапель 3 рази на день.</p>	Recipe:
	Rp.:
<p>2. Візьми: Гексаметилентетраміну 0,25 Екстракту беладони 0,015 Видай такі дози числом 10 в таблетках. Познач: По 1 таблетці 3 рази на день.</p> <p><i>Hexamethylentetraminum, i n</i></p>	

VII. Виписати рецепти (у повній та скороченій формах) такого складу:

<p>1. 60 драже пентоксифіліну 0,1. Призначити по 1 драже 3 рази на добу. <i>(Pentoxiphyllinum, i n)</i></p>

2. 30,0 0,5% мазі декаміну. Призначити змащувати шкіру 2 рази на добу.	

SENTENTIAE

1. Alma mater.	Мати годувальниця (так шанобливо називають студенти та випускники свій виш).
2. Arbor vitae.	Дерево життя.
3. Arbor mala, mala mala.	У поганій яблуні погані яблука.
4. Errare humanum est.	Людині властиво помилятись.
5. Docendo discimus.	Навчаючи інших вчимось.
6. Lege artis.	За законами мистецтва (за всіма правилами).
7. Alea jacta est.	Жереб кинуто (рішення прийнято).

**ТРЕТЯ ВІДМІНА ІМЕННИКІВ. ЖІНОЧИЙ РІД ІМЕННИКІВ
ТРЕТЬОЇ ВІДМІНИ. ВИНЯТКИ ІЗ ПРАВИЛ ЩОДО
ЖІНОЧОГО РОДУ ІМЕННИКІВ ТРЕТЬОЇ ВІДМІНИ.
ОСОБЛИВОСТІ ВІДМІНЮВАННЯ РІВНОСКЛАДОВИХ
ІМЕННИКІВ ІІІ ВІДМІНИ ГРЕЦЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ
НА -sis**

Іменники жіночого роду ІІІ відміни

Закінчення іменників жіночого роду ІІІ відміни

До жіночого роду ІІІ відміни належать іменники, які в Nom. sing. мають закінчення: **-do, -go, -io, -s** (крім **-os** та нерівноскладових на **-es**), **-x** (крім **-ex**).

**Винятки з правил щодо жіночого роду іменників ІІІ відміни
(3m +2 n=5):**

- 3m** :
1. pulvis, ěris m – порошок
 2. Adeps suillus, Adĭpis suilli m (або Axungia porcina, ae/ae f) – свинячий жир
 3. назви аніонів, які закінчуються на:
 - as, ātis m: nitras, ātis m – нітрат
 - is, ĭtis m: nitris, ĭtis m – нітрит
- 2n** :
4. Ribes, is n – смородина
 5. Echinopānah, acis n – заманиха

**Особливості відмінювання рівноскладових іменників ІІІ
відміни грецького походження на -sis**

Рівноскладові іменники грецького походження на **-sis** (*dosis, is f* доза; *basis, is f* основа; *necrosis, is f* змертвіння) при відмінюванні мають такі особливості:

Acc. sing. **-im** Abl. sing. **-i** Gen. plur. **-ium**

За таким зразком відмінюються латинські іменники: *pelvis, is f* таз; *febris, is f* лихоманка; *tussis, is f* кашель; *pertussis, is f* коклюш; *sitis, is f* спрага.

	<i>Singularis</i>	<i>Pluralis</i>
<i>Nom.</i>	dosis	dos-es
<i>Gen.</i>	dos-is	dos- ium
<i>Dat.</i>	dos-i	dos-ibus

<i>Acc.</i>	dos-im	dos-es
<i>Abl.</i>	dos-i	dos-ibus

Лексичний мінімум

1. Adonis vernalis, ĩdis /is m, f – горицвіт	13. Mays, ŷdis f – кукурудза
2. Arāchis, ĩdis f - арахіс, земляний горіх	14. pars, partis f – частина
3. apis, is f – бджола	15. pix, picis f – смола
4. aspersion (conspersion), ōnis f – присипка	16. Pix liquida, Picis liquidae f – дъоготь
5. Videns, ntis f (tripartīta) – череда (трироздільна)	17. Plantāgo, ĩnis f – подорожник
6. Borax, ācis f – бура (натрій тетраборат)	18. praescriptio, ōnis f – припис
7. Digitalis, is f – наперстянка	19. radix, ĩcis f – корінь
8. Filix, Filĭcis f – папороть	20. solutio, ōnis f – розчин
9. Filix mas, Filĭcis maris f – чоловіча папороть	21. suspensio, ōnis f – суспензія
10. hirudo, ĩnis f – п' явка	22. Thermopsis, ĩdis f – термопсис
11. inhalatio, ōnis f – вдихання	23. Vitis idaea, Vitis idaeae f – брусниця
12. injectio, ōnis f – ін'єкція	24. Strychnos, i f (Nux vomĭca, Nucis vomĭcae f) – чилібуха, блювотний горіх

Вправи ПМ(IV-VII)

I. Перекласти словосполучення **українською мовою**, вказати **словникову форму** кожного слова.

1.	Adeps suillus depuratus seu axungia porcina depurata	<i>Сл.ф.:</i> Adeps, adĭpis m (axungia, ae f); suillus, a, um (porcĭnus, a, um) - свинячий; depuratus, a, um <i>Переклад:</i>
2.	pulvis grossus	<i>grossus, a, um</i>

3.	rhizoma Echinopanacis	
4.	folium Plantaginis concisum	
5.	tabulettae radices Rhei	<i>Rheum, i n</i>
6.	folia Ribis nigri	
7.	unguentum contra congelationem	<i>congelatio, ōnis f</i>
8.	radix Taraxaci cum herba	
9.	formae remediorum pro infantibus	<i>forma, ae f; remedium, i n; pro(Abl.); infans, ntis m, f</i>
10.	pulveres divisi et indivisi	<i>divisus, a, um - розділений; indivisus, a, um – нерозділений</i>

II. Перекласти словосполучення латинською мовою, вказати словникову форму кожного слова.

1.	трава череди	<i>Сл.ф.: herba, ae f; Bidens, ntis f</i> <i>Переклад:</i>
2.	трава горицвіту	
3.	кукурудзяний крохмаль	<i>Amylum, i n</i>
4.	присипка аміказолу	<i>aspersio, onis f; Amycazolum, i n</i>
5.	протиглисний засіб	<i>anthelminthicus, a, um</i>
6.	підшкірна ін'єкція	<i>injectio, onis f; subcutaneus, a, um</i>
7.	складний порошок	<i>compositus, a, um</i>

8.	настойка блювотного горіха	
9.	відвар алтейного кореня	<i>Althaea, ae f</i>
10.	кора, листя і ягоди обліпихи	<i>Hippophaë, ës f</i>
11.	густиий екстракт чоловічої папороті	<i>spissus, a, um</i>
12.	розчин камфори в олії (олійний)	<i>Camphora, ae f</i>
13.	спиртовий розчин ергокальциферолу	<i>Ergocalciferolum, i n; spirituosus, a, um</i>
14.	сироп алое з залізом	<i>Aloë, ës f; cum (Abl.); Ferrum, i n</i>

III. Написати рецепти без скорочень, перекласти українською мовою.

1. Rp.: Sol. Iodi spirituos. 5% - 2 ml Tannini 3,0 Glycerini 10 ml M. D. S.: Для змащування ясен.	Recipe: Візьми:
2. Rp.: Tab. contra tussim N.20 D. S.: По 1 таблетці 2 рази на день.	

IV. Перекласти словосполучення латинською мовою, записати у формах *Nominativus* і *Genetivus*.

1. гіпотонічний розчин	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
2. разова доза синестролу	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
3. кора кореня барбарису	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
4. листя чорної смородини	<i>Nom. plur.</i>
	<i>Gen. plur.</i>
5. настойка блювотного горіха	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
6. мазь проти обмороження	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
7. складний порошок у вощеному папері	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
8. гіпертонічний розчин	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>

V. Транслітерувати назви лікарських засобів, підкреслити частотні відрізки, підписати їх значення:

1. етазол	5. теофілін
2. тифен	6. корглікон
3. ангітол	7. уросульфан

4.алеркур	8.астмапінрин
-----------	---------------

VI. Перекласти рецепти латинською мовою, записати в повній та скороченій формах.

1. Візьми: Настою листу наперстянки 0,5: 180 мл Простого сиропу 20 мл Змішай. Видай. Познач: По 1 ст. ложці 3-4 рази на добу. <i>infusum, i n; folium, i n; Digitalis, is f; sirupus, i m; simplex, icis</i>	Recipe:
	Rp.:
2.Візьми: Розчину синестролу олійного 2% - 1мл Видай такі дози числом 20 для ін'єкцій. Познач: По 2 мл в м'яз. <i>solutio, onis f; Synoestrolum, i n; oleosus, a, um</i>	

VII. Виписати рецепти (у повній та скороченій формах) такого складу:

1. 100,0 сиропу алое з залізом. Призначити по 0,5 чайної ложки 2 рази в день.	
2. 25 мл настойки пустирника. Призначити по 30-50 крапель 3-4 рази на добу. (<i>Leonurus, i m</i>)	

--	--

SENTENTIAE

1. <i>Indicatio vitālis.</i>	Життєві показники.
2. <i>Diagnosis bona – curatio bona.</i>	Добрий діагноз – добре лікування.
3. <i>O magna vis veritātis!</i>	О велика сила істини!
4. <i>In vino veritas, in aquā sanitas.</i>	Істина у вині, здоров'я у воді.
5. <i>Bona mente.</i>	З добрим наміром.
6. <i>Aurea mediocritas.</i>	Золота середина.
7. <i>Amor tussisque non celatur.</i>	Любов і кашель не можна приховати.

**ТРЕТЯ ВІДМІНА ІМЕННИКІВ. СЕРЕДНІЙ РІД ІМЕННИКІВ
ІІІ ВІДМІНИ. ВИНЯТКИ ІЗ ПРАВИЛ ЩОДО СЕРЕДНЬОГО
РОДУ ІМЕННИКІВ ІІІ ВІДМІНИ. ВІДМІНЮВАННЯ
ІМЕННИКІВ ІІІ ВІДМІНИ ГРЕЦЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ
НА -МА**

Іменники середнього роду ІІІ відміни

Закінчення іменників середнього роду ІІІ відміни

До середнього роду ІІІ відміни належать іменники, які в Nom.sing. мають закінчення:

-s, -l, -e, -men, -t, -al, -ma, -ur, -ar, -us

**Винятки із правил щодо середнього роду ІІІ відміни
(2 n):**

1. sol, solis m – сонце
2. sal, salis m (n) – сіль (у фармацевтичній термінології частіше n
E.g.: *sal carolinum factitium* – штучна карловарська сіль)

**Особливості відмінювання іменників ІІІ відміни
грецького походження на -ma**

Іменники грецького походження на *-ma, atis n* відмінюються за приголосним типом з особливостями: в Dat. і Abl. plur. мають закінчення *-is* замість *-ibus*.

systema, atis n

	<i>Singularis</i>	<i>Pluralis</i>
<i>Nom.</i>	systema	systemat-a
<i>Gen.</i>	systemat-is	systemat-um
<i>Dat.</i>	systemat-i	systemat- is
<i>Acc.</i>	systema	systemat-a
<i>Abl.</i>	systemat-e	systemat- is

NB! Не слід плутати вищевказані іменники грецького походження з латинськими іменниками І відміни: *squama, ae f* луска; *rima, ae f* щілина; *lacrima, ae f* сльоза; *forma, ae f* форма.

Лексичний мінімум

1. Alumen, ĩnis n – галун	13. lac, lactis n – молоко
2. Alumen ustum, ĩnis / i n – галун палений	14. mel, mellis n – мед
3. alcohol, ōlis n – алкоголь, спирт	15. nomen, ĩnis n – ім'я, назва
4. caput, ĩtis n – голова	16. Nuphar, āris n – глечики, латаття
5. cataplasma, ātis n – компрес, припарка	17. Nuphar luteum – глечики жовті
6. corpus, ōris n – тіло	18. semen, ĩnis n – насіння
7. Corpus vitreum, ōris / i n – склоподібне тіло	19. rhizoma, ātis n – кореневище
8. elĭxir, ĩris n – еліксир	20. Secāle, is n – жито
9. fel, fellis n / chole, es f – жовч	21. Secāle cornūtum, is /i n – маткові ріжки
10. hepar, ātis n – печінка (людини)	22. stigma, ātis n – приймочка
11. gargarisma, ātis n – полоскання	23. Sulfur, ūris n – сірка
12. jecur, ōris n – печінка (морських тварин і риб)	24. tempus, ōris n – час, скроня

Вправи ПМ (IV-VII)

I. Перекласти словосполучення **українською мовою**, вказати **словникову форму** кожного слова.

1.	plasma siccum	<i>Сл.ф.: plasma, atis n – плазма; siccus, a, um</i>
		<i>Переклад:</i>
2.	Guttae Botkini	<i>gutta, ae f; Botkinus, i m</i>
3.	Chole medicata conservata	<i>chole, es f; medicatus, a, um; conservatus, a, um</i>
4.	Sal marinum pro balneis	<i>sal, salis n; marinus, a, um - морський; balneum, i n; pro (Abl.)</i>
5.	Mucilago e seminibus Lini	<i>Linum, i n</i>

6.	Elixir contra tussim	<i>Elīxir, īris n</i>
7.	mixtura sicca contra tussim pro infantibus	<i>siccus, a, um;</i>

II. Перекласти словосполучення латинською мовою, вказати словникову форму кожного слова.

1.	осаджена сірка	<i>Сл.ф.: Sulfur, uris n; praecipitatus, a, um</i> <i>Переклад:</i>
2.	насіння гірчиці	<i>Sinapis, is f</i>
3.	насіння строфанту	<i>Strophanthus, i m</i>
4.	суспензія тетрацикліну	
5.	кореневище перстачу	<i>Tormentilla, ae f</i>
6.	порошок для присипок	<i>aspersio, onis f; pro (Abl.)</i>
7.	порошок з окситетрацикліном	
8.	кореневище з коренями валеріани	
9.	кореневище з коренями родовика	<i>cum (Abl.); Sanguisorba, ae f</i>

III. Написати рецепти без скорочень, перекласти українською мовою.

<p>1. Rp.: Extr. Secalis cornuti fluid. Extr. Polygoni hydropiperis fluid. Extr. Bursae pastoris fluid. āā 10 ml M. D. S.: По 30 крапель 3 рази на добу.</p>	<p>Recipe:</p>
<p>2. Rp.: Viridis nitentis 0,3 Spir. aethyl. 10% 10 ml Aq. purif. 20 ml M. D. S.: Зовнішнє.</p>	<p>Візьми:</p>

IV. Перекласти словосполучення латинською мовою, записати у формах **Nominativus і **Genetivus**.**

<p>1. галун палений</p>	<p><i>Nom. sing.</i></p>
<p>2. підшкірна ін'єкція <i>subcutaneus, a, um</i></p>	<p><i>Gen. sing.</i></p>
<p>3. сік листя наперстянки <i>Digitalis, is f</i></p>	<p><i>Nom. sing.</i></p>
<p>4. кукурудзяні</p>	<p><i>Gen. sing.</i></p>
	<p><i>Nom. plur.</i></p>

приймочки	<i>Gen. plur.</i>
5. препарати з кореня женьшеню <i>e (ex) (Abl.); Ginseng n</i>	<i>Nom. plur.</i>
	<i>Gen. plur.</i>
6. порошки розділені та нерозділені	<i>Nom. plur.</i>
	<i>Gen. plur.</i>
7. форми ліків для дітей	<i>Nom. plur.</i>
	<i>Gen. plur.</i>

V. Транслітерувати назви лікарських засобів, підкреслити частотні відрізки, підписати їх значення:

1.ментол	5.амідопірин
2.уродан	6.етаперазин
3.агіолакс	7.кардіовален
4.теофедрин	8.тестовірон

VI. Перекласти рецепти латинською мовою, записати в повній та скороченій формах.

1. Візьми: Трави звіробою 20,0 Листу шавлії 30,0 Листу перцевої м'яти 10,0 Змішай. Видай. Познач: По 30 крапель 3 рази на добу.	Recipe:
	Rp.:

<i>Hypericum, i n; Salvia, ae f; Mentha piperita, ae/ae f</i>	
<p>2. Візьми: Трави горицвіту 2,0 Кореневища з коренями валеріани 1,5 Змішай, нехай утвориться збір. Видай такі дози числом 6 Познач: По 1 столовій ложці 3 рази на день.</p>	

VII. Виписати рецепти (у повній та скороченій формах) такого складу:

1. 20 мл 50% розчину білігносту. Призначити 5 доз для внутрішньовенної холангіохолецистографії. (<i>Bilignostum, i n</i>)	
2. 10 супозиторіїв з димедролом 0,02. Призначити по 1 супозиторію в пряму кишку.	

SENTENTIAE

1. Cum grano salis.	З дрібкою солі (дотепно, в'їдливо).
2. Sol lucet omnibus (Petronius).	Сонце світить усім.
3. Amici fures tempōris.	Друзі – злодії часу.
4. Hosti – pectus, cor – amico.	Груди – для ворога, серце – для друга.
5. Qui scribit, bis legit.	Хто пише – двічі читає.
6. Volens – nolens.	Хоч – не – хоч.
7. Non progredi est regredi.	Не йти вперед значить іти назад.

**ПРИКМЕТНИКИ ТРЕТЬОЇ ВІДМІНИ. ДІЄПРИКМЕТНИКИ
ТЕПЕРІШНЬОГО ЧАСУ АКТИВНОГО СТАНУ. СТУПЕНІ
ПОРІВНЯННЯ ПРИКМЕТНИКІВ. НАЗВИ ОЛІЙ.
ПІДГОТОВКА ДО КОНТРОЛЮ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ №3**

Прикметники третьої відміни

За структурою словникової форми прикметники другої групи поділяються на прикметники з трьома родовими закінченнями, з двома родовими закінченнями та з одним родовим закінченням.

1. з трьома родовими закінченнями:

m f n

Закінчення: *-er, -is, -e*

Словникова форма: форма *m* записується повністю, *f, n* – тільки закінчення:

m f n

saluber, bris, bre - цілющий

Основа: форма *f* minus закінчення *-is*: *salubr-is*

Відмінюються: за 3 відміною голосного типу.

<i>Singularis</i>				<i>Pluralis</i>		
Casus	<i>m</i>	<i>f</i>	<i>n</i>	<i>m</i>	<i>f</i>	<i>n</i>
Nom.	saluber	<u>salubr-is</u>	salubr-e	salubr-es	<u>salubr-es</u>	salubr-ia
Gen.	salubr-is	salubr-is	salubr-is	salubr-ium	salubr-ium	salubr-ium
Dat.	salubr-i	salubr-i	salubr-i	salubr-ibus	salubr-ibus	salubr-ibus
Acc.	salubr-em	salubr-em	salubr-e	salubr-es	salubr-es	salubr-ia
Abl.	salubr-i	salubr-i	salubr-i	salubr-ibus	salubr-ibus	salubr-ibus

2. з двома родовими закінченнями:

m,f n

Закінчення: *-is, -e*

Словникова форма: форма *m, f* записується повністю, *n* – тільки закінчення:

m, f n

medicinalis, e - медичний

Основа: форма *m, f* minus закінчення *-is*: *medicinal-is*

Відмінюються: за 3 відміною голосного типу.

<i>Singularis</i>	<i>Pluralis</i>
-------------------	-----------------

Casus	<i>m, f</i>	<i>n</i>	<i>m, f</i>	<i>n</i>
Nom.	<u>steril-is</u>	steril-e	steril-es	steril-ia
Gen.	steril-is	steril-is	steril-ium	steril-ium
Dat.	steril-i	steril-i	steril-ibus	steril-ibus
Acc.	steril-em	steril-e	steril-es	steril-ia
Abl.	steril-i	steril-i	steril-ibus	steril-ibus

2. з одним родовим закінченням:

Закінчення (спільне для всіх трьох родів): *-x, -s, -r*.

Словникова форма: вказується форма *Nom. sing. m, f, n*, а поряд форма *Gen. sing. m, f, n*, яка складається із закінчення *-is* і тієї частини основи, яка не виступає в *Nom. sing.*:

Nom. sing. m, f, n Gen. sing. m, f, n
simplex, icis - простий

Основа: форма *Gen. sing. m, f, n* мінус закінчення *-is*:
simplic-is

Відмінюються: за 3 відміною голосного типу.

	<i>Singularis</i>		<i>Pluralis</i>	
Casus	<i>m, f</i>	<i>n</i>	<i>m, f</i>	<i>n</i>
Nom.	simplex		simplic-es	simplic-ia
Gen.	<u>simplic-is</u>		simplic-ium	
Dat.	simplic-i		simplic-ibus	
Acc.	simplic-em	simplex	simplic-es	simplic-ia
Abl.	simplic-i		simplic-ibus	

Дієприкметники теперішнього часу активного стану

Спосіб утворення:

- основа дієслова 1 або 2 дієвідміни + суфікс *-ns*
- основа дієслова 3 або 4 дієвідміни + суфікс *-ens*

E.g.: *stimulo, āre* 1 – стимулювати *stimula + ns, ntis* – стимулюючий
misceo, ēre 2 – змішувати *misce + ns, ntis* – змішуючий
solvo, ěre 3 – розчиняти *solv + ens, ntis* – розчиняючий
audio, īre 4 – слухати *audi + ens, ntis* – той, який слухає
Відмінюються дієприкметники теперішнього часу активного

стану так, як і прикметники III відміни голосного типу.				
	<i>Singularis</i>		<i>Pluralis</i>	
Casus	<i>m, f</i>	<i>n</i>	<i>m, f</i>	<i>n</i>
Nom.	stimulans		stimulant-es	stimulant-ia
Gen.	<u>stimulant-is</u>		stimulant-ium	
Dat.	stimulant-i		stimulant-ibus	
Acc.	stimulant -em	stimulans	stimulant-es	stimulant-ia
Abl.	stimulant-i		stimulant-ibus	

Ступені порівняння прикметників

Якісні прикметники здатні утворювати три ступені порівняння: звичайний - gradus positivus вищий - gradus comparativus найвищий - gradus superlativus				
Вищий ступінь				
Спосіб утворення: основа звичайного ступеня + суфікси <i>-ior</i> (для <i>m, f</i>), <i>ius</i> (для <i>n</i>)				
<i>звичайний ступінь</i>		<i>вищий ступінь</i>		
1. purus, a, um	чистий	purior, ius	чистіший	
2. subtilis, e	дрібний	subtilior, ius	дрібніший	
3. simplex, icis	простий	simplicior, ius	простіший	
Відмінюються дані прикметники за III відміною <i>приголосного</i> типу. Основа: форма <i>Gen. sing.</i> minus закінчення <i>-is</i> : <u>subtilior-is</u> (співпадає з повною формою чоловічого та жіночого родів в <i>Nom. sing.</i>).				
	<i>Singularis</i>		<i>Pluralis</i>	
Casus	<i>m, f</i>	<i>n</i>	<i>m, f</i>	<i>n</i>
Nom.	<u>subtilior</u>	subtilius	subtilior-es	subtilior-a
Gen.	<u>subtilior-is</u>		subtilior-um	
Dat.	subtilior-i		subtilior-ibus	
Acc.	subtilior-em	subtilius	subtilior-es	subtilior-a
Abl.	subtilior-e		subtilior-ibus	
Найвищий ступінь				

Спосіб утворення:
 основа звичайного ступеня + суфікс *-issim-* + родові закінчення *-us, a, um*.

Прикметники найвищого ступеня відмінюються так, як і прикметники I групи: форма *f* - за I відміною, *m, n* - за II відміною.

звичайний ступінь	вищий ступінь	найвищий ступінь
purus, a, um чистий	purior, ius чистіший	purissimus, a, um найчистіший
subtilis, e дрібний	subtilior, ius дрібніший	subtilissimus, a, um найдрібніший
simplex, icis простий	simplior, ius простіший	simplificissimus, a, um найпростіший

E.g.: *pulvis subtilissimus* - найдрібніший порошок.

Неправильні ступені порівняння

П'ять прикметників утворюють ступені порівняння від різних основ.

звичайний ступінь	вищий ступінь	найвищий ступінь
magnus, a, um великий	major, majus більший	maximus, a, um найбільший
parvus, a, um малий	minor, minus менший	minimus, a, um найменший
bonus, a, um добрий	melior, melius кращий	optimus, a, um найкращий
malus, a, um поганий	pejor, pejus гірший	pessimus, a, um найгірший
multus, a, um численний	plus більш численний	plurimus, a, um найчисленніший

Утворення ступенів порівняння прикметників прийменникового походження

Прийменник	Вищий ступінь	Найвищий ступінь
infra (з Acc.) внизу	inferior, ius нижчий	infimus, a, um найнижчий
intra (з Acc.)	interior, ius	intimus, a, um

всередині	внутрішній	найглибший
post (з Acc.) після	posterior, ius наступний	postremus, a, um останній
extra (з Acc.) зовні	exterior, ius зовнішній	extremus, a, um крайній
supra (з Acc.) вгорі	superior, ius вищий	supremus, a, um найвищий

Вживання відмінків при ступенях порівняння

Після вищого ступеня вживаються дві конструкції:

1. із сполучником *quam* (ніж, як), після якого об'єкт порівняння стоїть в Nom.sing.: *Pinus est altior quam Juniperus.* - *Сосна вища, ніж ялівець.*

2. без сполучника; тоді об'єкт порівняння в Ablativus: *Pinus est altior Junipero.*

Н.В.! Якщо потрібно виділити частину із загального або один об'єкт із цілої групи, вживається Genetivus (українською мовою перекладається родовим відмінком з прийменником "з, з-поміж"): *Omniū elementorū Hydrogenium levissimum est.* - *З усіх елементів водень найлегший.*

Вживання ступенів порівняння в ботанічній номенклатурі

У ботанічній номенклатурі вищий і найвищий ступені порівняння прикметників перекладаються звичайним ступенем:

Plantago major - подорожник великий

Chelidonium majus - чистотіл великий

Centaureum minus - золототисячник малий

Cucurbita maxima - гарбуз великий

Pulmonaria mollissima - медяниця м'яка

Назви олій

Назви олій, як правило, утворюються за принципом

неузгодженого означення:	
<u>гоЛОВНЕ СЛОВО</u> (іменник <i>Oleum, i n</i> в <i>Nom. sing.</i>)	+ <u>неузгоджене означення</u> (іменник в <i>Gen. sing.</i> , <i>рідше в Gen.plur.</i>)
1. <i>Oleum Rosae, i / ae n</i>	шипшинова олія
2. <i>Oleum Terebinthinae rectificatum, i / ae / i n</i>	очищена терпентинна (терпентинова) олія (очищений скипидар)
3. <i>Oleum Ricini, i / i n</i>	рицинова олія
4. <i>Oleum Helianthi, i / i n</i>	соняшникова олія
5. <i>Oleum Vaselini, i / i n</i>	вазелінова олія
6. <i>Oleum Eucalypti, i / i n</i>	евкаліптова олія
7. <i>Oleum Foeniculi, i / i n</i>	фенхелева олія
8. <i>Oleum jecoris Aselli, i / is / i n</i>	риб'ячий жир
9. <i>Oleum Olivārum, i / ārum n</i>	оливкова олія (досл.: олія оливок)
10. <i>Oleum Persicorum, i / orum n</i>	персикова олія (досл.: олія персиків)
11. <i>Oleum Hippophaës, i / ës n</i>	обліпихова олія
12. <i>Oleum Cacao, i / o n</i>	какаова олія (досл.: олія какао)
13. <i>Oleum Amygdalārum, i / ārum n</i>	мигдальна олія
14. <i>Oleum Anisi, i / i n</i>	анісова олія
15. <i>Oleum Lini, i / i n</i>	лляна олія
16. <i>Oleum Menthae piperitae, i / ae / ae n</i>	м'ятна олія (досл.: олія м'яти перцевої)
17. <i>Oleum Sinapis aethereum, i / is / i n</i>	ефірна гірчична олія (досл.: ефірна олія гірчиці)
18. <i>Oleum Maydis, i / ydis n</i>	кукурудзяна олія
19. <i>Oleum Arachīdis, i / ĩdis n</i>	арахісова олія
20. <i>Oleum Hyoscyami, i / i n</i>	олія блекоти
21. <i>Oleum Lavandulae, i / ae n</i>	лавандова олія
22. <i>Oleum Citri, i / i n</i>	лимонна олія
23. <i>Oleum Thymi, i / i n</i>	чебрецева олія

Лексичний мінімум

<p>1. medicinalis, e - медичний</p> <p>2. officinalis, e - аптечний, лікарський</p> <p>3. letalis, e - летальний, смертельний</p> <p>4. vulgaris, e - звичайний</p> <p>5. communis, e - загальний, звичайний</p> <p>6. viridis, e - зелений</p> <p>7. intramuscularis, e - внутрішньом'язовий</p> <p>8. naturalis, e - натуральний</p> <p>9. talis, e - такий</p> <p>10. parenteralis, e - парентеральний (спосіб), обминаючий травний тракт</p>	<p>11. subtilis, e - дрібний, мілкий</p> <p>12. fortis, e - сильний (за дією)</p> <p>13. mitis, e - м'який (за дією), слабкий</p> <p>14. sterilis, e - стерильний</p> <p>15. laxans, ntis - послаблюючий, проносний</p> <p>16. expectorans, ntis - відхаркуючий</p> <p>17. adstringens, ntis - в'яжучий</p> <p>18. anticoncipiens, entis – протизаплідний</p> <p>19. anticoagulans, ntis - протизсідний</p>
--	---

Вправи ПМ (IV-VII)

I. Перекласти словосполучення **українською мовою**, вказати **словникову форму** кожного слова.

1.	Elixir pectorale	<i>Сл.ф.: Elixir, īris n – еліксир; pectoralis, e</i>
		<i>Переклад:</i>
2.	medicamentum adjuvans	<i>medicamentum, i n; adjuvans, ntis</i>
3.	solutio anticoagulans	<i>anticoagulans, ntis</i>
4.	succus Plantaginis majoris	
5.	globuli anticoncipientes	<i>globulus, i m - кулька; anticoncipiens, ntis</i>
6.	dosis maxima	<i>maximus, a, um;</i>

	extracti Nucis vomicae	
--	------------------------	--

II. Перекласти словосполучення латинською мовою, вказати словникову форму кожного слова.

1.	стерильний розчин	<i>sterilis, e</i>
2.	дрібний порошок	<i>subtilis, e</i>
3.	зелене медичне мило	<i>viridis, e; medicinalis, e</i>
4.	послаблюючий засіб	<i>laxans, ntis</i>
5.	розчин зелені блискучої	<i>Viride nitens, Viridis nitentis - зелений блискучий, зелень блискуча</i>
6.	емульсія рицинової олії	

III. Написати рецепти без скорочень, перекласти українською мовою.

<p>1. Rp.: Inf. hb. Ledi palustris 10,0:150 ml Sir. simpl. 25,0 M. D. S.: По 1 десертній ложці 3-4 рази на день.</p>	<p>Recipe:</p> <p>Візьми:</p>
<p>2. Rp.: Pulv. fol. Digitalis 0,1 Ol. Cacao 2,5 M., f. supp. rect.</p>	

D. t. d. N. 12 S.: По 1 суппозиторію в пряму кишку 2-3 рази.	

IV. Перекласти словосполучення латинською мовою, записати у формах **Nominativus і **Genetivus**.**

1. відхаркуюча мікстура <i>expectorans, ntis</i>	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
2. камфорна олія	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
3. какаова олія	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
4. олія терпентинна очищена	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
5. ефірна гірчична олія <i>aethereus, a, um</i>	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
6. густа обліпихова олія <i>spissus, a, um</i>	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
7. оливкова олія в темній склянці	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>
8. рицинова олія в капсулах	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>

9. розчин для парентерального вживання <i>pro (Abl.); usus, us m; parenteralis, e</i>	<i>Nom. sing.</i>
	<i>Gen. sing.</i>

V. Транслітерувати назви лікарських засобів, підкреслити частотні відрізки, підписати їх значення:

1.іхтіол	5.тиротропін
2.біцилін	6.бензогексоній
3.коразол	7.антиастмокрин
4.тіопентал	8.ангіотензинамід

VI. Перекласти рецепти латинською мовою, записати в повній та скороченій формах.

1.Візьми: Дьогтю рідкого Ксероформу по 3,0 Рицинової олії до 100,0 Змішай, нехай утвориться лінімент. Видай. Познач: Для пов'язок і тампонів. <i>Pix liquida, icis/ae f; Xeroformium, i n; Oleum Ricini, i/i n</i>	Recipe:
	Rp.:

<p>2. Візьми: Анестезину 2,0 Вазелінової олії 90,0 Евкалиптової олії 5,0 Змішай. Видай. Познач: По 5-10 мл на інгаляцію.</p> <p><i>Anaesthesolum, i n; Oleum Vaselini, i/i n; Oleum Eucalypti, i/i n</i></p>	

VII. Виписати рецепти (у повній та скороченій формах) такого складу:

<p>1. 200 мл: 20,0 відвару плоду проносного жостеру. Призначити по 1 столовій ложці 3 рази на добу. (<i>Rhamnus cathartica, i/ae f</i>)</p>	
<p>2. 50 таблеток тиреоїдину 0,1, покритих оболонкою. Призначити по одній таблетці 2-3 рази на добу. (<i>Thyreoidinum, i n</i>)</p>	

SENTENTIAE

1. Ab origine.	Від початку.
2. Sero venientibus ossa.	Тим, хто пізно приходить, тому - кістки (так римляни вітали запізнілих гостей).
3. Ars longa, vita brevis (Hippocrates).	Життя коротке, мистецтво вічне.
4. Et fumus patriae dulcis (Ovidius).	І дим батьківщини солодкий.
5. Nemo sapiens, nisi patiens.	Ніхто не стає мудрим без терпіння.
6. Citius, altius, fortius.	Швидше, вище, сильніше (Олімпійський девіз).
7. Sapienti sat.	Розумному достатньо.

ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ № 3

I. Вказати **закінчення** іменників чоловічого (жіночого, середнього) роду третьої відміни в Nom. sing.

II. Написати **винятки** з правил про рід іменників чоловічого (жіночого, середнього) роду третьої відміни у словниковій формі.

III. Написати слова в **словниковій формі**. **Перекласти**.

A.

1. pulvis grossus	<i>Сл.ф.: pulvis, eris m; grossus, a, um</i>
	<i>Переклад:</i>
2. rhizoma Echinopanacis	
3. solutio Corticotropini	
4. fructus Ribis nigri	

5. solutio Natrii nitritis	
6. extractum Aloës fluidum	
7. folium Plantaginis concisum	
8. folia Ribis nigri	
9. tabulettae radices Rhei	
10. decoctum herbae Bidentis tripartitae	
11. extractum Filicis maris spissum	
12. radix Taraxaci cum herba	
13. unguentum contra congelationem	
14. formae remediorum pro infantibus	
15. Adeps suillus depuratus seu Axungia porcina depurata	
16. solutio Adrenalini hydrotartratis pro injectionibus	

В.

1. підшкірна ін'єкція	<i>Сл.ф.: injectio, onis f; subcutaneus, a, ut</i>
	<i>Переклад:</i>
2. галун палений	
3. протизаплідна паста	
4. ароматичне мило	
5. гіпертонічний розчин	
6. гіпотонічний розчин	
7. білий слиз	
8. складний порошок	
9. червона квітка	
10. присипка аміказолу	
11. насіння строфанту	
12. кукурудзяний крохмаль	

13. суспензія тетрацикліну	
14. квіти бузини	
15. квіти ромашки	
16. ягоди чорниці	
17. розділені і нерозділені порошки	
18. розчин блискучого зеленого	
19. настойка блювотного горіха	
20. спиртовий розчин ергокальциферолу	
21. кора кореня барбарису	
22. настойка сабуру і сироп ревеню	
23. рідкий екстракт кукурудзяний приймочок	
24. кореневище і корінь родовика	

25. густий екстракт чоловічої папороті	
26. кора, листя і ягоди обліпихи	
27. сироп алое з залізом	
28. препарати з кореня женьшеня	
29. розчин камфори в олії (олійний розчин камфори)	

IV. Перекласти рецепти. Слова з *Designatio materialiarum* написати у словниковій формі:

<p>1. Візьми: Рідкого екстракту маткових ріжків Рідкого екстракту гірчаку перцевого Рідкого екстракту грициків по 10 мл Змішай. Видай. Познач: По 30 кр. 3 р. день.</p> <p>D.m.:</p>	

<p>2.Візьми: Настою кореня валеріани 20,0:200 мл Настойки пустинника 20 мл Змішай. Видай. Познач: По 30 кр. 3 р. день.</p> <p>D.m.:</p>	
<p>3.Візьми: Трави звіробою 20,0 Листу шавлії 30,0 Листу перцевої м'яти 10,0 Змішай, нехай утвориться збір. Видай. Познач: По 1 ст. л. на склянку води.</p> <p>D.m.:</p>	
<p>4. Візьми:Настою трави багна болотного 10,0 : 150 мл Сиропу алтеї 25,0 Змішай. Видай. Познач: По 1 дес. л. 3 р.</p> <p>D.m.:</p>	

<p>5.Візьми: Розчину йоду спиртового 5% - 2 мл Таніну 3,0 Гліцерину 10 мл Змішай. Видай. Познач: Для змащування ясен.</p> <p>D.m.: <i>Tanninum, i n</i></p>	
<p>6.Візьми: Таблетки проти кашлю числом 20 Видай. Познач: По 1 табл. 2 р. на день.</p> <p>D.m.:</p>	
<p>7.Візьми: Екстракту грициків рідкого 20 мл Видай. Познач: По 20 кр. 3 р.</p> <p>D.m.:</p>	
<p>8.Візьми: Мила зеленого 400,0 Видай. Познач: Розчинити в теплій воді (при сверблячці).</p> <p>D.m.:</p>	
<p>9. Візьми: Настояю кореневища аїру 20,0:200 мл</p>	

**МІЖНАРОДНА ЛАТИНСЬКА ХІМІЧНА НОМЕНКЛАТУРА.
 НАЗВИ ХІМІЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ. НАЗВИ КИСЛОТ. НАЗВИ
 ОКСИДІВ, ПЕРОКСИДІВ, ГІДРОКСИДІВ. НАЗВИ ЗАКИСІВ**

Назви хімічних елементів

В латинській хімічній номенклатурі назви хімічних елементів – це іменники середнього роду 2 відміни на *-um*, які пишуться з великої літери. *Винятки*: Phosphorus, *i m* – фосфор; Sulfur, *uris n* – сірка.

<i>Хімічний символ</i>	<i>Латинська назва</i>	<i>Назва простої речовини</i>	<i>Українська назва хімічного елементу</i>
Al	Aluminium, <i>i n</i>	алюміній	Алюміній
Ag	Argentum, <i>i n</i>	срібло	Аргентум
As	Arsenicum, <i>i n</i>	миш'як	Арсен
Au	Aurum, <i>i n</i>	золото	Аурум
Ba	Barium, <i>i n</i>	барій	Барій
Bi	Bismuthum, <i>i n</i>	вісмут	Бісмут
B	Borum, <i>i n</i>	бор	Бор
Br	Bromum, <i>i n</i>	бром	Бром
Ca	Calcium, <i>i n</i>	кальцій	Кальцій
C	Carboneum, <i>i n</i>	вуглець	Карбон
Cl	Chlorum, <i>i n</i>	хлор	Хлор
Cu	Cuprum, <i>i n</i>	мідь	Купрум
Fe	Ferrum, <i>i n</i>	залізо	Ферум
F	Fluorum, <i>i n</i>	фтор	Флуор
I	Iodum, <i>i n</i>	йод	Йод
H	Hydrogenium, <i>i n</i>	водень	Гідроген
N	Nitrogenium, <i>i n</i>	азот	Нітроген
O	Oxygenium, <i>i n</i>	кисень	Оксиген
Hg	Hydrargyrum, <i>i n</i>	ртуть	Меркурій
K	Kalium, <i>i n</i>	калій	Калій
Li	Lithium, <i>i n</i>	літій	Літій
Mg	Magnesium, <i>i n</i>	магній	Магній
Mn	Manganum, <i>i n</i>	марганець	Манган
Na	Natrium, <i>i n</i>	натрій	Натрій
P	Phosphorus, <i>i m</i>	фосфор	Фосфор

Pb	Plumbum, i n	свинець	Плюмбум
Si	Silicium, i n	кремній	Силіцій
Sb	Stibium, i n	сурма	Стибій
S	Sulfur, uris n	сірка	Сульфур
Tl	Thallium, i n	талій	Талій
Zn	Zincum, i n	цинк	Цинк

Примітка: В деяких зарубіжних фармакопеях вказані вище хімічні елементи мають інші латинські назви, viz: Калій - Potassium, i n; Натрій - Sodium, i n; Стибій - Antimonium, i n

NB! viz (*lat. скор. від videlicet (videre licet) – а саме, тобто*)

Назви кислот

Назви кислот утворюються за принципом узгодженого означення:	
іменник	+ прикметник , узгоджений з іменником,
Acidum, i n – кислота	який утворюється приєднанням до основи назви кислотоутворюючого елемента відповідного суфікса:
-ic-um - оксигеновмісні кислоти на вищому ступені окиснення (укр. ТЕ – <i>атна</i> ; в старій назві – укр. ТЕ – <i>ева</i> ; <i>-ова</i> ; <i>-на</i>) E.g.: Acidum sulfuricum (H ₂ SO ₄) – сульфатна кислота (<i>систематична</i>) / сірчана (<i>тривіальна</i>);	
-os-um - оксигеновмісні кислоти на нижчому ступені окиснення (укр. ТЕ – <i>итна</i> , <i>-итна</i> ; в старій назві – укр. ТЕ <i>-иста</i>) E.g.: Acidum sulfurosum (H ₂ SO ₃) – сульфітна кислота / сірчиста;	
hydro- + твірна основа + -ic-um - безоксигеновмісні кислоти (укр. ТЕ – <i>идна</i> , <i>-идна</i> ; в старій назві – укр. ТЕ <i>-воднева</i>) E.g.: Acidum hydrobromicum (HBr) – бромідна кислота / бромоводнева.	
В багатьох назвах органічних кислот прикметник (із суфіксом -ic-) утворений від основи іменника, що вказує на речовину чи	

рослину, з якої вони вперше були виділені.

E.g.: Acidum formicicum - мурашина кислота (лат. *formica*, *ae f* – мурашка)

Acidum aceticum - оцтова кислота (лат. *Acetum*, *i n* - оцет)

Acidum citricum - лимонна кислота (лат. *Citrus*, *i m* - лимон).

NB! E.g. (лат. скор. від *exempli gratia* / *exempli causa* / *in exemplum* – наприклад)

	<i>Латинська назва</i>	<i>Українська тривіальна назва (систематична назва)</i>
1.	Acidum aceticum, Acidi acetici n	оцтова (ацетатна) кислота
2.	Acidum acetylsalicylicum, Acidi acetylsalicylici n	ацетилсаліцилова (ацетилсаліцилатна) кислота
3.	Acidum adenosintriphosphoricum, Acidi adenosintriphosphorici n	аденозинтрифосфорна (аденозинтрифосфатна) кислота
4.	Acidum ascorbinicum, Acidi ascorbinici n	аскорбінова (аскорбінатна) кислота
5.	Acidum adipinicum, Acidi adipinici n	адипінова (адипінатна) кислота
6.	Acidum barbituricum, Acidi barbiturici n	барбітурова (барбітуратна) кислота
7.	Acidum benzoicum, Acidi benzoici n	бензойна (бензоатна) кислота
8.	Acidum boricum, Acidi borici n	борна (боратна) кислота
9.	Acidum caproicum, Acidi caproici n	капронова (капронатна) кислота
10.	Acidum chloricum, Acidi chlorici n	хлорнувата (хлоратна) кислота
11.	Acidum chlorosum, Acidi chlorosi n	хлориста (хлоритна) кислота
12.	Acidum citricum, Acidi citrici n	лимонна (цитратна) кислота
13.	Acidum folicum, Acidi folici n	фолієва (фоліатна) кислота

14.	Acidum carbolicum, Acidi carbolici n	карболова (карболатна) кислота
15.	Acidum carbonicum, Acidi carbonici n	вугільна (карбонатна) кислота
16.	Acidum glutaminicum, Acidi glutaminici n	глутамінова (глутамінатна) кислота
17.	Acidum hydrochloricum, Acidi hydrochlorici n	хлороводнева, соляна (хлоридна) кислота
18.	Acidum lacticum, Acidi lactici n	молочна (лактатна) кислота
19.	Acidum lipoicum, Acidi lipoici n	ліпоєва (ліпоатна) кислота
20.	Acidum nicotinicum, Acidi nicotiniци n	нікотинова (нікотинатна) кислота
21.	Acidum nucleinicum, Acidi nucleinici n	нуклеїнова (нуклеатна) кислота
22.	Acidum oleicum, Acidi oleici n	олеїнова (олеатна) кислота
23.	Acidum oxalicum, Acidi oxalici n	щавлева (оксалатна) кислота
24.	Acidum pantothenicum, Acidi pantothenici n	пантотенова (пантотенатна) кислота
25.	Acidum phthalicum, Acidi phthalici n	фталєва (фталатна) кислота
26.	Acidum propionicum, Acidi propionici n	пропіонова (пропіонатна) кислота
27.	Acidum salicylicum, Acidi salicylici n	саліцилова (саліцилатна) кислота
28.	Acidum stearicum, Acidi stearici n	стеаринова (стеаратна) кислота
29.	Acidum tartaricum, Acidi tartarici n	винна або виннокам'яна (тартратна) кислота
30.	Acidum phosphoricum, Acidi phosphorici n	фосфорна (фосфатна) кислота
31.	Acidum succinicum, Acidi succinici n	бурштинова /янтарна (сукцинатна) кислота
32.	Acidum undecylenicum, Acidi undecylenici n	ундециленова (ундециленатна) кислота

Назви оксидів

Назва хімічного елемента + термін <i>oxydum, i n</i> у Gen.sing. з великої літери		термін <i>oxydum, i n</i> у Nom.sing. з малої літери
<i>Латинська назва</i>	<i>Тривільна назва</i>	<i>Систематична назва</i>
1. Zinci oxydum, Zinci oxydi n	цинку оксид	цинк оксид
2. Hydrargyri oxydum flavum, Hydrargyri oxydi flavi n	ртуті оксид жовтий	меркурій оксид жовтий
3. Plumbi oxydum, Plumbi oxydi n	свинцю оксид	плюмбум оксид

Назви пероксидів

Назва хімічного елемента + термін <i>peroxydum, i n</i> у Gen.sing. з великої літери		термін <i>peroxydum, i n</i> у Nom.sing. з малої літери
1. Hydrogenii peroxydum, Hydrogenii peroxydi n	водню пероксид	гідроген пероксид
2. Magnesii peroxydum, Magnesii peroxydi n	магнію пероксид	магній пероксид

Назви гідроксидів

Назва хімічного елемента + термін <i>hydroxydum, i n</i> у Gen.sing. з великої літери		термін <i>hydroxydum, i n</i> у Nom.sing. з малої літери
1. Aluminii hydroxydum, Aluminii hydroxydi n	алюмінію гідроксид	алюміній гідроксид
2. Calcii hydroxydum, Calcii hydroxydi n	кальцію гідроксид	кальцій гідроксид

Назви закисів

Назва хімічного елемента + прикметник <i>oxydulatus, a, um</i> – у Nom.sing.	закисний
---	----------

Nitrogenium oxydulatum, Nitrogenii oxydulati n	азоту закис (досл.: азот закисний)	нітрогену закис (досл.: нітроген закисний)
---	--	--

Вправи
ПМ2 (V-VIII)

I. Перекласти **українською мовою**, знати слова у **словниковій формі**:

1. Sulfur depuratum	<i>Сл.ф.:</i>
	<i>Переклад:</i>
2. Acidum acetylsalicylicum seu Aspirinum	
3. Acidum carbonicum anhydricum	
4. Phthoruracilum seu Fluoruracilum	
5. Tabulettae Acidi glutaminici	
6. Phytinum cum praeparato Ferri aut Arsenici	
7. Praeparatum laxativum	
8. Praeparatum thyreostaticum. Praeparatum uterotonicum	

--	--

II. Написати слова у словниковій формі, перекласти латинською мовою:

1. Мазь борної кислоти	<i>Сл.ф.:</i>
	<i>Переклад:</i>
2. Таблетки глютамінової кислоти, покриті оболонкою	
3. Радіоактивний фосфор	<i>radioactivus, a, um</i>
4. Розбавлена сірчана (сульфатна) кислота	<i>dilutus, a, um</i>
5. Чиста сірчана (сульфатна) кислота	<i>purus, a, um</i>
6. Мазь жовтого оксиду ртуті або очна мазь	
7. Таблетки нікотинової кислоти	
8. Вітамін В ₁₂ або ціанокобаламін	<i>vitaminum, i n</i>

9. Фунгіцидний засіб	<i>fungicidus, a, um; remedium, i n</i>

III. Написати рецепти у скороченій формі. Перекласти українською мовою:

1. Recipe: Acidi benzoici 0,6 Acidi salicylici 0,3 Vaselini 10,0 Misce, fiat unguentum. Da. Signa: Мазь (при мікозах).	Rp.:
	Візьми:
2. Recipe: Pepsini 2,0 Acidi hydrochlorici diluti 6 ml Aquaе purificatae ad 200 ml Misce. Da. Signa: По 1 столовій ложці 3 рази на день.	
3. Recipe: Aquaе Plumbi Aquaе purificatae ana 50 ml Acidi borici 2 ml Misce. Da. Signa: Припарка.	

IV. Написати рецепти без скорочень. Перекласти українською мовою:

<p>1. Rp.: Ac. borici 3,0 Glycerini 10,0 Spir. aethyl. 70% 100 ml M. D. S.: Для протирання сосків у матерів-годувальниць.</p>	<p>Recipe:</p>
<p>2. Rp.: Magnesiae ustae 20,0 Aq. purif. 120 ml M. D. S.: По 1 столовій ложці через кожні 10 хвилин при отруєнні кислотою.</p> <p><i>Magnesia, ae f; ustus, a, um - палений</i></p>	<p>Візьми:</p>
<p>3. Rp.: Ung. Hydrargyri cinerei 5,0 D. S.: Для змащування вражених ділянок шкіри.</p> <p><i>cinereus, a, um - сірий</i></p>	

V. Перекласти латинською мовою, записати у формах Nominativus, Genetivus:

<p>1. радіоактивний фосфор</p>	<p><i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i></p>
<p>2. йод в чистому вигляді</p>	<p><i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i></p>
<p>3. барій для рентгену</p>	<p><i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i></p>
<p>4. концентрована ртутна мазь</p>	<p><i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i></p>

5. фосфатна кислота	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
6. фолієва кислота	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
7. нуклеїнова кислота	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
8. олеїнова кислота	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
9. хлоридна кислота у темній склянці	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
10. фталева кислота	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
11. розбавлена сульфатна кислота	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
12. плюмбум оксид	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
13. кальцій гідроксид	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
14. магній пероксид	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>

VI. Транслітерувати у словниковій формі, підкреслити частотні відрізки, підписати їх значення:

1. брунеоміцин	2. метандростенолон	3. фенаболін
4. вермокс	5. метеразин	6. феноксиметилпеніцилін
7. вінілін	8. метилтестостерон	9. ферогематоген

0,025 Нікотинової кислоти 0,003 Води для ін'єкцій 10 мл Змішай. Видай. Познач: Очні краплі.	
<i>Riboflavinum, i n</i>	

VIII. Виписати рецепт (у повній та скороченій формах) такого складу:

1. 10 порошків магній оксиду 0,5. Призначити по 1 порошок 2 рази на добу.	
Recipe:	Rp.:
2. 10,0 1% мазі ртуті оксиду жовтого. Призначити змащувати краї повік 2-3 рази на добу.	

SENTENTIAE

1. Ars vivendi.	Мистецтво жити.
2. Bis dat, qui cito dat.	Двічі дає той, хто дає швидко.
3. Cogito, ergo sum.	Я думаю, а отже я існую (Декарт).
4. De mortuis aut bene, aut nihil.	Про мертвих або добре, або нічого.

5. Dictum – factum.	Сказано – зроблено.
6. Elephantum ex musca facis.	Ти робиш із мухи слона.
7. Inter vepres rosae nascuntur.	І серед терну ростуть троянди.

**МІЖНАРОДНА ЛАТИНСЬКА ХІМІЧНА НОМЕНКЛАТУРА.
 НАЗВИ ОКСИГЕНОВМІСНИХ, БЕЗОКСИГЕНОВМІСНИХ,
 КИСЛИХ ТА ОСНОВНИХ, НАТРІЄВИХ ТА КАЛІЄВИХ
 СОЛЕЙ. ГРЕЦЬКІ ЧИСЛІВНИКИ-ПРЕФІКСИ У ХІМІЧНІЙ
 НОМЕНКЛАТУРІ. НАЙМЕНУВАННЯ ВУГЛЕВОДНЕВИХ І
 КИСЛОТНИХ РАДИКАЛІВ. ОСОБЛИВОСТІ НАЗВ
 СКЛАДНИХ ЕФІРІВ. СКОРОЧЕННЯ У РЕЦЕПТАХ.
 ПІДГОТОВКА ДО КОНТРОЛЮ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ № 4**

Назви середніх солей

Назви солей утворюються за схемою неузгодженого означення:		
Катіон (назва металу)	+	аніон (кислотний залишок)
в Gen. sing. (з великої літери)		в Nom. sing. (з малої літери)

Солі оксигеновмісних кислот на вищому ступені окиснення аніон: укр. – <i>am</i> переходить в лат. – <i>as, ātis m</i> (ацетат – <i>acetas, ātis m</i>)		
1.	Argenti nitras, Argenti nitratis m	аргентум нітрат
2.	Calcii carbonas, Calcii carbonatis m	кальцій карбонат
3.	Calcii gluconas, Calcii gluconatis m	кальцій глюконат
4.	Calcii lactas, Calcii lactatis m	кальцій лактат
5.	Kalii permanganas, Kalii permanganatis m	калій перманганат
6.	Magnesii sulfas, Magnesii sulfatis m	магній сульфат
7.	Natrii arsenas, Natrii arsenatis m	натрій арсенат
8.	Natrii salicylas, Natrii salicylatis m	натрій саліцилат
9.	Natrii tetraboras, Natrii tetraboratis m	натрій тетраборат
10.	Natrii thiosulfas, Natrii thiosulfatis m	натрій тіосульфат
11.	Testosteroni propionas, Testosteroni propionatis m	тестостерон(у) пропіонат
Солі оксигеновмісних кислот на нижчому ступені окиснення аніон: укр. – <i>um, (-im)</i> переходить в лат. – <i>is, ītis m</i> (нітрит – <i>nitris, ītis m</i>)		
1.	Kalii arsenis, Kalii arsenitis m	калій арсеніт
Солі безоксигеновмісних кислот аніон: укр. – <i>id, (-id)</i> переходить в лат. – <i>īdum, i n</i> (йодид – <i>iodīdum, i n</i>)		

1.	Calcii chloridum, Calcii chloridi n	кальцій хлорид
2.	Kalii bromidum, Kalii bromidi n	калій бромід
3.	Kalii iodidum, Kalii iodidi n	калій йодид
4.	Kalii chloridum, Kalii chloridi n	калій хлорид
5.	Natrii chloridum, Natrii chloridi n	натрій хлорид
6.	Natrii bromidum, Natrii bromidi n	натрій бромід
7.	Hydrargyri cyanidum, Hydrargyri cyanidi n	меркурій ціанід
8.	Hydrargyri diiodidum, Hydrargyri diiodidi n	меркурій дийодид
9.	Tetracyclini hydrochloridum, Tetracyclini hydrochloridi n	тетрациклін(у) гідрохлорид
10.	Chlortetracyclini hydrochloridum, Chlortetracyclini hydrochloridi n	хлортетрациклін(у) гідрохлорид
11.	Scopolamini hydrobromidum, Scopolamini hydrobromidi n	скополамін(у) гідробромід
Кислі солі (у назві аніона – префікс <i>hydro-</i>)		
1.	Natrii hydrocarbonas, Natrii hydrocarbonatis m	натрій гідрокарбонат
Основні солі (у назві аніона – префікс <i>sub-</i>)		
1.	Bismuthi subnitras, Bismuthi subnitratis m	бісмут субнітрат
Натрієві та калієві солі		
Назва основи у Nom. sing. + <i>natrium, i n</i> або <i>kalium, i n</i> з великої літери у Nom. sing. з малої літери		
1.	Barbitalum-natrium, Barbitali-natrii n	барбітал-натрій
2.	Benzympenicillinum-kalium, Benzympenicillini-kalii n	бензилпеніцилін-калій
Найменування вуглеводневих і кислотних радикалів		
Корінь (вуглеводню, кислоти) + <i>-yl-</i> + <i>ium, ii n</i>		
1.	aethanum - aethylum, ii n	етил
2.	methanum - methylum, ii n	метил
3.	Acidum aceticum - acetylum, ii n	ацетил

Назви складних ефірів (естерів)		
утворюються за принципом неузгодженого означення, як і назви солей; українською мовою перекладаються одним словом		
1.	Phenylii salicylas, Phenylii salicylatis m	фенілсаліцилат
2.	Methylī salicylas, Methylī salicylatis m	метилсаліцилат
3.	Amylii nitris, Amylii nitritis m	амілнітрит

Грецькі числівники-префікси								
1	mon(o)	одно	6	hexa	гекса	11	undeca	ундека
2	di	ді, дво	7	hepta	гепта	12	dodeca	додека
3	tri	три	8	oct(a)	окта	13	trideca	тридека
4	tetra	тетра	9	ennea	еннеа	14	tetradeca	тетрадека
5	penta	пента	10	deca	дека	15	pentadeca	пентадека

Скорочення у рецептах

Скорочена форма	Повне написання	Значення
āā	ana	по, порівну
ac., acid.	acīdum	кислота
add.	adde	додай
aq. dest.	aqua destillāta	дистильована вода
aq. purif.	aqua purificāta	очищена вода
aq. pro inject.	aqua pro injectionībus	вода для ін'єкцій
bol.	bolus	глина
but.	butyrum	масло (<i>тверде</i>)
comp., cps.	compositus, a, um	складний
concentr.	concentrātus, a, um	концентрований
concis.	concīsus, a, um	різаний, порізаний
consp.	consperge	посип
contus.	contūsus, a, um	товчений, потовчений
cort.	cortex	кора
crystall.	crystallisātus, a, um	кристалічний
D.	Da. або Detur. (<i>sing.</i>) Dentur. (<i>plur.</i>)	Видай. Нехай буде видано. Нехай будуть видані.

dec., dct.	decoctum	відвар
depur.	depurātus, a, um	очищений
dil.	dilūtus, a, um	розведений
div.	divīde	розділи
Div. in part. aeq.	Divīde in partes aequāles.	розділи на рівні частини
D.S.:	Da. Signa: <i>або</i> Detur. Signētur:	Видай. Познач: <i>або</i> Видати. Позначити:
D.t.d. N.	Da (Dentur) tales doses numēro	Видай (Видати) такі дози числом
empl.	emplastrum	пластир
emuls., em.	emulsum	емульсія
ext. s. lint.	extende supra linteum	намаж на полотно
extr.	extractum	екстракт, витяжка
f.	fiat (<i>sing.</i>), fiant (<i>plur.</i>)	нехай утвориться, нехай утворяться
fl., flor.	flos	квітка
fluid.	fluīdus, a, um	рідкий (<i>про екстракти</i>)
fol.	folium	листок
fr., fruct.	fructus	плід
gel.	gelatinōsus, a, um	желатиновий
glob.	globūlus	кулька
glob. vagin.	globulus vaginālis	вагінальна кулька
gran.	granūlum	гранула
gtt., gttis.	guttam, guttas	краплю, краплі (<i>крапель</i>)
hb., herb.	herba	трава
inf.	infūsum	настій
in amp., in ampull.	in ampullis	в ампулах
in caps. amyl.	in capsūlis amyliceis	в крохмальних капсулах
in caps. gel.	in capsūlis gelatinōsis	в желатинових капсулах
in caps. operc.	in capsūlis operculātis	в капсулах, закритих кришечкою
in ch. cer.	in charta cerata	у воскованому папері
in ch. paraff.	in charta paraffināta	у парафінованому папері
in lag. origin.	in lagēna origināli	в оригінальній пляшці
in obl.	in oblātis	в облатках
in oll.	in olla	в облатках
in scat.	in scatūla	в баночці

in sacc. chart.	in saccūlo chartaceo	в коробочці
in tab.	in saccūlis chartaceis	в паперовому мішечку,
in tab. obd.	in tabulettis	в паперових мішечках
	in tabulettis obductis	в таблетках
in tub.	in tuba, in tubis	в таблетках, покритих
in vitr. fusc.	in vitro fusco	оболонкою
in vitr. nigr.	in vitro nigro	у тубі, у тубах
lat.	latitudīne	в темній склянці
l. a.	lege artis	в чорній склянці
linim.	linimentum	шириною
liq.	liquor	за правилом науки
long.	longitudīne	лінімент
m. pil.	massa pilulārum	рідина
ml	millilitrum	довжиною
M.	Misce. Misceātur.	пілюльна маса
M., f. m. pil.,	Misce, fiat massa	мілілітр
e qua form.pil.	pilulārum, e qua	Змішай. Змішати.
	formentur pilūlae	Змішай, щоб утворилася
N.	numēro	пілюльна маса, з якої
mixt.	mixtūra	сформувати пілюлі
mucil.	mucilāgo	числом
OD		мікстура, суміш
O.D.	ocūlo dextro	слиз
O.S.	ocūlo sinistro	Одиниця дії
O. utro	ocūlo utro	у правому оці
ol.	oleum	у лівому оці
oleos.	oleōsus, a, um	в кожному оці
past.	pasta	олія
pil.	pilūla	олійний
pct., praec.	praecipitātus, a, um	паста
pro infant.	pro infantībus	пілюля
pro inject.	pro injectionībus	осаджений
pulv.	pulvis	для дітей
pulver.	pulverātus, a, um	для ін'єкцій
q. s.	quantum satis	порошок
r., rad.	radix	порошкоподібний
		скільки потрібно
		корінь

rectif. Rep.!	rectificātus, a, um Repēte! Repetātur!	очищений Повтори! Повторити! (Хай буде повторено!)
rhiz., rh. Rp.: S.:	rhizōma Recipe: Signa: Signētur:	кореневище Візьми: Познач: Позначити: (Хай буде позначено:)
sem. sicc. simpl. sir. sol. spec. spir. spiss. Steril.!	semen siccus, a, um simplex sirūpus solutio species spirītus spissus Sterilīsa! Sterilisētur!	насіння сухий простий сіроп розчин збір спирт густий Простерилізуй! Простерилізувати! (Нехай буде простерилізовано!)
succ. supp. susp. tab. tinct., t-ra, tct. tr. ung. us. extr. us. int. vagin. V.! vit.	succus suppositorium suspensio tabuletta tinctūra tritus, a, um unguentum usus externus usus internus vaginālis, e Verte! vitrum	сік супозиторій суспензія таблетка настойка тертий мазь зовнішнє вживання внутрішнє вживання вагінальний, піхвовий перегорни (сторінку) склянка

Вправи
ПМ2 (V-VIII)

I. Перекласти українською мовою, знати слова в словниковій формі:

1. Ferri lactas	Сл.ф.:
-----------------	--------

	<i>Переклад:</i>
2. Barii sulfas	
3. Doxycyclini hydrochloridum	
4. Sulfapyridazinum-natrium	
5. Galanthamini hydrobromidum	
6. Natrii fluoridum	
7. Methylnmethioninsulfonii chloridum	
8. Thiamini chloridum	

II. Написати слова у словниковій формі, перекласти латинською мовою:

1. Дигідрострептоміцин(у) пантотенат	<i>Сл.ф.:</i>
	<i>Переклад:</i>
2. Естрадіол(у) бензоат	
3. Кортизон(у) ацетат	
4. Бензилпеніцилін-калій	
5. Амлінітрит	
6. Меркурій ціанід	
7. Мазь калій йодиду	

8. Левоміцетин(у) стеарат	
9. Таблетки натрій параміносаліцилату	
10. Таблетки кодеїн(у) фосфату	
11. Таблетки морфін(у) гідрохлориду	
12. Таблетки калій броміду	
13. Очна мазь хлортетрацикліну	

III. Написати рецепти у скороченій формі. Перекласти українською мовою:

<p>1. Recipe: Suspensionis Hydrocortisoni acetatis 2,5% - 0,5 Solutionis Dimedroli 1% - 0,5 ml Contrykali 25000 ОД Aquae purificatae 8 ml Misce. Da. Signa: По...</p>	<p>Рр.:</p> <hr/> <p>Візьми:</p>
<p>2. Recipe: Acidi salicylici 1,0 Bismuthi subnitratіs 0,1 Hydrargyri praecipitati albi 2,0 Mentholi 0,1</p>	

<p>Unguenti Zinci ad 10,0 Miscе, fiat pasta. Da. Signa: Познач: Для ...</p>	
<p>3. Recipe: Sulfacyli-natrii 6,0 Aquae purificatae Olei Vaselini ana 2,0 Lanolini 4,0 Vaselini pro oculis 6,0 Miscе, fiat unguentum. Da. Signa: Очна мазь.</p>	
<p>4. Recipe: Amylii nitritis 5,0 Da in vitro nigro. Signa: Для вдихання.</p>	
<p>5. Recipe: Dimedroli 0,001 Ephedrini hydrochloridi 0,1 Olei Persicorum guttas III</p>	

<p>Misce. Da. Signa: Краплі для носа.</p>	
<p>6. Recipe: Unguenti Methylli salicylatis 10% 25,0</p>	
<p>Da. Signa: Для...</p>	

IV. Написати рецепти без скорочень. Перекласти українською мовою:

<p>1. Rp.: Inf. rad. Althaeae 6,0:180 ml Natrii hydrocarbonis Natrii benzoatis āā 5,0 Sir. simpl. 20,0 M. D. S.: По ...</p>	<p>Recipe:</p>
<p>2. Rp.: Extr. Belladonnae 0,015 Novocaini 0,1 Streptocidi 0,3 Collargoli 0,01 Sol. Adrenalini hydrotartratis 0,18% gtt. IY Ol. Cacao 3,0 M., f. supp.rect. D. t. d. N.12</p>	<p>Візьми:</p>

S.: По ...	
<p>3. Rp.: Chinini hydrochloridi 1,0 Phenylī salicylatis 2,0 Ung. Zinci 20,0 M., f. ung. D. S.: Для ...</p>	
<p>4. Rp.: Natrii bromidi 4,0 Coffeini-natrii benzoatis 1,0 Extr. Crataegi fluid. 6 ml Tct. Valerianae 8 ml Aq. purif. 200 ml M. D. S.: По ...</p>	
<p>5. Rp.: Methylii salicylatis Chloroformii āā 10,0 Ol. Hyoscyami 30,0 M. D. S.: Зовнішнє.</p>	

6. Rp.: Sol. Hydrogenii peroxydi concentr. 5,0 Aq. purif. 15 ml M. D. S.: По...	

**V. Перекласти латинською мовою, записати у формах
Nominativus, Genetivus:**

1. калій арсеніт	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
2. естрадіол(у) бензоат	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
3. натрій гідрокарбонат для полоскання	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
4. срібла (аргентум) нітрат	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
5. дигідрострептоміцин(у) пантотенат	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
6. бісмут субнітрат	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
7. скополамін(у) гідробромід	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
8. тіамін(у) хлорид	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
9. мазь калій йодиду	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>

10. лінкоміцин(у) гідрохлорид	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
11. бензилпеніцилін- натрій	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>

VI. Транслітерувати у словниковій формі, підкреслити частотні відрізки, підписати їх значення:

1. гемодез	2. мікроцид	3. фітин
4. гемостимулін	5. морфоциклін	6. фтивазид

VII. Перекласти рецепти, записати в повній та скороченій формах:

1. Візьми: Скополамін гідроброміду 0,0025 Морфін гідрохлориду 0,05 Ефедрин гідрохлориду 0,125 Води для ін'єкцій 5 мл Змішай. Простерилізуй! Видай. Познач: По 1 мл під шкіру.	Recipe:
	Rp.:
<i>Ephedrini hydrochloridum, i/i n</i>	

<p>2. Візьми: Суспензії гідрокортизон ацетату 2,5% - 0,5 Розчину димедролу 1% - 1 мл Контрикалу 25000 ОД Очищеної води 8 мл Змішай. Видай. Познач: Для ...</p> <p><i>Hydrocortisoni acetat, i/atit m</i> <i>Contrykalum, i n</i></p>	
<p>3. Візьми: Розчину натрій броміду 1% - 100 мл Кофеїн-натрій бензоату 1,0 Настойки валеріани Простого сиропу по 10,0 Змішай. Видай. Познач: По ...</p> <p><i>Coffeini-natrii benzoat, i/atit m</i></p>	

VIII. Виписати рецепт (у повній та скороченій формах) такого складу:

<p>1. 10 мл 15% стерильного розчину натрій бензоату. Призначити вводити в/в повільно 1 раз на добу.</p>	
<p>Recipe:</p>	<p>Rp.:</p>
<p>2. 20 таблеток платифілін гідротартрату 0,005. Призначити по 1</p>	

таблетці 3 рази на добу.	

Підготовка до контролю змістового модуля №4

I. Написати у словниковій формі (2+2+1+2+2):

1. миш'як (Арсен)	9. сурма
2. золото (Аурум)	10. марганець (Манган)
3. срібло (Аргентум)	11. залізо (Ферум)
4. бор	12. сірка (Сульфур)
5. барій	13. йод
6. вуглець (Карбон)	14. водень (Гідроген)
7. мідь (Купрум)	15. літій
8. талій	16. кремній (Силіцій)

1. фталева кислота	9. адипінова кислота
2. аденозинтрифосфорна кислота	10. капронова кислота
3. пропіонова кислота	11. нуклеїнова кислота
4. глютамінова кислота	12. ацетилсаліцилова кислота
5. винна або виннокам'яна кислота	13. молочна кислота

6. стеаринова кислота	14. янтарна кислота
7. щавлева кислота	15. ліпоева кислота
8. ундециленова кислота	16. фосфорна кислота

1. кальцій гідроксид	5. магній пероксид
2. водень пероксид	6. свинець оксид
3. азот оксид	7. цинк оксид
4. алюміній гідроксид	8. ртуть оксид жовтий

1. аргентум нітрат	12. ртуть ціанід
2. кальцій глюконат	13. скополамін гідробромід
3. калій перманганат	14. калій йодид
4. кальцій лактат	15. кальцій хлорид
5. бісмут субнітрат	16. тетрациклін гідрохлорид
6. натрій саліцилат	17. натрій хлорид
7. тестостерон пропіонат	18. хлортетрациклін гідрохлорид
8. натрій тіосульфат	19. калій хлорид
9. натрій гідрокарбонат	20. бензилпеніцилін-калій
10. магній сульфат	21. барбітал-натрій
11. калій арсеніт	

--	--

II. Перекласти рецепти в повній та скороченій формах. Слова з *Designatio materialium* написати у словниковій формі (2):

<p>1. Візьми: Хінін гідрохлориду 1,0 Фенілсаліцилату 2,0 Мазі цинку 20,0 Змішай, нехай утвориться мазь. Познач: Для ...</p> <p><i>D.m.:</i></p>	<p>Recipe:</p> <p>Rp.:</p>
<p>2. Візьми: Концентрованого розчину водню пероксиду 5,0 Очищеної води 15 мл Змішай. Видай. Познач: По...</p> <p><i>D.m.:</i></p>	
<p>3. Візьми: Екстракту беладони 0,015 Новокаїну 0,1 Стрептоциду 0,5 Коларголу 0,01 Розчину адреналін гідротартрату 0,18% краплі IV Олії какао 3,0 Змішай, нехай</p>	

<p>утвориться ректальний супозиторій. Видай такі дози числом 12 Познач: По ...</p>	
<p><i>D.m.:</i></p>	
<p>4. Візьми: Сульфацил-натрію 6,0 Очищеної води Вазелінової олії по 2,0 Ланоліну 4,0 Вазеліну для очей 6,0 Змішай, нехай утвориться мазь. Видай. Познач: Очна мазь.</p>	
<p><i>D.m.:</i></p>	
<p>5. Візьми: Настою кореня алтеї 6,0 : 180 мл Натрій гідрокарбонату Натрій бензоату по 5,0 Простого сиропу 20,0 Змішай. Видай.</p>	

<p>Познач: По ...</p>	
<p><i>D.m.:</i></p>	
<p>6. Візьми: Сірої ртутної мазі 5,0 Видай. Познач: Для змащування вражених ділянок шкіри.</p>	
<p><i>D.m.:</i></p>	
<p>7. Візьми: Натрій броміду 4,0 Кофеїн – натрій бензоату 1,0 Рідкого екстракту глоду 6 мл Настойки валеріани 8 мл Очищеної води 200 мл Змішай. Видай. Познач: По ...</p>	
<p><i>D.m.:</i></p>	
<p>8. Візьми: Цинк оксиду Пшеничного крохмалю по 5,0 Тальку 40,0</p>	

<p>Змішай. Видай. Познач: Дитяча присипка.</p>	
<p><i>D.m.:</i></p>	
<p>9. Візьми: Рибофлавіну 0,002 Аскорбінової кислоти 0,025 Нікотинової кислоти 0,005 Води для ін'єкцій 10 мл</p>	
<p>Змішай. Видай. Познач: Очні краплі ...</p>	
<p><i>D.m.:</i></p>	
<p>10. Візьми: Димедролу 0,001 Ефедрин гідрохлориду 0,1 Персикової олії III краплі</p>	
<p>Змішай. Видай. Познач: Краплі в ніс.</p>	
<p><i>D.m.:</i></p>	
<p>11. Візьми: Саліцилової кислоти 1,0 Бісмут субнітрату 0,1 Білої осадженої ртуті 2,0 Ментолу 0,1 Мазі цинку до 10,0 Змішай, нехай утвориться паста. Видай.</p>	

Познач: Для ...	
<i>D.m.:</i>	
<p>12.</p> <p>Візьми: Скополамін гідроброміду 0,0025</p> <p>Морфін гідрохлориду 0,05</p> <p>Ефедрин гідрохлориду 0,125</p> <p>Води для ін'єкцій 5 мл</p> <p>Змішай.</p> <p>Простерилізуй!</p> <p>Видай.</p> <p>Познач: По 1 мл під шкіру.</p>	
<i>D.m.:</i>	
<p>13.</p> <p>Візьми: Бензойної кислоти 0,6</p> <p>Саліцилової кислоти 0,7</p> <p>Вазеліну 10,0</p> <p>Змішай, нехай утвориться мазь.</p> <p>Видай.</p> <p>Познач: Мазь (при мікозах).</p> <p><i>D.m.:</i></p>	

<p>14. Візьми: Метилсаліцилату Хлороформу по 10,0 Олії блекоти 30,0 Змішай. Видай. Познач: Зовнішнє.</p>	
<i>D.m.:</i>	
<p>15. Візьми: Суспензії гідрокортисон ацетату 2,5% - 0,5 Розчину димедролу 1% 0,5 мл Контрикалу 25000 ОД Очищеної води 8 мл Змішай. Видай. Познач: Для ...</p>	
<i>D.m.:</i>	
<p>16. Візьми: Борної кислоти 3,0 Гліцерину 10,0 Етилового спирту 10% - 100 мл Змішай. Видай. Познач: Для ...</p>	
<i>D.m.:</i>	

--	--

III. Перекласти рецепти (2):

<p>1. Візьми: Розчину фенілсаліцилату в олії 2% 20,0 Розчину адреналін гідрохлориду 0,01% XX крапель Змішай. Видай. Познач: Краплі в ніс.</p>	<p>Recipe:</p>
<p>2. Візьми: Таблетки тіамін броміду 0,00026 числом 100 Видай. Познач: По ...</p>	
<p>3. Візьми: Таблетки платифілін гідротартрату 0,005 числом 20 Видай. Познач: По...</p>	
<p>4. Візьми: Інсуліну 10 ОД Метилурацилу Рибофлавіну по 0,001 Розчину натрій аденозинтрифосфату 0,1-10 мл Змішай. Видай. Познач: Очні краплі</p>	
<p>5. Візьми: Розчину етакридин лактату 0,05% 200 мл Видай. Познач: По ...</p>	

<p>6. Візьми: Амідопіріну 0,8 Настою кореневища з коренями валеріани 10,0:200 мл Магній сульфату 1,0 Натрій броміду 3,0 Настойки пустирника 6 мл Змішай. Видай. Познач: По ...</p>	
<p>7. Візьми: Тальку Цинк оксиду Пшеничного крохмалю по 50,0 Ментолу 2,0 Гліцерину 40,0 Етилового спирту 0,6% 50 мл Води свинцю 200 мл Змішай. Видай. Познач: Для ...</p>	
<p>8. Візьми: Амільнітриту 5,0 Видай в темній склянці. Познач: Для вдихання.</p>	
<p>9. Візьми: Розчину рибофлавіну 0,02% 10 мл Глюкози 2,5 Калій йодиду 0,2 Розчину цитралу 0,01% ІУ краплі Змішай. Видай. Познач: По ..</p>	
<p>10. Візьми: Складного лініменту метилсаліцилату 50,0</p>	

<p>Видай. Познач: Втирати ...</p>	
<p>11. Візьми: Мазі пілокарпін гідрохлориду 1% 10,0 Видай. Познач: Очна мазь.</p>	
<p>12. Візьми: Етамін натрію 0,1 Диметролу 0,03 Ефедрин гідрохлориду 0,02 Змішай, нехай утвориться порошок. Видай такі дози числом 20 Познач: По 1 порошку на ніч.</p>	
<p>13. Візьми: Розчину меркурій оксиціаніду 0,02% 100 мл Видай. Познач: Для ...</p>	
<p>14. Візьми: Розчину натрій броміду 1% 100 мл Кофеїн – натрій бензоату 1,0 Настойки валеріани Простого сиропу по10,0 Змішай. Видай. Познач: По 1 чайній ложці тричі на день.</p>	
<p>15. Візьми: Платифілін гідротартрату 0,0002</p>	

Папаверин гідрохлориду 0,02 Новокаїну 0,1 Натрій гідрокарбонату Магній оксиду по 0,5 Змішай, нехай утвориться порошок. Видай такі дози числом 30 Познач: По ...	
16. Візьми: Мазі метилсаліцилату 10% 25,0 Видай. Познач: Для втирання в хворий суглоб.	

IV. Перекласти. Написати слова в словниковій формі:

З латинської мови українською:	
1. Acidum carbonicum anhydricum	<i>D.m.:</i> <i>Переклад:</i>
2. Methylmethioninsulfonii chloridum	
3. Praeparatum laxativum	
4. Galanthamini hydrobromidum	
1. Phytinum cum praeparato Ferri aut Arsenici	

2. Doxycyclini chloridum	
3. Acidum acetylsalicylicum seu Aspirinum	
4. Natrii fluoridum	
5. Praeparatum uterotonicum	
6. Sulfapyridazinum – natrium	
7. Sulfur depuratum	
8. Tabulettae Acidi glutaminici	
9. Praeparatum thyreostaticum. Praeparatum uterotonicum	
10. Thiamini chloridum	
З української мови латинською:	
1. Бензилпеніцилін–натрій	<i>D.m.:</i> <i>Переклад:</i>
2. Очна мазь хлортетрацикліну	
3. Вітамін В ₁₂ або ціанокобаламін	
4. Таблетки глютамінової кислоти, покриті оболонкою	

5. Меркурій ціанід	
6. Мазь борної кислоти	
7. Таблетки калій броміду	
8. Радіоактивний фосфор	
9. Чиста сульфатна (сірчана) кислота	
10. Фунгіцидний засіб	
11. Сульфапіридазин-натрій	
12. Таблетки нікотинової кислоти	
13. Лінкоміцин гідрохлорид	
14. Розбавлена сульфідна кислота	
15. Мазь калій йодиду	
16. Таблетки морфін гідрохлориду	
17. Мазь жовтого оксиду ртуті або очна мазь	
18. Таблетки натрій парааміносаліцилату	
19. Амлінітрит	

SENTENTIAE

1. Nulla dies sine linea.	Ні дня без рядка.
2. Omnia praeclara rara.	Все прекрасне рідкісне (Цицерон).
3. Otium post negotium.	Відпочинок після роботи.
4. Panem et circenses.	Хліба та видовищ.
5. Pigritia mater omnium vitiorum.	Лінощі – матір всіх вад.
6. Quod capita, tot sententiae.	Скільки голів, стільки й думок.
7. Scio me nihil scire.	Я знаю, що нічого не знаю (Сократ).

**МОРФОЛОГІЯ. ЧЕТВЕРТА ВІДМІНА ІМЕННИКІВ.
ВИНЯТКИ ІЗ ПРАВИЛ ЩОДО РОДУ ІМЕННИКІВ
ЧЕТВЕРТОЇ ВІДМІНИ. П'ЯТА ВІДМІНА ІМЕННИКІВ.
ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ІМЕННИКА "SPECIES" У
РЕЦЕПТУРІ**

Четверта відміна іменників

До IV відміни належать іменники **чоловічого** роду на **-us** та **середнього** роду на **-u**, які у Gen. sing. мають закінчення **-us**.

Основа визначається за формою Gen. sing. (minus **-us**).

E.g.: fructus, us m – плід; spiritus, us m – спирт; cornu, us n – ріг, ріжок.

Винятки із правил щодо роду іменників IV відміни: *Quercus*, us f – дуб; *manus*, us f – рука; *acus*, us f – голка.

	singularis				pluralis			
	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>m</i>	<i>n</i>
Nom.	-us	-u	fruct-us	corn-u	-us	-ua	fruct-us	corn-ua
Gen.	-us		fruct-us	corn-us	-uum		fruct-uum	corn-uum
Dat.	-ui	-u	fruct-ui	corn-u	-ibus		fruct-ibus	corn-ibus
Acc.	-um	-u	fruct-um	corn-u	-us	-ua	fruct-us	corn-ua
Abl.	-u		fruct-u	corn-u	-ibus		fruct-ibus	corn-ibus

П'ята відміна іменників

До п'ятої відміни належать іменники **жіночого** роду, які в Nom. sing. закінчуються на **-es**, а в Gen. sing. **-ei**.

E.g.: *species*, ei f – 1) вид (*bot.*); 2) *plur.* збір, чай; *rabies*, ei f – сказ; *scabies*, ei f – короста; *dies*, ei f, m – день.

Основа визначається за формою Gen. sing. (minus **-ei**).

	singularis		pluralis	
	f		f	
Nom.	-es	di-es	-es	di-es
Gen.	-ei	di-ei	-erum	di-erum
Dat.	-ei	di-ei	-ebus	di-ebus
Acc.	-em	di-em	-es	di-es
Abl.	-e	di-e	-ebus	di-ebus

Особливості вживання іменника “species” в рецептурі

Слово *species* у значенні *збір* - тверда лікарська форма, що складається із різаних або товчених у порошок і змішаних органів рослин *viz*: коренів, листя, насіння і т.д. - вживається, як правило, у множині (але українською мовою перекладається в однині). Часто збори називаються *чаями* з вказівкою терапевтичної дії.

Recipe: Specierum antihæmorrhoidalium Rp.: Spec.

antihæmorrhoidalium

Specierum laxantium

Spec. laxantium

Specierum cholagogarum

Spec. cholagogarum

1. <i>Species amarae, erum/arum f</i>	гіркий збір
2. <i>Species antihæmorrhoidales, erum/ium f</i>	протигемороїдальний збір
3. <i>Species antiasthmaticae, erum/arum f</i>	протиастматичний збір
4. <i>Species carminativae, erum/arum f</i>	вітрогінний збір
5. <i>Species cholagogae, erum/arum f</i>	жовчогінний збір
6. <i>Species diaphoreticae, erum/arum f</i>	потогінний збір
7. <i>Species diureticae, erum/arum f</i>	сечогінний збір
8. <i>Species laxantes, erum/ium f</i>	послаблюючий збір
9. <i>Species pectorales, erum/ium f</i>	грудний збір
10. <i>Species sedativae, erum/arum f</i>	заспокійливий збір
11. <i>Species stomachicae, erum/arum f</i>	шлунковий збір
12. <i>Species vitaminosae, erum/arum f</i>	вітамінний збір
13. <i>Species aromaticae, erum/arum f</i>	ароматичний збір
14. <i>Species emollientes, erum/ium f</i>	пом'якшуючий збір

Назви сироваток, вакцин і анатоксинів

1. <i>Serum antidiphthericum</i>	сироватка протидифтерійна
2. <i>Serum antigangraenosum</i>	сироватка протигангренозна
3. <i>Vaccinum antirabicum</i>	вакцина антирабічна (проти сказу)
4. <i>Vaccinum pestosum</i>	вакцина чумна
5. <i>Vaccinum gripposum</i>	вакцина грипозна
6. <i>Anatoxinum tetanicum</i>	правцевий анатоксин

Професійні вирази із іменниками 4-5 відмін

1. <i>ad usum internum / pro usu interno</i>	для внутрішнього вживання
2. <i>ad usum externum / pro usu</i>	для зовнішнього застосування

externo	
3. pro die	на день, добова доза
4. contra rabiem	проти сказу
5. contra scabiem	проти корости

Вправи
ПМ2 (V-VIII)

I. Перекласти українською мовою, знати слова в словниковій формі:

1. Fructus Crataegi	Сл.ф.:
	Переклад:
2. Infartus myocardii	<i>infarctus, us m -інфаркт; myocardium, i n -міокард</i>
3. Exitus letalis morbi	<i>exitus, us m - кінець; letalis, e-летальний; morbus, i m -хвороба</i>
4. Fructus Rosae	
5. Fructus Capsici concisus	<i>Capsicum, i n – перець стручковий червоний</i>
6. Decoctum fructuum Rhamni catharticae	<i>Rhamnus, i f - жостер; catharticus, a, um - проносний</i>
7. Spiritus formicicus	
8. Spiritus saponatus	<i>saponatus, a, um - мильний;</i>

compositus	
9. Fructus Carvi pulveratus	<i>Carvum, i n – кмин звичайний; pulveratus, a, um – порошкоподібний, в порошок</i>
10. Species pectorales pro infantibus	
11. Amygdalus amara et Amygdalus dulcis	<i>Amygdalus, i f - мигдаль; amarus, a, um - гіркий; dulcis, e - солодкий</i>

II. Написати слова у словниковій формі, перекласти латинською мовою:

1. Плоди малини	<i>Сл.ф.:</i>
	<i>Переклад:</i>
2. Розчин для парентерального вживання	
3. Плоди і олія обліпихи	
4. Вітамін Р із плодів шипшини	<i>vitaminum, i n; e (ex) (Abl.); Rosa, ae f</i>
5. Відвар дубової кори	

6. Вітамінізований сироп шипшини	
7. Листя медвежого вушка та плоди ялівцю	<i>Uva ursi, ae/i f; Juniperus, i f</i>
8. Різане листя полину та різане листя тирличу	<i>Gentiana, ae f</i>
9. Суміш для протигемороїдального збору	<i>mixtio, onis f</i>
10. Антирабічна вакцина проти сказу	<i>contra (Acc.); rabies, ei f</i>
11. Найвища добова доза настойки чилібухи	<i>maximus, a, um</i>
12. Жовчогінний збір з квітками цмину піскового	<i>cum (Abl.); Helichrysum arenarium, i/i n</i>
13. Ароматичний збір для ванни	<i>aromaticus, a, um; pro (Abl.); balneum, i n</i>
14. Порошки для	

зовнішнього вживання	
15. Ріжки маткових ріжків	
16. Мазь проти корости	<i>contra (Acc.); scabies, ei f</i>
17. Плід і насіння лимонника китайського	<i>Schizandra chinensis, ae/is f</i>

III. Написати рецепти у скороченій формі. Перекласти українською мовою:

1. Recipe: Spiritus Acidi borici 2% - 10,0 Da. Signa: Вушні краплі.	Rp.: Візьми:
2. Recipe: Corticis Frangulae Fructus Sennae ana 15,0 Saponariae albae 10,0 Florum Sambuci Florum Chamomillae ana 7,5 Florum Malvae 2,0 Misce, fiant species. Da. Signa: Заварити як чай.	
<i>Saponaria, ae f – мильний корінь; Sambucus,</i>	

i f - бузина; *Malva, ae f* – мальва

IV. Написати рецепти без скорочень. Перекласти українською мовою:

<p>1. Rp.: Fl. Helichrysi arenarii 40,0 Hb. Millefolii Fol. Menthae piperitae āā 20,0 Fr. Coriandri 25,0 M., f. spec. D. S.: По...</p> <p><i>Helichrysum arenarium, i/i n – цмин нісковий; Coriandrum, i n – коріандр</i></p>	Recipe:
<p>2. Rp.: Hb. Millefolii Hb. Absinthii Fl. Chamomillae Fol. Salviae Fol. Menthae piperitae āā 10,0 M., f. spec. D. S.: По 1 столовій ложці на склянку кип'яченої води.</p>	Візьми:

V. Перекласти латинською мовою, записати у формах Nominativus, Genetivus:

1. плід і насіння лимонника	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
2. плоди глоду	<i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>
3. порошок дубової кори	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
4. різки маткових різків	<i>Nom. plur.</i> <i>Gen. plur.</i>
5. порошки для внутрішнього вживання	<i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>
6. мазь проти корости	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
7. грудний збір для дітей	<i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>
8. проносний збір	<i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>

VI. Транслітерувати у словниковій формі, підкреслити частотні відрізки, підписати їх значення:

1. гентаміцин	2. нафталан	3. фторацизин
4. гепарин	5. осарцид	6. фторокорт
7. граміцидин	8. саліциламід	9. фторурацил

VII. Перекласти рецепти, записати в повній та скороченій формах:

<p>1. Візьми: Розчину йоду для внутрішнього вживання 15 мл Видай. Познач: По ...</p>	<p>Recipe:</p>
<p>2. Візьми: Зелені блискучої 0,3 Етилового спирту 10% - 10 мл Очищеної води 20 мл Змішай. Видай. Познач: Зовнішнє. <i>Viride nitens, Viridis nitentis n</i></p>	<p>Rp.:</p>
<p>3. Візьми: Очищеної сірки 2,0 Гліцерину Камфорного спирту по 5,0 Очищеної води 61 мл Змішай. Видай. Познач: Змащувати шкіру обличчя. <i>Sulfur depuratum, uris/i n</i> <i>Spiritus camphoratus, us/i m</i></p>	
<p>4. Візьми: Відвару кори дуба 10,0:150мл Галуну 2,0</p>	

<p>Гліцерину 10,0 Змішай. Видай. Познач: Для полоскання рота.</p>	
<p>5. Візьми: Кореня алтеї Кореня солодки по 10,0 Трави чебрецю звичайного 40,0 Змішай, нехай утвориться збір. Видай. Познач: Заварити як чай.</p> <p><i>Thymus vulgaris, i/is m</i></p>	

VIII. Виписати рецепт (у повній та скороченій формах) такого складу:

<p>1. 20 мл 0,5% розчину срібла нітрату в темній склянці. Призначити для інстиляції в сечівник.</p>	
<p>Recipe:</p>	<p>Rp.:</p>
<p>2. 50 таблеток тіопроперазину 0,001. Призначити по 1-2 таблетки 3-4 рази на добу.</p>	

--	--

SENTENTIAE

1. Bona fide; mala fide.	Добросовісно; недобросовісно.
2. Cibi, potus, somni, venus omnia moderata sint.	Їжа, питво, сон, любов – нехай все буде помірним (Гіппократ).
3. De gustibus non disputandum.	Про смаки не сперечаються.
4. Divide et impera!	Розділяй та владарюй!
5. Fiat lux!	Нехай буде світло!
6. Omnis ars imitatio est naturae.	Будь-яке мистецтво – це наслідування природі.
7. Potius sero, quam nunquam.	Краще пізніше, ніж ніколи.

**КІЛЬКІСНІ ТА ПОРЯДКОВІ ЧИСЛІВНИКИ. ПРИСЛІВНИК.
ЗАЙМЕННИК. БОТАНІЧНА НОМЕНКЛАТУРА. НАЗВИ
ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН. НАЗВИ ОРГАНІВ РОСЛИН.
ПІДГОТОВКА ДО КОНТРОЛЮ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ № 5**

Кількісні та порядкові числівники			
<i>Арабські цифри</i>	<i>Кількісні числівники</i>		<i>Порядкові числівники</i>
1	unus, a, um	один	primus, a, um перший
2	duo, duae, duo	два	secundus, a, um другий
3	tres, tria	три	tertius, a, um третій
4	quattuor	чотири	quartus, a, um четвертий
5	quinque	п'ять	quintus, a, um п'ятий
6	sex	шість	sextus, a, um шостий
7	septem	сім	septimus, a, um сьомий
8	octo	вісім	octavus, a, um восьмий
9	novem	дев'ять	nonus, a, um дев'ятий
10	decem	десять	decimus, a, um десятий
11	undecim	одинадцять	undecimus, a, um одинадцятий
12	duodecim	дванадцять	duodecimus, a, um дванадцятий
100	centum	сто	centesimus, a, um сотий
1000	mille	тисяча	millesimus, a, um тисячний

Прислівники в фармацевтичній термінології			
1. aseptice	асептично	9. lente	повільно (за дією)
2. minutim	дрібно	10. semilente	напівповільно (за дією)
3. ana	по, порівну	11. ultralente	дуже повільно (за дією)
4. caute	обережно	12. longe	надзвичайно
5. cito	швидко, терміново	13. modice	середньо, помірно
6. citissime	дуже швидко	14. optime	найкращим чином
7. exacte	точно	15. statim	негайно
8. exactissime	дуже точно	16. quantum satis	скільки потрібно

Займенники в фармацевтичній термінології		
1. pro me	для мене	me – <i>Abl.sing.</i> від ego – я
2. per se	в чистому вигляді	se – <i>Acc.sing.</i> від sui – себе
3. Da tales doses...	Видай такі дози ...	tales – <i>Acc.plur.</i> від talis, e – такий

Назви органів рослин			
<i>Латинська назва</i>	<i>Скорочення</i>	<i>Українська назва</i>	<i>Рецептурні форми</i>
1. bacca, ae f	bacc.	ягода	baccarum
2. cortex, icis m	cort.	кора	corticis
3. flos, floris m	fl., flor.	квітка	florum
4. folium, i n	fol.	лист	foliorum, cum foliis
5. fructus, us m	fr., fruct.	плід	fructuum
6. gemma, ae f	gemm.	брунька	gemmarum
7. herba, ae f	hb., herb.	трава	herbae, cum herba
8. radix, icis f	r., rad.	корінь	radicum, cum radicibus
9. rhizoma, atis n	rh., rhiz.	кореневище	rhizomatum
10. semen, inis n	sem.	насіння	seminum
11. stigma, atis n	stigm.	приймочка	stigmatum
12. strobilus, i m conus, i m		шишка	strobilorum, conorum

Назви рослин, найчастіше вживаних в фармацевтичній термінології			
NB! Латинські назви дерев та деяких кущів, як правило, є іменниками жіночого роду.			
I відміна			
1. <u>Althaea</u> , ae f	<u>алтея</u>	14. <u>Glycyrrhīza</u> , <u>ae f</u>	<u>солodka</u>
2. <u>Belladonna</u> , ae <u>f</u>	<u>красавка</u> , <u>беладона</u>	15. <u>Mentha</u> <u>piperita</u> , ae/ae f	<u>м'ята перцева</u>
3. <u>Betūla</u> , ae f	<u>береза</u>	16. <u>Orūza</u> , ae f	<u>рис</u>
4. <u>Bistorta</u> , ae f	<u>гірчак</u> <u>зміїний</u> ,	17. <u>Picea</u> , ae f	<u>ялина</u>

	зміювик		
5. Bursa pastōris, ae/is f	грицики	18. <u>Rosa</u> , ae f	<u>шипшина</u>
6. <u>Calendula</u> , ae f	<u>календула</u>	19. <u>Salvia</u> , ae f	<u>шавлія</u>
7. <u>Chamomilla</u> , ae f	<u>ромашка</u>	20. <u>Sanguisorba</u> , ae f	родовик
8. <u>Convallaria</u> , ae f	<u>конвалія</u>	21. <u>Schizandra</u> , ae f	лимонник
9. Cucurbīta, ae f	гарбуз	22. <u>Senna</u> , ae f	сена
10. <u>Ephedra</u> , ae f	<u>ефедра</u> , <u>хвойник</u>	23. <u>Tilia</u> , ae f	липа
11. <u>Frangula</u> , ae f	крушина	24. <u>Uva ursi</u> , <u>Uvae ursi</u> f	медвежі вушка
12. <u>Farfāra</u> , ae f	мати-й-мачуха	25. <u>Urtīca</u> , ae f	<u>кропива</u>
13. <u>Gentiāna</u> , ae f	тирлич	26. <u>Valeriāna</u> , ae f	<u>валеріана</u>
II відміна			
1. <u>Anisum</u> , i n	аніс, ганус	19. <u>Junipĕrus</u> , i f	ялівець
2. <u>Absinthium</u> , i n	<u>полин</u>	20. <u>Ledum palustre</u> , i/is n	багно болотне
3. <u>Allium sativum</u> , i/i n	часник	21. <u>Leonūrus</u> , i m	<u>пустирник</u> , <u>собача кропива</u>
4. <u>Amygdālus</u> , i f	мигдаль	22. <u>Linum</u> , i n	<u>льон</u>
5. <u>Calāmus</u> , i m	аїр, лепеха	23. <u>Lupulus</u> , i m	хміль
6. <u>Capsicum</u> , i n	перець стручковий	24. <u>Paeonia</u> , ae f	півонія
7. <u>Carvum</u> , i n	кмин звичайний	25. <u>Pinus</u> , i f	сосна
8. <u>Chelidonium</u> , i n	<u>чистотіл</u>	26. <u>Rhamnus cathartica</u> , i/ae f	<u>жостер</u> <u>проносний</u>
9. <u>Citrus</u> , i f	лимон	27. <u>Rheum</u> , i n	<u>ревінь</u>
10. <u>Crataegus</u> , i f	<u>глід</u>	28. <u>Rubus idaeus</u> , i/i m	малина
11. <u>Eleuterococcus</u> , i m	елеутерокок	29. <u>Sambūcus</u> , i f	бузина
12. <u>Eucalyptus</u> , i f	<u>евкаліпт</u>	30. <u>Strophanthus</u> , i f	строфант

		i m	
13. <u>Foeniculum</u> , i n	<u>фенхель</u>	31. <u>Strychnos</u> , i f (<u>Nux vomica</u> , icis/ae f)	чилібуха (блювотний горіх)
14. <u>Helianthus</u> , i m	соняшник	32. <u>Taraxacum</u> , i n	кульбаба
15. <u>Helichrysum</u> <u>arenarium</u> , i/i n	цмин пісковий	33. <u>Thymus</u> , i m	чебрець (звичайний)
16. <u>Hyoscyamus</u> , i m	блекота	34. <u>Myrtillus</u> , i m	чорниця
17. <u>Millefolium</u> , i n	<u>деревій</u>	35. <u>Viburnum</u> , i n	калина
18. <u>Hypericum</u> , i n	звіробій		
III відміна			
1. <u>Adonis</u> <u>vernalis</u> , <u>Adonidis</u> <u>vernalis</u> m, f	<u>горицвіт</u> <u>весняний</u>	9. <u>Mays</u> , idis f	маїс, кукурудза
2. <u>Arachis</u> , idis f	арахіс	10. <u>Plantago</u> , inis f	<u>подорожник</u>
3. <u>Berberis</u> , idis f	барбарис	11. <u>Ribes</u> , is n	смородина
4. <u>Bidens</u> , ntis f	череда	12. <u>Sinapis</u> , is f	гірчиця
5. <u>Digitalis</u> , is f	<u>наперстянка</u>	13. <u>Secale</u> <u>cornutum</u> , is/i n	маткові ріжки
6. <u>Filix mas</u> , <u>Filicis maris</u> f	чоловіча папороть	14. <u>Thermopsis</u> , idis f	<u>термопсис</u>
7. <u>Ginseng</u> (<i>невідм.</i>) n	<u>женьшень</u>	15. <u>Vitis idaea</u> , is /ae f	брусниця
8. <u>Echinopanax</u> , acis n	заманиха		
IV відміна			
1. <u>Quercus</u> , us f	<u>дуб</u>		
I грецька відміна			
1. <u>Aloë</u> , es f	<u>алое</u>	3. <u>Hippochaë</u> , es f	<u>обліпіха</u>
2. <u>Kalanchoë</u> , es f	<u>каланхое</u>		

Вправи
ПМ2 (I – IV)

I. Перекласти латинською мовою, записати у формах Nominativus, Genetivus:

1. натрій тіосульфат	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
2. тестостерону пропіонат	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
3. молочна кислота	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
4. лимонна кислота	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
5. саліцилова кислота	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
6. концентровані та розведені кислоти	<i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>
7. карболова кислота	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
8. барбітурова кислота	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
9. оцтова кислота	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
10. ацетилсаліцилова кислота в таблетках	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
11. нікотинова кислота	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
12. пропіонова кислота	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>

II. Транслітерувати у словниковій формі, підкреслити частотні відрізки, підписати їх значення:

1. декамін	2. седальгін	3. фосфрен
------------	--------------	------------

4. дипрофен	5. синестрол	6. цефалексин
-------------	--------------	---------------

III. Перекласти рецепти, записати в повній та скороченій формах:

<p>1. Візьми: Чистого фенолу 0,5 Ментолу 0,2 Дикаїну 0,1 Етилового спирту 90% - 10 мл Змішай. Видай. Познач: На...</p>	<p>Recipe:</p>
<p>2. Візьми: Амідопірину 0,8 Настою кореневища з коренями валеріани 10,0:200 мл Магній сульфату 1,0 Натрій броміду 3,0 Настойки пустирника 6 мл Змішай. Видай. Познач: По ...</p>	<p>Rp.:</p>

<p>3. Візьми: Свинцю ацетату 0,001 Екстракту беладони 0,015 Новокаїну 0,05 Какаової олії скільки потрібно, щоб утворився ректальний супозиторій.</p>	
<p>Видай такі дози числом 12 Познач: По ...</p>	

IV. Виписати рецепт (у повній та скороченій формах) такого складу:

<p>1. 10 таблеток нафтамону 0,5, розчинних у кишечнику. Призначити по 5 таблеток 2 дні підряд до сніданку.</p>	
<p>Recipe:</p>	<p>Rp.:</p>
<p>2. 50,0 лініменту метилсаліцилату складного. Призначити втирати в депігментаційні місця 1-2 рази на добу.</p>	

Підготовка до контролю змістового модуля №5

I. Написати слова у словниковій формі. Перекласти українською мовою:

1. Amygdalus amara et Amygdalus dulcis	<i>Сл.ф.:</i>
	<i>Переклад:</i>
2. Baccae Uvae ursi	
3. Cortex Viburni concisus	
4. Decoctum fructuum Rhamni catharticae	
5. Decoctum herbae Hyperici	
6. Exitus letalis morbi	
7. Extractum Convallariae siccum	
8. Fructus Capsici concisus	
9. Fructus Carvi pulveratus	
10. Infarctus myocardii	
11. Infusum florum Calendulae	

12. Infusum gemmarum Betulae	
13. Iodum per se	
14. Oleum Helianthi	
15. Serum antidiphthericum	
16. Sirupus Glycyrrhizae	
17. Species pectorales pro infantibus	
18. Spiritus saponatus compositus	<i>saponatus, а, ит – мильний</i>
19. Spiritus formicicus	
20. Strobili Piceae	
21. Succus Kalanchoës	
22. Suspensio Benzylïi benzoatis 20% contra scabïem	

II. Написати слова у словниковій формі, перекласти латинською мовою:

1. Антирабічна вакцина проти сказу	<i>Сл.ф.:</i>
	<i>Переклад:</i>
2. Ароматичний збір для ванни	
3. Відвар дубової кори	
4. Вітамінізований сироп шипшини	
5. Вітамін Р із плодів шипшини	
6. Жовчогінний збір із квітами цмину піскового	
7. Листя ведмежого вушка і плодів ялівцю	
8. Мазь проти корости	
9. Найвища добова доза настойки чилібухи	
10. Настойка полину	
11. Пілюлі формують з пілюльної	

маси.	
12.Плоди і квіти глоду	
13.Плоди і олія обліпихи	
14.Порошки для зовнішнього вживання	
15.Порошок дубової кори для відвару	
16.Ріжки маткових ріжків	
17.Різане листя полину; різані корені тирличу	
18.Розчин для парентерального вживання	
19.Слиз з насіння льону	
20.Суміш для протигемороїдального збору	
21.Трава деревію з листям кропиви	
22.Трава череди для ванни	

III. Перекласти рецепти. Вказати слова з *Designatio materialiarum* у словниковій формі:

<p>1. Візьми: Зелені блискучої 0,3 Етилового спирту 10% 10,0 Очищеної води 20 мл Змішай. Видай. Познач: Зовнішнє.</p>	<p><i>D.m.</i></p> <hr/> <p>Recipe:</p>
<p>2. Візьми: Спирту борної кислоти 2% - 10,0 Видай. Познач: Вушні краплі.</p>	
<p>3. Візьми: Олії терпентинової очищеної 10 мл Видай. Познач: По 10-15 крапель на склянку гарячої води (для інгаляцій).</p>	
<p>4. Візьми: Розчину йоду для внутрішнього вживання 15 мл Видай. Познач: По 1-5 крапель з молоком 3 рази на день після їди.</p>	

<p>5. Візьми: Дьогтю рідкого Ксероформу по 3,0 Рицинової олії до 100,0 Змішай, нехай утвориться лінімент. Видай. Познач: Для пов'язок і тампонів.</p>	
<p>6. Візьми: Порошку листу наперстянки 0,1 Какаової олії 2,0 Змішай, нехай утвориться ректальний супозиторій. Видай. Познач: По 1 супозиторію 2- 3 рази на добу.</p>	
<p>7. Візьми: Чистого фенолу 0,5 Ментолу 0,2 Дикаїну 0,1 Етилового спирту 90% 10 мл Змішай. Видай. Познач: На ваті до барабанної перетинки.</p>	
<p>8. Візьми: Найчистішої вазелінової олії для внутрішнього вживання 200,0 М'ятної олії III краплі Змішай. Видай. Познач: По 1 столовій ложці 2 рази на</p>	

день.	
<p>9. Візьми: Мікогептину 0,05 Видай такі дози числом 120 в таблетках. Познач: По 5 таблеток 2 рази на добу.</p>	
<p>10. Візьми: Драже пентоксифіліну 0,1 числом 60 Видай. Познач: По 1 драже 3 рази на добу.</p>	
<p>11. Візьми: Очищеної сірки 2,0 Гліцерину Камфорного спирту по 5,0 Очищеної води 61 мл Змішай. Видай. Познач: Змащувати шкіру обличчя.</p>	
<p>12. Візьми: Дерматолу 10,0 Цинку оксиду 20,0 Тальку 30,0 Змішай, нехай утвориться найдрібніший порошок. Видай. Познач: Присипка.</p>	
<p>13. Візьми: Відвару кори дуба</p>	

<p style="text-align: right;">10,0:150 мл</p> <p>Галуну 2,0 Гліцерину 10,0 Змішай. Видай. Познач: Для полоскання рота.</p>	
<p>14.</p> <p>Візьми: Ментолу 0,1 Фенілсаліцилату 0,3 Вазелінової олії 9,6 мл Змішай. Видай. Познач: Краплі в ніс.</p>	
<p>15.</p> <p>Візьми: Гексаметилентетраміну 0,25 Екстракту беладони 0,15 Видай такі дози числом 10 в таблетках. Познач: По 1 таблетці 3 рази на день.</p>	
<p>16.</p> <p>Візьми: Гексафосфаміду 0,01 Видай такі дози числом 100 в таблетках. Познач: По 1-2 таблетки на добу.</p>	
<p>17.</p>	

<p>Візьми: Анестезину 2,0 Вазелінової олії 90,0 Евкалиптової олії 5,0 Змішай. Видай. Познач: По 5-10 мл на інгаляцію.</p>	
<p>18. Візьми: Кореня алтеї Кореня солодки по 10,0 Трави чебрецю звичайного 10,0 Змішай, нехай утвориться збір. Видай. Познач: Заварити як чай.</p>	
<p>19. Візьми: Рицинової олії 10,0 Етилового спирту 90% 100мл Змішай. Видай. Познач: Зовнішнє.</p>	
<p>20. Візьми: Найдрібнішого стрептоциду 2,0 Вазеліну 10,0 Змішай, нехай утвориться мазь. Видай. Познач: Очна мазь.</p>	

<p>21. Візьми: Олії терпентинної очищеної Хлороформу по 15 мл Метилсаліцилату 10 мл Змішай, нехай утвориться лінімент. Видай. Познач: Втирати в область суглоба при артриті.</p>	
<p>22. Візьми: Ксероформу 3,0 Борної кислоти 4,0 Преднізолону 0,04 Стрептоциду 3,0 Змішай, нехай утвориться найдрібніший порошок. Видай такі дози числом 5 Познач: Для вдування в вухо щоденно.</p>	
<p>23. Візьми: Сірки очищеної 0,3 Персикової олії 30,0 Змішай. Простерилізуй! Видай. Познач: В/м через день.</p>	
<p>24.</p>	

<p>Візьми: Цинк оксиду 40,0 Соняшникової олії 60,0 Змішай. Видай. Познач: Наносити на пошкоджені ділянки шкіри.</p>	
---	--

SENTENTIAE

1. Quod licet Jovi, non licet bovi.	Що дозволено Юпітеру, не дозволену бичу.
2. Radices litterarum amarae sunt, fructus dulces.	Корені наук гіркі, а плоди солодкі.
3. Salus populi – suprema lex.	Благо народу – найвищий закон (Цицерон).
4. Sancta simplicitas!	Свята простота! (Ян Гус).
5. Te hominem esse memento.	Пам'ятай, що ти людина.
6. Tempora mutantur et nos mutamur in illis.	Часи змінюються, і ми змінюємося разом з ними.
7. Tertium non datur.	Третього не дано.

**ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВОТВІР.
СПОСОБИ СЛОВОТВОРЕННЯ. ПРЕФІКСАЛЬНЕ
СЛОВОТВОРЕННЯ. ПРЕФІКСИ ЛАТИНСЬКОГО ТА
ГРЕЦЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ (ЧАСТИНИ I, II).
РЕЦЕПТУРА. ЛАТИНСЬКА НОМЕНКЛАТУРА
ЛІКАРСЬКИХ ФОРМ. ВИПISУВАННЯ РЕЦЕПТІВ НА
ТВЕРДІ ЛІКАРСЬКІ ФОРМИ**

Термінологічний словотвір

Фармацевтична термінологія двомовна. У фармацевтичних термінах словотворчими елементами виступають корені, префікси, суфікси латинського та грецького походження. Похідним називається фармацевтичний термін утворений від латинських та грецьких слів шляхом приєднання афіксів (префіксів та суфіксів).

Префікс (лат. praefixum: prae перед + fixum прикріплений)- це частина слова, що знаходиться перед коренем і служить для утворення нових слів.

Суфікс (лат. suffixum: sub під, після + fixum)- це частина слова, що знаходиться після кореня і служить для утворення нових слів.

Афікси (лат. affixum: ad до + fixum) - це префікси та суфікси взяті разом.

Закінчення (флексія: flexio) - це кінцева частина слова, яка змінює його форму, зберігаючи при цьому лексичне значення.

Корінь - це незмінна частина слова.

Основа - це значима частина слова без закінчення.

Твірна основа - це основа, до якої приєднуються афікси.

Похідна основа - це основа, отримана в результаті приєднання афіксів.

1. cell-a- комірка

2. cell, - ul- a - клітина

твірна _____

похідна

3. cellul - ar- is - клітинний

4. inter – cellular - is - міжклітинний

твірна _____

похідна

твірна _____

похідна

Способи словотворення

Афіксація: intra-ven-os-us, a, um – внутрішньовенний

Складання основ: Ap-i-lac-um, i n : apis – бджола, lac – молоко

Префікси латинського та грецького походження (частини I, II)

<p>I. лат. <i>in-, im-</i> / гр. <i>en-, em-</i> В (рух у середину, перебування всередині, положення всередині)</p>	<p>лат. <i>e-, ex-, ef-</i> / гр. <i>es-</i> З, ІЗ (рух із середини назовні, перебування зовні)</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. infectio, onis f – інфекція, зараження 2. infusum, i n – настій 3. injectio, onis f – ін’єкція, впорскування ліків 4. invasio, onis f – напад, вторгнення (паразитів в організм людини чи тварини) 5. implantatio, onis f – вживляння 6. impressio, onis f – вдавнення, втиснення 7. encephalon, i n – головний мозок 8. endemicus, a, um – ендемічний, характерний для певної місцевості 9. embryo, onis m – ембріон, зародок 10. extractum, i n – екстракт, витяжка 11. extractio, onis f – видалення 12. ectasia, ae f – ектазія, розширення порожнистого органу 	
<p>II. лат. <i>intra - / endo-, ento-</i> всередині (перебування в межах чого-небудь, положення всередині)</p>	<p>лат. <i>extra- / ecto-, exo-</i> зовні (перебування зовні, за межами чого-небудь)</p>
<ol style="list-style-type: none"> 13. intramuscularis, e – внутрішньом’язовий 14. intravenosus, a, um – внутрішньовенний 15. endocrinologia, ae f – ендокринологія, область клінічної медицини, що вивчає будову, функції та захворювання органів ендокринної системи 16. endogenus, a, um – ендогенний, виникаючий внаслідок внутрішніх причин 	

17. <i>extrauterinus</i> , a, um – позаматковий	
18. <i>exogenus</i> , a, um – екзогенний, зумовлений зовнішніми факторами	
III. <i>лат.</i> <i>ad-</i> (<i>a-, ac-, al-, an-, ap-, ar-, as-, at-, af-, ag-</i>) до (рух до об'єкту, наближення)	<i>лат.</i> <i>гр.</i> <i>a-, ab-, abs-, se- / apo-</i> від (рух від об'єкту, віддалення)
19. <i>aversio</i> , onis f – відвернення, відвертання	
20. <i>abstinentia</i> , ae f – утримання	
21. <i>secretio</i> , onis f – секреція, виділення секрету	
22. <i>apocrinus</i> , a, um – апокринний, той що виділяє секрет та частинки своєї плазми (щодо залоз)	
23. <i>Апоморфін</i> , i n – апоморфін	

Pars secunda

<i>лат.</i> <i>гр.</i> I. <i>ante-, prae-, pre-, pro- / pro-</i> перед, раніше, рух вперед	<i>лат.</i> <i>гр.</i> <i>post- / meta-</i> після, позаду, положення ззаду
1. <i>praecipitatus</i> , a, um – осаджений	
2. <i>praemedicatio</i> , onis f – премедикація, лікарська підготовка хворого до операції	
3. <i>premolaris</i> , e – премоляр, малий корінний зуб (передує великому – моляру)	
4. <i>processus</i> , us m – 1. відросток, паросток; 2. перебіг (хід) хвороби	
5. <i>prognosis</i> , is f – прогноз, передбачення	
6. <i>prophylaxis</i> , is f – профілактика, попередження	
7. <i>postnatalis</i> , e – постнатальний, наступаючий після народження	
8. <i>metastasis</i> , is f – метастаз, вогнище пухлинного чи запального процесу, що розвинулось в результаті переносу патологічного матеріалу (клітин, мікроорганізмів) із іншого вогнища цього процесу в тому ж організмі)	
<i>лат.</i> <i>гр.</i> II. <i>infra-, sub- / hypo-</i> під, нижче, нижче норми	<i>лат.</i> <i>гр.</i> <i>supra-, super- / hyper-, epi-</i> над, вище, вище норми
9. <i>sublingualis</i> , e – під'язиковий	

10. hypofunctio, onis f – зниження функції
11. hypoglykaemicus, a, um – гіпоглікемічний, той, що знижує рівень цукру
12. hypophysis, is f – гіпофіз
13. hypotensivus, a, um – гіпотензивний, той, що знижує артеріальний тиск
14. hypothermia, ae f – переохолодження
15. hypotonia, ae f – гіпотонія, зниження напруження, тонусу (щодо м'язів)
16. hypotrophia, ae f – гіпотрофія, хронічний розлад харчування у дітей раннього віку, що характеризується розвитком виснаження
17. suprarenalis, e – наднирковий
18. superficialis, e – поверхневий
19. hyperaciditas, atis f – підвищена кислотність
20. hyperaemia, ae f – збільшене наповнення кров'ю якої-небудь ділянки периферичної судинної системи
21. hyperaesthesia, ae f – підвищена чутливість до подразників, що діють на органи відчуття
22. hyperergia, ae f – підвищення реактивності
23. hyperfunctio, onis f – підвищена функція
24. hyperthermia, ae f – перенагрівання
25. hypertonia, ae f – гіпертонія, підвищення напруження, тонусу (щодо м'язів)
26. hypertonicus, a, um – гіпертонічний: 1. зумовлений гіпертонією; 2. такий, що має підвищений осмотичний тиск (щодо розчинів)
27. epidemia, ae f – епідемія: 1. масове поширення інфекційної хвороби; 2. поява в колективі чи населеному пункті значної кількості випадків захворювання інфекційною хворобою

лат. **III. circum- / peri-**
навколо, із усіх сторін

гр. **para-**
поряд, біля, розміщення біля чого-небудь

28. circumferentia, ae f – коло, окружність, обвід
29. circumstans, ntis – оточуючий, навколишній
30. periosteum, i n – періост, окістя
31. parasternalis, e – пригруднинний

Вправи

ПМ2 (I – V)

I. Перекласти латинською мовою, записати у формах Nom., Gen.:

1. відвар алтейного кореня <i>decocum, i n; radix, icis f;</i> <i>Althaea, ae f</i>	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
2. гірка настойка ревеню	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
3. сухий екстракт полину	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
4. цефалексин в капсулах	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
5. очні плівки з флореналом	<i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>
6. відвар кори крушини	<i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>
7. таблетки «Седальгін»	<i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>
8. тетрациклінова мазь	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>

II. Транслітерувати у словниковій формі, підкреслити частотні відрізки, підписати їх значення:

1. циклометазид	2. дихлотіазид	3. етамід
4. холосас	5. ентеросептол	6. стрептоміцин

--	--	--

III. Перекласти рецепти, записати в повній та скороченій формах:

<p>1. Візьми: Розчинного стрептоциду 5,0 Розчину глюкози 1% - 100мл Змішай. Простерилізууй! Видай. Познач: По...</p> <p><i>Streptocidum, i n; solubilis, e; solutio, onis f;</i> <i>Glucosum, i n</i></p>	<p>Recipe:</p>
<p>2. Візьми: Тертої камфори 0,1 Цукру 0,3 Настойки пустирника 6 мл Змішай, нехай утвориться порошок. Видай такі дози числом 10 у вощеному папері. Познач: По ...</p> <p><i>Camphora, ae f; tritus, a, um; Saccharum, i n;</i> <i>tinctura, ae f; Leonurus, i m</i></p>	<p>Rp.:</p>
<p>3. Візьми: Таблетки відновленого заліза 0,2, покриті оболонкою, числом 20 Видай. Познач: По ...</p>	

<i>tabuletta, ae f; obductus, a, um; Ferrum, i n; reductus, a, um</i>	

IV. Виписати рецепт (у **повній** та **скороченій** формах) такого складу:

1. 100,0 барію сульфату для рентгену. Призначити розмішати з киселем або рідкою кашею і прийняти всередину або ввести через пряму кишку. (<i>Barii sulfas, i/atis m; pro (Abl.); roentgenum, i n</i>)	
Recipe:	Rp.:
2. 50,0 таблеток «Алохол», покритих оболонкою, для дітей. Призначити 1-2 таблетці на добу. (<i>tabuletta, ae f; obductus, a, um; Allocholum, i n; pro (Abl.); infans, ntis m,f</i>)	

V. Визначити префікси, вказати їх **значення**, дати **тлумачення** термінів.

<u>i</u> nfectio, onis f <i>рух всередину</i>	інфекція, зараження
hyperaciditas, atis f	
hyperergia, ae f	
hypofunctio, onis f	

1. Rp.: Inf. rad. Althaeae 3,0:100 ml Sir. Althaeae 20 ml M.D.S.: По 1 чайній ложці 4- 5 разів на день.	Recipe:
	Візьми:
2. Rp.: Extr. Frangulae fluid. 25 ml D. S.: По 20-40 крапель 2 рази на день.	

SENTENTIAE

1. Ante (Post) factum.	До факту (Після факту).
2. Post scriptum.	Після написаного, приписка.
3. Pro et contra.	За і проти.
4. Pro forma.	Формально, заради форми.
5. Vide supra.	Дивись вище.
6. Ante mortem.	Перед смертю.
7. Ante reconvalescentiam.	Перед видужанням.

**ПРЕФІКСАЛЬНЕ СЛОВОТВОРЕННЯ. ПРЕФІКСИ
ЛАТИНСЬКОГО ТА ГРЕЦЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ
(ЧАСТИНИ III, IV).**

**РЕЦЕПТУРА. ВИПИСУВАННЯ РЕЦЕПТІВ НА РІДКІ ТА
М'ЯКІ ЛІКАРСЬКІ ФОРМИ. РЕЦЕПТИ «EX TEMPORE» НА
НАЙВАЖЛИВІШІ РЕЦЕПТУРНІ СКОРОЧЕННЯ**

Префіксальне словотворення

Pars tertia

<p><i>лат.</i> <i>гр.</i> I. inter- / meso-, dia-, di- МІЖ, ПОМІЖ</p>
<p>1. intercellularis, e - міжклітинний 2. mesoderma, atis n - середній зародковий листок 3. diaphragma, atis n - діафрагма, грудочеревна перепона 4. diencephalon, i n - проміжний мозок</p>
<p><i>лат.</i> <i>гр.</i> II. dis-, dif-, di- / dia- РОЗ'ЄДНАННЯ, РОЗЧЛЕНУВАННЯ</p>
<p>1. disseminatio, onis f - дисемінація, розсіювання збудника захворювання 2. diffusio, onis f - дифузія, поступове проникнення речовин (різних концентрацій), розлиття 3. divisus, a, um - розділений, поділений 4. dilutus, a, um - розведений, розбавлений 5. dialysis, is f - діаліз, відділення речовин</p>
<p><i>лат.</i> <i>гр.</i> per-, trans- / dia- 1) КРІЗЬ, ЧЕРЕЗ; 2) НАДМІРНІСТЬ; 3) ПЕРЕМІЩЕННЯ У ПРОСТОРИ</p>
<p>1. perforans, ntis - проривний, продірявлений 2. peroxydum, i n - пероксид 3. pertussis, is f - коклюш, сильний кашель 4. transplantatio, onis f - трансплантація, пересаджування частини тканини або органа 5. diarrhoea, ae f - діарея, пронос 6. diagnosis, is f - діагноз, розпізнання хвороби</p>
<p><i>лат.</i></p>

de-, des-
1) РУХ ЗВЕРХУ ВНИЗ; 2) ВІДОКРЕМЛЕННЯ, ВИДАЛЕННЯ
<ol style="list-style-type: none"> 1. degeneratio, onis f - дегенерація, поступове погіршення фізичного або нервово-психічного стану 2. dementia, ae f - деменція, набуте недоумство внаслідок захворювання мозку 3. defaecatio, onis f - дефекація, акт виділення екскрементів із прямої кишки; випорожнення 4. depuratus, a, um - очищений (механічним способом) 5. desinfectio, onis f - дезінфекція, знезаражування, обеззараження (знищення збудників інфекційних хвороб) 6. desintoxicatio, onis f - дезінтоксикація, знешкодження отруйних речовин, зниження біологічної активності і концентрації отрути
<i>гр.</i>
V. dys-
РОЗЛАД, ПОРУШЕННЯ ФУНКЦІЇ, ВІДХИЛЕННЯ ВІД НОРМИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. dyspepsia, ae f - диспепсія, розлад травлення 2. dyskinesia, ae f - дискінезія, розлад координації рухів 3. dysenteria, ae f - дизентерія, кривавий пронос, інфекційна хвороба, яка супроводжується запаленням товстих кишок, частими випорожненнями, болючими тенезмами, явищами інтоксикації 4. dysuria, ae f - дизурія, порушення сечовиділення

Pars quarta

<i>лат.</i>	<i>гр.</i>
I. contra- / anti-	
ПРОТИ	
<ol style="list-style-type: none"> 1. contraindicatio, onis f - протипоказання 2. contraceptivus, a, um - контрацептивний, протизаплідний 3. antidotum, i n - антидот, протиотрута 4. antisepticus, a, um - антисептичний, знезаражувальний 5. anthelminthicus, a, um - протиглисний 6. antitetanicus, a, um – протиправцевий 	
<i>лат.</i>	<i>гр.</i>
II. com-, con-, col-, cor-, co- / syn-, sym-	
З'ЄДНАННЯ, СУКУПНІСТЬ	

1. concentratus, a, um - концентрований, згущений, міцний (розчин, кислота)
2. compositus, a, um - складний
3. coagulatio, onis f - коагуляція, зсідання крові
4. synergismus, i m - синергізм, однонаправлений характер дії декількох одночасно призначених лікарських засобів, при якому відбувається сумація або потенціювання ефектів окремих речовин
5. synthesis, is f - синтез, з'єднання, штучне приготування; отримання більш складних хімічних сполук з більш простих
<i>лат.</i> <i>гр.</i> III. in-, im-, ir- / an-, a- ВІДСУТНІСТЬ, ЗАПЕРЕЧЕННЯ ОЗНАКИ
1. incurabilis, e - невиліковний
2. indivisus, a, um – неподільний, нерозділений
3. immobilis, e - нерухомий
4. anaestheticus, a, um - анестезуючий, знеболюючий
5. arrhythmia, ae f - аритмія, порушення ритмічної діяльності серця
<i>лат.</i> IV. re- 1)ПРОТИЛЕЖНА ДІЯ; 2) ПОВТОРНА ДІЯ; 3) ВІДНОВНА ДІЯ
6. reanimatio, onis f - реанімація, сукупність методів лікування клінічної смерті
7. reinfectio, onis f - реінфекція, повторне зараження
8. refrigeratio, onis f – охолодження
<i>гр.</i> V. eu- НОРМАЛЬНА ФУНКЦІЯ, ПРАВИЛЬНИЙ, ХОРОШИЙ СТАН
1. euthanasia, ae f - евтаназія, легка безболісна смерть
2. euphoria, ae f - ейфорія, хороше самопочуття у тяжкохворих при відсутності відповідної захворюванню оцінки

Вправи
ПМ2 (I – V)

I. Перекласти латинською мовою, записати у формах Nominativus, Genetivus:

1. відвар соснових бруньок	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
----------------------------	--------------------------------------

2. кишковорозчинні таблетки	<i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>
3. сульфадимезин в таблетках	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
4. мазь борної кислоти	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
5. відвар плодів жостеру проносного	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
6. протиблювотні таблетки	<i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>
7. відвар дубової кори	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
8. вітамінізований сироп шипшини	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>

II. Транслітерувати у словниковій формі, підкреслити частотні відрізки, підписати їх значення:

1. діазолін	2. циклобарбітал	3. хлорлімфотраст
4. еритроміцин	5. спазмалгон	6. цефамезин

III. Перекласти рецепти, записати в повній та скороченій формах:

1. Візьми: Хініну гідрохлориду 0,3 Борної кислоти 0,2 Саліцилової кислоти 0,15 Какаової олії скільки потрібно, щоб утворився вагінальний	Recipe:
--	---------

<p>супозиторій. Видай такі дози числом 12 Познач: По...</p>	<p>Rp.:</p>
<p>2. Візьми: Таблетки «Адоніс-Бром», покриті оболонкою, числом 25 Видай. Познач: По ...</p> <p><i>“Adonis-Brom”</i></p>	
<p>3. Візьми: Таблетки «Мікрійод» з фенобарбіталом 0,5, покриті оболонкою, числом 40 Видай в темній склянці. Познач: По ...</p>	

IV. Виписати рецепт (у **повній** та **скороченій** формах) такого складу:

1. 30 очних плівок з флореналом. Призначити закладати за повіки двічі на день.

Recipe:	Rp.:
2. 10 супозиторіїв «Осарцид». Призначити по 1 супозиторію в піхву 1 раз на день.	

V. Визначити префікси, вказати їх значення, дати тлумачення термінів.

antitetanicus, a, um	
coagulatio, onis f	
contraindicatio, onis f	
diaphragma, atis n	
diencephalon, i n	
divisus, a, um	
dysenteria, ae f	
dyskinesia, ae f	
dyspepsia, ae f	
incurabilis, e	
intercellularis, e	

--	--

VI. Написати рецепти у скороченій формі. Перекласти українською мовою.

<p>1. Recipe: Balsami contra pertussim 30 ml Da. Signa: По...</p>	<p>Rp.:</p>
<p>2. Recipe: Bismuthi subnitratіs 6,0 Mucilaginis Althaeae 60,0 Aquae purificatae ad 80 l Misce. Da. Signa: По 1 ст. ложці тричі на день.</p>	<p>Візьми:</p>
<p>3. Recipe: Suppositoria cum Diprophyllino 0,5 numero 10 Da. Signa: По 1 супозиторію у пряму кишку 2 рази на день.</p>	

--	--

VII. Написати рецепти без скорочень. Перекласти українською мовою:

<p>1. Rp.: Sol. Ichthyoli 10% cum Glycerino 25 ml D.S.: Для примочок.</p>	Recipe:
	Візьми:
<p>2. Rp.: Supp. cum Methyluracylo 0,5 N. 10 D. S.: По 1 супозиторію у пряму кишку.</p>	

SENTENTIAE

1. Primus inter pares.	Перший серед рівних.
2. Inter collegas.	Між колегами.
3. Otium post negotium.	Відпочинок після роботи.
4. Sub rosa.	Під трояндою (таємно).
5. Idem per idem.	Одне і теж.
6. Ab ovo usque ad mala.	Від яйця до яблук (спочатку до кінця).
7. Procul ex oculis , procul ex mente.	Геть з очей, геть із думок.

КЛІНІЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ
ГРЕЦЬКІ ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТИ, ЯКІ ПОЗНАЧАЮТЬ НАЗВИ
ОРГАНІВ І ЧАСТИН ТІЛА, НАУКУ, ПАТОЛОГІЧНІ СТАНИ,
МЕТОДИ ДІАГНОСТИЧНОГО ОБСТЕЖЕННЯ, ЛІКУВАННЯ,
ЗАХВОРЮВАННЯ (ЧАСТИНА І).

РЕЦЕПТУРА. ОСНОВНІ МОДЕЛІ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ
ТЕРМІНІВ

Грецькі терміноелементи, які позначають назви органів і частин тіла, науку, патологічні стани, методи діагностичного обстеження, лікування, захворювання (частина І)

Грецький ТЕ	Значення	Грецький ТЕ	Значення
kephal-, cephal-	голова	cholecyst-	жовчний міхур
somat-	тіло	metr-, hyster-	матка
oste-	кістка	colp-	піхва
acr-	кінцівка	oophor-	яєчник
steth-	груди, грудна клітка	salping-	маткова труба
spondyl-	хребець	orchi-	чоловіча статева залоза, яєчко
cardi-	серце	nos-	хвороба
arthr-	суглоб	-logia, ae f	наука, вчення
stomat-	рот	-pathia, ae f	захворювання
gloss-	язик	path-	відхилення від норми
rhin-	ніс	-algia, ae f -algesia, ae f -odynia, ae f	біль, хвороблива чутливість
odont-	зуб	log-	порушення мови
cheir-, chir-	рука	-logus, i m -iater, tri m	лікар-спеціаліст

pod-	стопа, нога	-scopia, ae f	інструментальний огляд, спостереження, дослідження
splanchn-	внутрішні органи	-metria, ae f	вимірювання
gastr-	шлунок	-graphia, ae f	рентгенографічне дослідження, процес реєстрації сигналів
enter-	кишечник	-gramma, atis n	рентгенівський знімок, результат реєстрації сигналів
lapar-	живіт, черевно	-therapia, ae f	лікування (чим-небудь) нехірургічним шляхом
pneumon-	легеня	-iatria, ae f	лікування (кого-небудь, що-небудь)
proct-	пряма кишка	-osis, is f -iasis, is f	патологічний процес, дегенеративне, хронічне захворювання
neph-	нирка	-itis, itidis f	запальне захворювання
splen-	селезінка	-ismus, i m	патологічне явище, факт, властивість, отруєння
pyel-	ниркова миска	-oma, atis n	пухлина, пухлинне утворення

cyst-	сечовий міхур	-ema, atis n	висипання, почервоніння
-------	---------------	--------------	----------------------------

Лексичний мінімум

E.g.: <u>Nosologia</u> , ae f – нозологія, вчення про форми хвороб та їх хвороба √ наука класифікацію. <i>інтерфікс</i>	
1. electroencephalographia, ae f	електроенцефалографія, метод графічної реєстрації біотоків кори головного мозку
2. somatometria, ae f	соматометрія, сукупність методів визначення зовнішніх розмірів і маси тіла людини
3. cardiologia, ae f	кардіологія, наука про серце та серцево-судинні захворювання
4. stethoscopia, ae f	інструментальне обстеження грудної клітки
5. electrocardiogramma, ātis n	електрокардіограма, ЕКГ – графічне зображення току дій серцевого м'яза
6. arthropathia, ae f	артропатія, захворювання суглобів внаслідок порушення їх іннервації
7. logopathia, ae f	логопатія, загальна назва мовних розладів
8. stomatologia, ae f	стоматологія, розділ клінічної медицини, який вивчає хвороби та пошкодження зубів, щелеп і щелепно-лицьової області
9. glossalgia, ae f	глосалгія, біль язика (спостерігається при захворюваннях шлунково-кишкового тракту)
10. rhinoscopia, ae f	риноскопія, метод обстеження порожнини носа, який полягає в огляді її стінок
11. pathologia, ae f	патологія, наука про хворобливі процеси та зміни в організмі
12. phytotherapia, ae f	фітотерапія, лікування хвороб за допомогою лікарських рослин
13. gastroenterologia, ae f	гастроентерологія, розділ внутрішніх хвороб, який вивчає органи шлунково-

	кишкового тракту, методи їх діагностики, лікування і профілактики
14. proctitis, itidis f	проктит, запалення слизової оболонки прямої кишки
15. pneumonia, ae f	пневмонія, запальний процес в тканинах легень
16. nephrosis, is f	нефроз, дегенеративне захворювання ниркових каналців, перебіг якого супроводжується набряками та значною альбумінурією
17. pyelonephritis, itidis f	пієлонефрит, запалення тканини нирки і ниркової миски
18. cholelithiasis, is f	холелітіаз, жовчнокам'яна хвороба, утворення конкрементів в жовчному міхурі чи в жовчних протоках (<i>лат. concretum</i> - зросток, який виник, головним чином, внаслідок випадання солей)
19. metrosalpingographia, ae f	метросальпінгографія, рентгенографія порожнини матки і маткових труб після заповнення їх контрастною речовиною
20. colposcopia, ae f	кольпоскопія, огляд піхви і шийки матки за допомогою кольпоскопа
21. botulismus, i m	ботулізм, важке харчове отруєння, яке характеризується сильним порушенням нервової системи
22. myoma, atis n	міома, доброякісна пухлина, яка походить із м'язової тканини
23. phthisiatria, ae f	фтизіатрія, діагностика, лікування та профілактика туберкульозу (<i>гр. phthisis</i> - туберкульоз)

Основні моделі фармацевтичних термінів

1. Однослівні терміни можуть бути виражені іменником в Nom. sing. або Nom. plur., e.g.: *tabuletta* (S_{Nsg}); *species* (S_{Npl}).
2. Двослівні терміни можуть включати узгоджене, неузгоджене означення та означення-прикладку e.g.: *vitrum flavum* – жовта

склянка ($S_{Nsg}A_{Nsg}$); unguentum Mycoseptini – ($S_{Nsg}S_{Gsg}$); membranulae ophthalmicae – очні плівки ($S_{Npl}A_{Npl}$); folia Urticae – листя кропиви ($S_{Npl}S_{Gsg}$); tabulettae “Pentalginum” – таблетки «Пентальгін» ($S_{Npl}S_{Nsg}$); massa pilularum – пілюльна маса ($S_{Nsg}S_{Gpl}$); formae remediorum – лікарські форми ($S_{Npl}S_{Gpl}$); Argenti nitras – аргентум нітрат ($S_{Gsg}S_{Nsg}$); Benzylpenicillinum-kalium – бензилпеніцилін-калій ($S_{Nsg}S_{Nsg}$) est.

3. Трислівні терміни можуть мати декілька схем утворення із різними варіаціями граматичних форм:

- $S_{Nsg}S_{Gsg}S_{Gsg}$, e.g.: infusum radice Althaeae – настій кореня алтеї;
- $S_{Nsg}S_{Gpl}S_{Gsg}$, e.g.: infusum florum Chamomillae – настій квіток ромашки;
- $S_{Npl}S_{Gsg}S_{Gsg}$, e.g.: tabulettae radice Rhei – таблетки кореня ревеня;
- $S_{Nsg}S_{Gsg}A_{Gsg}$, e.g.: solutio Acidi borici – розчин борної кислоти;
- $S_{Nsg}S_{Gsg}A_{Nsg}$, e.g.: tinctura Amygdali amara – гірка настоянка мигдалю;
- $S_{Nsg}A_{Nsg}A_{Nsg}$, e.g.: adeps suillus depuratus – очищений свинячий жир.

4. Чотирислівні, п’ятислівні та шестислівні фармацевтичні терміни – це словосполучення із прийменникових та безприйменниковим керуванням:

- $S_{Nsg}S_{Gsg}S_{Gsg}A_{Nsg}$, e.g.: solutio Hydrogenii peroxydi concentrata – концентрований розчин гідрогену пероксиду;
- $S_{Nsg}S_{Gsg}PS_{Absg}$, e.g.: sirupus Aloës cum Ferro – сироп алое з залізом;
- $S_{Npl}PS_{Acsg}A_{Acsg}$, e.g.: pulveres ad usum internum – порошки для внутрішнього вживання;
- $S_{Nsg}S_{Gsg}S_{Gsg}A_{Gsg}PS_{Abpl}$, e.g.: unguentum Hydrargyri oxydi flavi pro oculis – мазь жовтого оксиду ртуті для очей;
- $S_{Nsg}A_{Nsg}PS_{Abpl}A_{Abpl}$, e.g.: Acidum glutaminicum in tabulettis obductis – глютамінова кислота в таблетках, покритих оболонкою.

Вправи
ПМ2 (V-VII)

I. Перекласти з латини українською мовою. Написати слова у словниковій формі:

1. Oleum Amygdalarum e seminibus Amygdali	Сл.ф.: <i>Oleum Amygdalarum, i/arum n; e(ex) (Abl.); semen, inis n; Amygdalus, i f</i>
	Переклад:
2. Sal carolinum factitium	
3. Remedium laxativum	
4. Extractum Secalis cornuti fluidum	
5. Solutio Diaethylstiboestrolis propionatis oleosa	
6. Acidum succi gastrici	
7. Remedium anthelminthicum	
8. Sulfur depuratum	

II. Перекласти з української мови латиною. Написати слова у словниковій формі:

1. Кристали ціанокобаламіну	Сл.ф.: <i>crystallus, i f;</i>
-----------------------------	--------------------------------

	<i>Cyanocobalaminum, i n</i>
	<i>Переклад: Crystalli Cyanocobalamini</i>
2. Вітамін В ₁ або тіаміну бромід	
3. Жовтий оксид ртуті або жовта осаджена ртуть	
4. Препарати заліза	
5. Листя кропиви	
6. Суха протитуберкульозна вакцина	
7. Очищена терпентинна олія	
8. Розбавлена хлоридна кислота в темній склянці	

III. Написати рецепти у скороченій формі. Перекласти українською мовою:

1. Recipe: Tabulettas Naphthammoni 0,5, enterosolubiles, numero 10 Da. Signa: По...	Rp.:
	Візьми:

<p>2. Recipe: Decocti fructus Rhamni catharticae 20,0:200 ml</p> <p>Da. Signa: По ...</p>	
<p>3. Recipe: Bacteriophagi Staphylococci 200 ml</p> <p>Da. Signa: По ...</p> <p><i>Bacteriophagum Staphylococci, i/i n – стафілококовий бактеріофаг</i></p>	
<p>4. Recipe: Tabulettas Ampicillini trihydratis 0,25 numero 20</p> <p>Da. Signa: По ...</p>	

IV. Написати рецепти без скорочень. Перекласти українською мовою:

<p>1. Rp.: Dragee Thioridazini 0,01 N.60</p> <p>D. S.: По ...</p>	<p>Recipe:</p> <p>Візьми:</p>
<p>2. Rp.: Corporis vitrei 2 ml</p>	

D.t.d. N. 20 in amp. S.: По ...	
3. Rp.: Sol. Desoxycorticosteroni acetatis 0,05% - 1,0 D.t.d. N. 20 in amp. S.: По ...	
4. Rp.: Aspersionis Xeroformii 5% 20,0 D. S.: Присипати ...	

**V. Перекласти латинською мовою, записати у формах
Nominativus, Genetivus:**

1. естрогенні лікарські засоби	<i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>
2. реопірин в ампулах	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
3. таблетки гексаметилентетраміну у желатинових капсулах	<i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>
4. цинк оксид	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
5. чиста сульфатна (сірчана) кислота	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>

6. відвар дубової кори	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>

VI. Перекласти рецепти, записати в повній та скороченій формах:

<p>1. Візьми: Порошку листу наперстянки 0,1 Какаової олії 2,5 Змішай, нехай утвориться ректальний супозиторій. Видай такі дози числом 12 Познач: По ..</p>	<p>Recipe:</p>
<p>2. Візьми: Розчину тестостерону пропіонату в олії (олійного) 5% - 1 мл Видай такі дози числом 10 в ампулах. Познач: По 1 мл в/м 1 раз на добу.</p>	<p>Recipe:</p>
<p>3. Візьми: Ксероформу 3,0 Борної кислоти 4,0 Преднізолону 0,04 Стрептоциду 3,0 Змішай, нехай утвориться найдрібніший порошок.</p>	<p>Recipe:</p>

Видай. Познач: Вдувати у вухо ...	Рр.:
--------------------------------------	------

VII. Визначити терміоеlementи, вказати їх значення, дати тлумачення термінів:

А. <u>arthrolysis</u> , is f <i>суглоб √ звільнення від спайок інтерфікс</i>	хірургічна операція по звільненню суглоба від фіброзних спайок задля відновлення його мобілізації
arthropathia, ae f	
cystolithiasis, is f	
electroencephalogramma, atis n	
cholelithiasis, is f	
gastroenterologia, ae f	
geriatria, ae f	
glossalgia, ae f	
myositis, iditis f	
pathologia, ae f	
proctitis, itidis f	
salpingitis, itidis f	
stethoscopia, ae f	

laryngitis, itidis f	
В. ангіографія	
кардіологія	
кардіопатія	
метросальпінгографія	
нефроз	
нефропатія	
нозологія	
електроенцефалографія	
електрокардіограма	
патологія	
пневмонія	
томограф	
томографія	
фітотерапія	
фтизіатрія	
соматометрія	

SENTENTIAE

1. Multum, non multa.	Багато, але небагато (глибокий зміст в коротких словах).
2. Nomina sunt odiosa.	Імена ненависні; імена не називають.
3. Senectus – morbus insanabilis est.	Старість – невиліковна хвороба (Сенека).
4. Amicitia vitam ornat.	Дружба прикрашає життя.
5. Optimum medicamentum quies est.	Найкращі ліки - спокій.
6. Ubi mel, ibi fel.	Де мед, там і жовч.
7. Non omnis error stultitia est.	Не всяка помилка – безглуздя.

КЛІНІЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ
ГРЕЦЬКІ ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТИ, ЯКІ ПОЗНАЧАЮТЬ
ФІЗИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ, ПАТОЛОГІЧНІ СТАНИ ТА
ЗМІНИ ОРГАНІВ І ТКАНИН, ТЕРАПЕВТИЧНІ І ХІРУРГІЧНІ
СПОСОБИ ЛІКУВАННЯ, ТКАНИНИ, ОРГАНИ, СЕКРЕТИ
(ЧАСТИНА II).
РЕЦЕПТУРА. ВИПISУВАННЯ РЕЦЕПТІВ НА
РІЗНОМАНІТНІ ЛІКАРСЬКІ ФОРМИ

**Грецькі терміноелементи, які позначають фізичні властивості,
патологічні стани та зміни органів і тканин, терапевтичні і
хірургічні способи лікування, тканини, органи, секрети
(частина II)**

Грецький ТЕ	Значення	Грецький ТЕ	Значення
hemi-	напів-, односторонній	bi(o)-	життя
poli-	сірий	psych-	психіка, душевний
opt-, optic-, -opsia, ae f	зір, зорове сприйняття	haem(at)-; -aemia, ae f	кров
lith- -lithiasis, is f	конкремент кам'яна хвороба	hist-	тканина
necr-	змертвіння	myo-; myos-	м'яз
-ergia, ae f; -urgia, ae f	дія, діяльність, реактивність	cyt-	клітина
trop-; -tropus, a, um	направлений, діючий	chondr-	хрящ
-rrhagia, ae f	кровотеча	neur-	нерв
-rrhoea, ae f	витікання рідини, секрету	aden-	залоза
-rrhaphia, ae f	зашивання	angi-	судина
-plegia, ae f	удар, параліч	phleb-	вена
-ectasia, ae f	розширення	derm(at)-; -dermia	шкіра
-ptosis, is f	опущення	ur-; - uresis, is f; -uria, ae f	сеча

-stenosis, is f	звуження	chole-	жовч
-sclerosis, is f	затвердіння	py(o)-	гній
-crisis, is f	криз	hidr-	піт
lyt-; -lysis, is f	руйнування, звільнення органу від спайок, рубців	hydr-	вода
-tomia, ae f	розтин	aeti-	причина захворювання
tom-	відношення до шару; пошарово	-mnesia, ae f; -mnesis, is f	пам`ять
-ectomy, ae f	видалення	cyan-	темно-синій, синюшний
-stomia, ae f	накладання штучного отвору	melan-	темний, чорний, меланін
-pexia, ae f	фіксація	chlor-	зелений, хлор

Лексичний мінімум

1. hemiplegia, ae f	геміплегія, параліч однієї половини тіла, переважно внаслідок порушення кровообігу у мозку
2. poliomyelitis, itidis f	поліомієліт, запалення сірої речовини спинного мозку
3. necrosis, is f	некроз, припинення життєдіяльності тканин певної частини живого організму
4. biopsy, ae f	біопсія, зажиттєве взяття невеликого об'єму тканини для мікроскопічного дослідження із діагностичною метою
5. allergy, ae f	алергія, змінена реактивність організму на дію яких-небудь речовин
6. hysteroptosis, is f	гістероптоз, опущення (порушення положення) матки
7. cardiosclerosis, is f	кардіосклероз, надмірний розвиток сполучної тканини у міокарді
8. epicrisis, is f	епікриз, заключний висновок щодо захворювання, який містить опис причин

	захворювання, його перебігу та методів лікування
9.laparotomia, ae f	лапаротомія, розтин черевної порожнини
10.tomographia, ae f	томографія, отримання рентгенівського зображення певного шару об'єкту
11.appendectomy, ae f	апендектомія, видалення червоподібного відростку
12.gastrostomia, ae f	гастростомія, утворення зовнішньої фістули (свища) шлунку
13.nephropexia, ae f	нефропексія, фіксація опущеної нирки до сусідніх анатомічних утворень
14.haematologia, ae f	гематологія, розділ внутрішніх хвороб, який вивчає захворювання системи крові, методи їх діагностики, лікування і профілактики
15.myosītis, itīdis f	міозит, запалення м'язів
16.cytolŷsis, is f	цитоліз, руйнування клітин
17.neurasthenia, ae f	неврастенія, невроз, викликаний перевтомою чи довготривалим впливом психотравмуючих факторів
18.adenōma, ātis n	аденома, доброякісна пухлина із залозистого епітелію
19.dermatōses (plur.)	дерматози, загальна назва різноманітних пошкоджень шкіри
20.hidradenītis, itīdis f	гідраденіт, запалення потових залоз
21.aetiologia, ae f	етіологія, вчення про причини і умови виникнення хвороб
22.angiographia, ae f	ангіографія, рентгенологічне дослідження кровоносних і лімфатичних судин після введення в них контрастної речовини
23.cyanosis, is f	ціаноз, синюшний відтінок шкіри і слизових оболонок
24.melanoma, atis n	меланома, злоякісна пухлина, яка розвивається із клітин, які продукують меланін

Вправи
ПМ2 (V-VI)

I. Перекласти з латини українською мовою. Написати слова у словниковій формі:

1. Pix liquida Betulae	<i>Сл.ф.: pix, icis f; liquidus, a, um; Betula, ae f</i>
	<i>Переклад: Дьоготь берези</i>
2. Liquor Kalii arsenitis	
3. Extractum Polygoni hydropiperis fluidum	
4. Flores et herba Convallariae majalis	
5. Carbo activatus	
6. Species diureticae	
7. Praeparata oestrogena synthetica	
8. Herba Equiseti	

NB! Liquor Kalii arsenitis seu Liquor arsenicalis Fowleri – розчин калій арсеніту або Фаулерів розчин миш'яку.

II. Перекласти з української мови латиною. Написати слова у словниковій формі:

1. Нашатирно-анісові краплі	<i>Сл.ф.: liquor, oris m; Ammonium, i n; anisatus, a, um</i>
	<i>Переклад: Liquor Ammonii anisatus</i>

2. Настойка собачої кропиви	
3. Лікувальний засіб проти кашлю	
4. Зовнішній лікарський засіб для полоскання	
5. Заспокійливий та снодійний засіб	
6. Сечогінний засіб	
7. Насіння чилібухи	
8. Препарат із листя наперстянки	

NB! Liquor Ammonii anisatus – нашатирно-анісові краплі

III. Написати рецепти у скороченій формі. Перекласти українською мовою:

<p>1. Recipe: Pachycarpini hydroiodidi 3% 2 ml Da tales doses numero 6 in ampullis. Signa: По 2-4 мл в/м або</p>	<p>Rp.:</p>
---	-------------

п/ш	Візьми:
<p>2. Recipe: Tabulettas Dichlothiazidi 0,025 numero 50 Da. Signa: По 2 таблетки 2-3 рази на добу протягом 7-10 днів.</p>	
<p>3. Recipe: Chlorbutanoli hydratis pro inhalatione 25 ml Da. Signa: По ...</p>	
<p>4. Recipe: Specierum cholagogarum 100,0 Da. Signa: Заварити</p>	

IV. Написати рецепти без скорочень. Перекласти українською мовою:

<p>1. Rp.: Tab. Cyclomethazidi 0,005 N.20 D. S.: По ...</p>	<p>Recipe:</p>
<p>2. Rp.: Ureae pur. 30,0 D. t. d. N. 3 S.: Для ...</p> <p><i>Urea, ae f - сечовина; purus, a, um</i></p>	<p>Візьми:</p>
<p>3. Rp.: Sol. Natrii chloridi isotonicae 500 ml Steril! D. S.: В/в крапельно.</p>	
<p>4. Rp.: Ung. Ac. salicylici 10% 50,0 D. S.: Змащувати вражені ділянки шкіри.</p>	

V. Перекласти рецепти, записати в повній та скороченій формах:

<p>1. Візьми: Відвару плоду проносного жостеру 20,0:200 мл Видай. Познач: По</p>	<p>Recipe:</p>
<p>2. Візьми: Розчину фторфеназину деканоату в олії (олійного) 2,5% - 1,0 Видай такі дози числом 5 для ін'єкцій. Познач: По ...</p>	<p>Rp.:</p>
<p>3. Візьми: Інсуліну 10 ОД Метилурацилу Рибофлавіну по 0,001 Розчину натрій денозінтрифосфату 0,1% 10 мл Змішай. Видай. Познач: Очні краплі.</p>	<p>Recipe:</p> <p>Rp.:</p>
<p>4.</p>	<p>Recipe:</p>

<p>Візьми: Трави звіробою 20,0 Листу шавлії 30,0 Листу перцевої м'яти 10,0 Змішай. Видай. Познач: По ...</p>	<p>Rp.:</p>
<p>5. Візьми: Етаміну-натрію 0,1 Димедролу 0,03 Ефедрину гідрохлориду 0,02 Змішай, нехай утвориться порошок. Видай такі дози числом 20 Познач: По 1 порошку на ніч.</p>	<p>Recipe: Rp.:</p>

VI. Визначити терміоеlementи, вказати їх значення, дати тлумачення термінів:

<p>B. aetiologia, ae f</p>	
<p>cardioplegia, ae f</p>	
<p>cholecystopexia, ae f</p>	

chromatopsia, ae f	
cyanosis, is f	
cytolysis, is f	
gastrostomia, ae f	
hidradenitis, itidis f	
hidradenoma, atis n	
histologia, ae f	
laryngotracheitis, itidis f	
laparotomia, ae f	
metrorrhagia, ae f	
nephropexia, ae f	
В. апендектомія	
гастроентерологія	
гастроптоз	
гематологія	
гемоліз	
гідротерапія	
гістероптоз	

дерматосклероз	
електрокардіографія	
ентеростомія	
пієлонефрит	
піурія	
проктостомія	

SENTENTIAE

1. Omnia tempus habent.	Усе має свій час (Усьому свій час).
2. Theoria cum praxi.	Теорія з практикою.
3. Historia est magistra vitae.	Історія – наставниця життя (Цицерон).
4. Periculum in mora.	Небезпека у зволіканні (Лівій).
5. Tuto, cito, iucunde.	Безпечно, швидко, приємно (про лікування) (Цельс).
6. Avis rara.	Рідкісний птах.
7. Pollice verso.	Повернувши великий палець кисті (умовний жест вимоги стратити переможеного гладіатора).

КЛІНІЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ
ГРЕЦЬКІ ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТИ, ЯКІ ПОЗНАЧАЮТЬ
НАЗВИ ТКАНИН, ОРГАНІВ, СТАТІ, ВІКУ,
ФУНКЦІОНАЛЬНІ І ПАТОЛОГІЧНІ СТАНИ, ПРОЦЕСИ,
ФІЗИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ, ЯКОСТІ (ЧАСТИНА ІІІ).
РЕЦЕПТУРА. ВИПИСУВАННЯ РЕЦЕПТІВ В ПОВНІЙ ТА
СКОРОЧЕНІЙ ФОРМАХ. ПІДГОТОВКА ДО КОНТРОЛЮ
ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ № 6

Грецькі терміноелементи, які позначають назви тканин, органів, статі, віку, функціональні і патологічні стани, процеси, фізичні властивості, якості (частина ІІІ)

Грецький ТЕ	Значення	Грецький ТЕ	Значення
myel-	спинний мозок	-genesis, is f	походження, утворення, розвиток
mast-	молочна залоза	-aesthesia, ae f	чутливість
ot-	вухо	-asthenia, ae f	слабкість
ophthalm-	око	-pnoë, ës f	дихання
andr-	чоловік	spir-	дути, дихати
gynaec-	жінка	crin-	секреція, виділення
paed-	дитина	-cytosis, is f	збільшення кількості клітин
ger-; geront-	стара людина	-penia, ae f	зменшення кількості клітин
onc-	пухлина	-stasis, is f	застій, зупинка
carcin-	рак	-tonia, ae f	тонус, напруження
toxic-	отрута	-tensio, onis f	гідростатичний тиск
pharmac-	ліки	-philia, ae f	схильність, любов
top-	місце	-phobia, ae f	страх, боязкість

chrom(at)-	колір	aut-	сам, власний, автоматичний
tachy-	швидкий	pseud-	несправжній
brady-	повільний	cry-	холод
phren-; -phrenia, ae f	розум	therm-	теплий, температура
pneum-; pneumat-	повітря в органі	xer-	сухий
leuc-	білий	glyc-; gluc-; glucos-	солодкий, глюкоза
erythr-	червоний	is-	рівний
home-	схожий, подібний	anis-	нерівний
heter-	інший, несхожий, один із двох	all-	інший, змінений, незвичайний

Лексичний мінімум

1. myelitis, itidis f	мієліт, запалення спинного мозку
2. mastitis, itidis f	мастит, запалення молочної залози
3. otorrhinolaryngologia, ae f	оториноларингологія, галузь клінічної медицини, яка вивчає захворювання вуха, носа, навколоносових пазух, глотки, гортані та їх лікування
4. ophthalmoscopy, ae f	офтальмоскопія, огляд очного дна
5. carcinoma, atis n	карцинома, злоякісна пухлина, яка розвивається із епітеліальної тканини
6. toxicosis, is f	токсикоз, патологічний стан, викликаний тривалим отруєнням
7. oncologia, ae f	онкологія, галузь медицини, яка вивчає пухлини, методи їх діагностики і

	лікування
8. pharmacopoea, ae f	фармакопея, збірник стандартів і положень, які нормують якість лікарських засобів (<i>гр. poea - робити, готувати</i>)
9. ontogenesis, is f	онтогенез, індивідуальний розвиток організму від початку його зародження до кінця життя (<i>гр. on,ontos – істота</i>)
10. dyspnoë, ës f	диспное, порушення (частоти, ритму, глибини) дихання
11. gynaecologia, ae f	гінекологія, галузь клінічної медицини, яка вивчає хвороби жіночої статеві системи
12. gerontologia, ae f	геронтологія, розділ медицини, який вивчає закономірності старіння людини
13. paediatra, ae f	педіатрія, галузь медицини, яка вивчає захворювання дитячого віку
14. tachycardia, ae f	тахікардія, підвищена частота серцевих скорочень (більше 100 ударів за хвилину)
15. spasmolytica (remedia)	спазмолітичні лікарські засоби, що усувають спазм гладкої мускулатури
16. anaesthesia, ae f	анестезія, відсутність чутливості
17. schizophrenia, ae f	шизофренія, психічна хвороба, пов'язана із порушенням мислення, пониженням активності та ін. (<i>гр. schizo - розщеплювати, розділяти</i>)
18. pneumothorax, acis m	пневмоторакс, наявність повітря чи газу в плевральній порожнині
19. erythrocytosis, is f	еритроцитоз, підвищений вміст еритроцитів у крові
20. homeostasis, is f	гомеостаз, сталість внутрішнього середовища організму (крові, лімфи, тканинної рідини)
21. haemostasis, is f	гемостаз, зупинка кровотоку у судинах
22. isotonicus, a, um	ізотонічний (про розчини), осмотичний тиск якого рівний осмотичному тиску плазми крові

23. cryotherapia, ae f	кріотерапія, лікування, яке базується на застосуванні низьких температур для охолодження тканин, органів та всього тіла
24. xerosis, is f	ксероз, патологічна сухість шкіри

Вправи
ПМ2 (I – II)

I. Перекласти рецепти, записати в повній та скороченій формах:

<p>1. Візьми: Розчину фенілсаліцилату в олії (олійного) 2% - 20,0 Розчину адреналіну гідрохлориду 0,1% крапель XX Змішай. Видай. Познач: Краплі в ніс.</p>	Recipe:
	Rp.:
<p>2. Візьми: Олії терпентинної очищеної Хлороформу по 15 мл Метилсаліцилату 10 мл Змішай, нехай утвориться лінімент. Видай. Познач: Втирати...</p>	
<p>3. Візьми: Таблетки нафтамону,</p>	

розчинні у кишечнику, 0,5 числом 10 Видай. Познач: По ...	
4. Візьми: Розчину ртуті (Меркурію) оксиціаніду 0,02 % - 100 мл Видай. Познач: Для промивання уретри.	
5. Візьми: Мазі ртуті (Меркурію) оксиду жовтого 1% - 10,0 Видай. Познач: Очна мазь.	

II. Визначити терміоеlementи, вказати їх значення, дати тлумачення термінів:

A. bradycardia, ae f	
endocrinologia, ae f	
geriatria, ae f	
histogenesis, is f	
mastitis, itidis f	
nephrosclerosis, is f	
oncogenesis, is f	

polyuria, ae f	
pyothorax, acis m	
toxaemia, ae f	
В. аденома	
альбумінурія	
логопатія	
меланома	
мієліт	
неврастенія	
отоскопія	
офтальмоплегія	
психотропний	
синергізм	
фармакологія	

SENTENTIAE

1. Nīc mortui vivunt, hic muti loquuntur.	Тут мертві живуть, тут німі промовляють (Напис на бібліотеках).
2. Pallet? – Aut amat, aut studet.	Блідий? Отже, або закоханий, або наполегливо вчиться.
3. Miscēre utīle dulci.	Поеднувати корисне з приємним.

4. Vade mecum.	Іди зі мною (путівник, порадник).
5. Semel scriptum, decies lectum.	Один раз написане – це десять раз прочитане.
6. Vita pulchra et mirabilis est.	Життя прекрасне і дивовижне.
7. Fac(e) simile.	Зроби подібне.

**КОНТРОЛЬ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ №6.
ПІДГОТОВКА ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ –
ДИФЕРЕНЦІЙНОГО ЗАЛІКУ**

Схема та зміст завдань змістового модуля № 6

I. Написати грецькі терміоеlementи із значенням (6):

E.g.: головний мозок - encephal-

II. Підкреслити терміоеlementи, підписати їх значення, дати тлумачення термінів (5+3):

A. <u>endocrinologia</u> , ae f <i>всередині секреція √ наука інтерфікс</i>	наука про залози внутрішньої секреції та про захворювання які викликаються порушенням ендокринних функцій
B. <u>цитоліз</u> <i>клітина √ руйнування інтерфікс</i>	руйнування клітин
A. <u>allergia</u> , ae f	
<u>angiographia</u> , ae f	
<u>arthropathia</u> , ae f	
<u>biopsia</u> , ae f	
<u>botulismus</u> , i m	
<u>cardiologia</u> , ae f	
<u>cholelithiasis</u> , is f	
<u>colposcopia</u> , ae f	
<u>dermatoses</u> (plur.)	
<u>desintoxicatio</u> , onis f	

dyskinesia, ae f	
dysuria, ae f	
gastroenterologia, ae f	
glossalgia, ae f	
hemiplegia, ae f	
hidradenitis, itidis f	
hypothermia, ae f	
electroencephalographia, ae f	
electrocardiogramma, atis n	
endogenus, a, um	
epicrisis, is f	
metrosalpingraphia, ae f	
myoma, atis n	
necrosis, is f	
nephrosis, is f	
neurasthenia, ae f	
oncologia, ae f	
ophthalmoscopia, ae f	

pharmacopoea, ae f	
phthisiatria, ae f	
pneumonia, ae f	
poliomyelitis, itidis f	
proctitis, itidis f	
prognosis, is f	
pyelonephritis, itidis f	
rhinoscopia, ae f	
somatometria, ae f	
stethoscopia, ae f	
synergismus, i m	
В. аденома	
апендектомія	
гастроскопія	
гематологія	
гемостаз	
геронтологія	
етіологія	
карцинома	

кріотерапія	
ксероз	
логопатія	
мастит	
меланома	
міозит	
неврастенія	
нозологія	
офтальморагія	
патологія	
тахікардія	
токсикоз	
фітотерапія	
холелітіаз	
цитоліз	

III. Сконструювати клінічні терміни та записати їх у словниковій формі:

1. біль м'яза	myalgia, ae f
2. видалення нирки	
3. вище норми + дія (підвищена реактивність організму)	

4. вище норми + тепло (підвищення температури тіла)	
5. гній + кров (наявність гною в крові)	
6. жовчний міхур + розширення	
7. запалення маткових труб	
8. захворювання головного мозку	
9. звуження бронхів	
10. звуження (просвіту) вен	
11. зубний біль	
12. кров + схильність (схильність до кровотеч)	
13. ліки + страх (боязкість вживати лікарські засоби)	
14. нирка + прикріплення, фіксація	
15. опущення матки	
16. опущення шлунка	
17. порушення функції + дихання	
18. порушення функції + живлення (розлад живлення тканин, органів)	
19. причина + направлений, діючий (направлений проти причини захворювання)	
20. пряма кишка + інструментальний огляд	
21. пряма кишка + накладання штучного отвору	
22. психіка + народжений (зумовлений психічною травмою)	
23. пухлина з потових залоз	
24. пухлина з хрящової тканини	
25. розтин матки	
26. розширення бронхів	
27. серце + затвердіння (надмірний розвиток сполучної тканини в міокарді)	
28. сеча + застій (застій сечі в сечовивідних шляхах)	
29. теплий + вимірювання (вимірювання температури тіла здорової людини)	
30. шлункова кровотеча	

IV. Транслітерувати назви лікарських засобів, підкреслити частотні відрізки, підписати їх значення.

агіолак <u>Agiolax</u> (um), і n <i>послаблювальний</i>	алеркур	анестезол	антиастмокрин
баралгін	бензогексоній	бетіол	бронхолітин
віпраксин	гексафосфамід	геліоміцин	гепарин
дихлотіазид	діафенілсульфон	денталакс	діазолін
лідокаїн	ліобіл	метандростенолон	метил
метилпреднізолон	новокаїнамід	естрадіол	етамізол
етаперазин	етоній	іхтіол	мікроцид
нітрофунгін	окситетрациклін	олеандоміцин	паратиреоїдин
тиротропін	тримекаїн	триметин	синтоміцин
уросульфан	троксевазин	уродан	фалігност

фентаніл	фторурацил	цефазолін	хлортетрациклін
цефамезин	цефтріаксон	циклодорм	цинаризин

V. Перекласти рецепти у **повній** та **скороченій** формах. Написати слова із *Designatio materiarum* у словниковій формі:

<p>Візьми: Мазі саліцилової кислоти 10% - 50,0</p> <p>Видай. Познач: Змащувати ...</p> <p>D.M.: <i>unguentum, i n; Acidum salicylicum, i/i n</i></p>	<p>Recipe: Unguenti Acidi salicylici 10% 50,0</p> <p>Da. Signa:</p>
	<p>Rp.: Ung. Ac.salicylici 10% - 50,0 D.S.:</p>
<p>Візьми: Таблетки ампіциліну тригідрату 0,25 числом 20</p> <p>Видай. Познач: По ...</p> <p><i>Ampicillini trihydras, i/atris m</i></p>	
<p>Візьми: Мазі саліцилової кислоти 10% - 50,0</p> <p>Видай. Познач: Змащувати ...</p> <p><i>Acidum salicylicum, i/i n</i></p>	
<p>Візьми: Ізотонічного розчину натрію хлориду 500 мл</p> <p>Простерилізуй!</p> <p>Видай. Познач: В/в крапельно.</p> <p><i>Natrii trihydras, i/atris m; isotonicus, a, um</i></p>	

<p>Візьми: Сиропу солодки 100 мл Видай. Познач: По</p> <p><i>Glycyrrhiza, ae f</i></p>	
<p>Візьми: Хлорбутанолу гідрату для інгаляцій 25 мл Видай. Познач: По ...</p> <p><i>Chlorbutanoli hydras, i/atīs m</i></p>	
<p>Візьми: Натурального шлункового соку 100 мл Видай. Познач: По ...</p> <p><i>gastricus, a, um; naturalis, e</i></p>	
<p>Візьми: Розчину фторфеназину деcanoату в олії 2,5% 1,0 Видай такі дози числом 5 для ін'єкцій. Познач: По ...</p> <p><i>Phthorphenazini decanoas, i/atīs m; oleosus, a, um</i></p>	
<p>Візьми: Таблетки нафтамону 0,5, кишковорозчинні, числом 10 Видай. Познач: По ...</p> <p><i>Naphthammonum, i n; enterosolubilis, e</i></p>	

<p>Візьми: Таблетки гідрохлороквіну 0,2 числом 100 Видай. Познач: Застосовувати ...</p> <p><i>Hydroxychloroquinum, i n</i></p>	
<p>Візьми: Чистої сечовини 50,0 Видай такі дози числом 3 Познач: Для ...</p> <p><i>Urea, ae f; purus, a, um</i></p>	
<p>Візьми: Драже тіоридазину 0,01 числом 60 Видай. Познач: По ...</p> <p><i>Thioridazinum, i n</i></p>	
<p>Візьми: Суспензії пірантелу ембонату 15 мл Видай. Познач: По ...</p> <p><i>Pyrantheli embonas, i/atis m</i></p>	
<p>Візьми: Розчину дезоксикортикостерону ацетату 0,05% 1,0 Видай такі дози числом 20 в ампулах. Познач: По ...</p>	

<i>Desoxycorticosteroni acetat, i/atit m</i>	
<p>Візьми: Жовчогінного збору 100,0 Видай. Познач: Заварити ...</p> <p><i>Species cholagogae, erum/arum f</i></p>	
<p>Візьми: Таблетки циклометіазину 0,005 числом 20 Видай. Познач: По ...</p> <p><i>Cyclomethazidum, i n</i></p>	
<p>Візьми: Присипки ксероформу 5% 20,0 Видай. Познач: Присипати ...</p> <p><i>Xeroformium, i n</i></p>	

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ДИФЕРЕНЦІЙНИЙ ЗАЛІК З ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ

Схема та зміст питань підсумкового модуля

I. Перекласти латинською мовою, записати у формах **Nom., **Gen.** (5):**

<ul style="list-style-type: none"> • кора кореня барбарису <i>Nom.sing. cortex radicis</i> <i>Berberidis</i> <i>Gen.sing. corticis radicis</i> <i>Berberidis</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • реопірін в ампулах <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • листя чорної смородини <i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • цефалексин в капсулах <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • плід і насіння лимонника <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • плоди глоду <i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • відвар алтейного кореня <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • відвар дубової кори <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • гіпотонічний розчин <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • відвар кори крушини <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • відвар соснових бруньок <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • гірка настояка ревеню <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>

<ul style="list-style-type: none"> • настойка блювотного горіха <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • настій трави чистотілу <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • сухий екстракт полину <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • вітамінізований сироп шипшини <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • сироп із кореня алтеї <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • порошок дубової кори <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • галун палений <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • кукурудзяні приймочки <i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • сік листя наперстянки <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • різки маткових різків <i>Nom.plur.</i> <i>Gen. plur.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • препарат із квіток арніки <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • препарати з кореня женьшеню <i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • порошки для внутрішнього вживання <i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • розчин для парентерального вживання <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • заспокійлива мікстура <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • мазь проти обмороження <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>

<ul style="list-style-type: none"> • мазь проти корости <i>Nom.sing</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • підшкірна ін'єкція <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • форми ліків для дітей <i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • відхаркуюча мікстура <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • розчин нітрогліцерину в капсулах <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • відвар плодів жостеру проносного <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • радіоактивний фосфор <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • йод в чистому вигляді <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • порошки розділені та нерозділені <i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • ректальні супозиторії з анестезолом <i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • очні плівки з флореналом <i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • складний порошок у воскованому папері <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • протиблювотні таблетки <i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • таблетки, які розчиняються в кишечнику <i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • таблетки "Седальгін" <i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • естрогенні лікарські засоби <i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • ефірна настояка <i>Nom.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • натуральний шлунковий сік <i>Nom.sing.</i>

<i>Gen.sing.</i>	<i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • грудний збір для дітей <i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • проносний збір <i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • концентровані і розведені кислоти <i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • таблетки гексаметилентетраміну у желатинових капсулах <i>Nom.plur.</i> <i>Gen.plur.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • разова доза синестролу <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • тетрациклінова мазь <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • сульфадимезин в таблетках <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • барій для рентгену <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • концентрована ртутна мазь <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • олія терпентинна очищена <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • ефірна гірчична олія <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • рицинова олія в капсулах <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • густа обліпихова олія <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • оливкова олія в темній склянці <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • камфорна олія 	<ul style="list-style-type: none"> • какаова олія

<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • барбітурова кислота <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • фосфатна (фосфорна) кислота <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • молочна кислота <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • оцтова кислота <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • лимонна кислота <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • фолієва кислота <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • нікотинова кислота <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • нуклеїнова кислота <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • олеїнова кислота <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • пропіонова кислота <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • карболова кислота <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • фталєва кислота <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • хлоридна кислота у темній склянці <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • розбавлена сульфатна (сірчана) кислота <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • саліцилова кислота <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • чиста сульфатна (сірчана) кислота <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • ацетилсаліцилова кислота в таблетках <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • мазь борної кислоти <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>

<ul style="list-style-type: none"> • ПЛЮМБУМ ОКСИД <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • ЦИНК ОКСИД <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • кальцій гідроксид <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • магній пероксид <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • калій арсеніт <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • естрадіол бензоат <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • натрій тіосульфат <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • аргентум нітрат <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • тестостерон пропіонат <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • бісмут субнітрат (бісмут нітрат основний) <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • натрій гідрокарбонат для полоскання <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • дигідрострептоміцин пантотенат <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • скополаміну гідробромід <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • тіамін хлорид <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • мазь калію йодиду <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • лінкоміцину гідрохлорид <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • бензилпеніцилін-натрій (бензилпеніцилін натрієва сіль) <i>Nom.sing.</i> <i>Gen.sing.</i>	

II. Транслітерувати у словниковій формі, підкреслити частотні відрізки, підписати їх значення (4):

Agiolax(um), i n <i>послаблювальний</i>	Allercur(um), i n	Amidopyrinum, i n
Angiotensinamidum, i n	Angitolum, i n	Antiasthmocrinum, i n
Apilacum, i n	Aprophenum, i n	Asthmapyriminum, i n
Benzohexonium, i n	Bruneomycinum, i n	Vermox(um), i n
Vinylinum, i n	Haemodesum, i n	Haemostimulinum, i n
Gentamycinum, i n	Heparinum, i n	Gramicidinum, i n
Decaminum, i n	Diprophenum, i n	Dichlothiazidum, i n
Diazolinum, i n	Enteroseptolum, i n	Erythromycinum, i n
Oestradiolum, i n	Aethamidum, i n	Aethamizolum, i n
Aethazolum, i n	Aethaperazinum, i n	Ichthyolum, i n
Cardiovalenum, i n	Corazolum, i n	Corglyconum, i n
Liobilum, i n	Mentholum, i n	Methacortinum, i n

Methandrostenolonum, i n	Metherazinum, i n	Methyltestosteronum, i n
Microcidum, i n	Morphocyclinum, i n	Naphthalanum, i n
Osarcidum, i n	Salicylamidum, i n	Sedalgin(um), i n
Synoestrolum, i n	Synthomycinum, i n	Spasmalgonum, i n
Spasmolytinum, i n	Streptomycinum, i n	Sulfadimethoxinum, i n
Sulfocamphocainum, i n	Theophedrinum, i n	Theophyllinum, i n
Testovironum, i n	Thyrotropinum, i n	Thiphenum, i n
Thiopentalum, i n	Urolesanum, i n	Urodanum, i n
Urosulfanum, i n	Phenabolinum, i n	Phenoxymethylpenicillinum, i n
Ferrohaematogenum, i n	Phytinum, i n	Phthivazidum, i n
Phthoracizinum, i n	Phthorocortum, i n	Phthoruracilum, i n
Phosphrenum, i n	Cefalexinum, i n	Cephamezinum, i n
Cyclobarbitalum, i n	Cyclomethazidum, i n	Chlorlymphotrastum, i n

Cholosasum, i n		

III. Перекласти рецепти, записати в **повній** та **скороченій** формах (2):

<p>1. Візьми: Порошку листу наперстянки 0,1 Какаової олії 2,5 Змішай, нехай утвориться ректальний супозиторій. Видай такі дози числом 12 Познач: По ..</p>	<p>Recipe: <i>Pulveris folii Digitalis 0,1</i> <i>Olei Cacao 2,5</i> <i>Misce, fiat suppositorium</i> <i>rectale.</i> <i>Da tales doses numero 12</i> <i>Signa: По ...</i></p> <p>Rp.: <i>Pulv. fol. Digitalis 0,1</i> <i>Ol. Cacao 2,5</i> <i>M., f. supp. rect.</i> <i>D.t.d. N.12</i> <i>S.: По ...</i></p>
<p>2. Візьми: Трави звіробою 20,0 Листу шавлії 30,0 Листу перцевої м'яти 10,0 Змішай. Видай. Познач: По ...</p>	<p>Recipe:</p> <p>Rp.:</p>
<p>3. Візьми: Скополаміну гідроброміду 0,0025 Морфіну гідрохлориду 0,05 Ефедрину гідро хлориду</p>	<p>Recipe:</p>

<p style="text-align: right;">0,125</p> <p>Води для ін'єкцій 5 мл Змішай. Простерилізуй! Видай. Познач: По 1 мл під шкіру.</p>	<p>Rp.:</p>
<p>4.</p> <p>Візьми: Амідопірину 0,8 Настою кореневища з коренями валеріани 10,0:200 мл Магнію сульфату 1,0 Натрію броміду 3,0 Настойки пустирника 6 мл</p> <p>Змішай. Видай. Познач: По ...</p>	<p>Recipe:</p> <p>Rp.:</p>
<p>5.</p> <p>Візьми: Тертої камфори 0,1 Цукру 0,3 Змішай, нехай утвориться порошок. Видай такі дози числом 10 у вощеному папері. Познач: По 1 порошку на день.</p>	<p>Recipe:</p> <p>Rp.:</p>

<p>6. Візьми: Трави горицвіту 2,0 Кореневища з коренями валеріани 1,5 Змішай, нехай утвориться збір. Видай такі дози числом 6 Познач: По ...</p>	<p>Recipe:</p> <p>Rp.:</p>
<p>7. Візьми: Свинцю ацетату 0,001 Екстракту беладони 0,015 Новокаїну 0,05 Какаової олії скільки потрібно, щоб утворився ректальний супозиторій. Видай такі дози числом 12 Познач: По ...</p>	<p>Recipe:</p> <p>Rp.:</p>
<p>8. Візьми: Хініну гідрохлориду 0,3 Борної кислоти 0,2 Саліцилової кислоти 0,15</p>	<p>Recipe:</p>

<p>Какаової олії скільки потрібно, щоб утворився вагінальний супозиторій. Видай такі дози числом 12 Познач: По ...</p>	<p>Rp.:</p>
<p>9. Візьми: Гексаметилентетраміну 0,25 Екстракту беладони 0,015 Видай такі дози числом 10 в таблетках. Познач: По ...</p>	<p>Recipe: Rp.:</p>
<p>10. Візьми: Розчину тестостерону пропіонату в олії (олійного) 5% - 1 мл Видай такі дози числом 10 в ампулах. Познач: По 1 мл в/м 1 раз на добу.</p>	<p>Recipe: Rp.:</p>

<p>11. Візьми: Розчину йоду для внутрішнього вживання 15 мл Видай. Познач: По ...</p>	<p>Recipe:</p> <p>Rp.:</p>
<p>12. Візьми: Таблетки відновленого заліза, покриті оболонкою, 0,2 числом 20 Видай. Познач: По ...</p>	<p>Recipe:</p> <p>Rp.:</p>
<p>13. Візьми: Настою листя наперстянки 0,5:180мл Простого сиропу 20 мл Змішай. Видай. Познач: По ...</p>	<p>Recipe:</p> <p>Rp.:</p>
<p>14.</p>	<p>Recipe:</p>

<p>Візьми: Відвару плоду проносного жостеру 20,0:200 мл</p> <p>Видай. Познач: По ...</p>	<p>Rp.:</p>
<p>15. Візьми: Суспензії гідрокортизону ацетату 2,5% - 0,5 Розчину димедролу 1% 1 мл Контрикалу 25000 ОД Очищеної води 8 мл Змішай. Видай. Познач: Для ...</p>	<p>Recipe: Rp.:</p>
<p>16. Візьми: Ксероформу 3,0 Борної кислоти 4,0 Преднізолону 0,04 Стрептоциду 3,0 Змішай, нехай утвориться найдрібніший порошок. Видай. Познач: Вдувати у вухо.</p>	<p>Recipe: Rp.:</p>

<p>17. Візьми: Зелені блискучої 0,3 Етилового спирту 10% 10 мл Очищеної води 20 мл Змішай. Видай. Познач: Зовнішнє.</p>	<p>Recipe:</p> <p>Rp.:</p>
<p>18. Візьми: Розчину фторфеназину деcanoату в олії (олійного) 2,5% - 1,0 Видай такі дози числом 5 для ін'єкцій. Познач: По ...</p>	<p>Recipe:</p> <p>Rp.:</p>
<p>19. Візьми: Розчину натрію броміду</p>	<p>Recipe:</p>

<p style="text-align: right;">1% - 100 мл</p> <p>Кофеїну-натрію бензоату 1,0</p> <p>Настойки валеріани Простого сиропу по 10,0</p> <p>Змішай. Видай. Познач: По ...</p>	<p>Rp.:</p>
<p>20.</p> <p>Візьми: Очищеної сірки 2,0 Гліцерину Камфорного спирту по 5,0</p> <p>Очищеної води 61 мл</p> <p>Змішай. Видай. Познач: Змащувати шкіру обличчя.</p>	<p>Recipe:</p> <p>Rp.:</p>
<p>21.</p> <p>Візьми: Цинку оксиду Пшеничного крохмалю по 5,0</p> <p>Тальку 40,0</p> <p>Змішай. Видай. Познач: Дитяча присипка.</p>	<p>Recipe:</p> <p>Rp.:</p>

<p>22. Візьми: Розчину синестролу олійного 2% -1мл Видай такі дози числом 20 для ін'єкцій. Познач: По 2 мл в м'яз.</p>	<p>Recipe: Rp.:</p>
<p>23. Візьми: Інсуліну 10 ОД Метилурацилу Рибофлавіну по 0,001 Розчину натрію денозинтрифосфату 0,1% -10 мл Змішай. Видай. Познач: Очні краплі.</p>	<p>Recipe: Rp.:</p>
<p>24. Візьми: Етаміну-натрію 0,1 Димедролу 0,03 Ефедрину гідро хлориду 0,02 Змішай, нехай утвориться порошок.</p>	<p>Recipe:</p>

<p>Видай такі дози числом 20 Познач: По 1 порошку на ніч.</p>	<p>Rp.:</p>
<p>25. Візьми: Відвару кори дуба 10,0:150 мл Галуну 2,0 Гліцерину 10,0 Змішай. Видай. Познач: Для полоскання рота.</p>	<p>Recipe: Rp.:</p>
<p>26. Візьми: Трави звіробою 20,0 Листу шавлії 30,0 Листу перцевої м'яти 10,0 Змішай. Видай. Познач: По ...</p>	<p>Recipe: Rp.:</p>

<p>27. Візьми: Саліцилової кислоти 2,0 Резорцину 10,0 Камфори 6,0 Етилового спирту 70% - 100,0</p> <p>Змішай. Видай. Познач: Змащувати шкіру.</p>	<p>Recipe:</p> <p>Rp.:</p>
<p>28. Візьми: Розчину фенолсаліцилату в олії (олійного) 2% -20,0 Розчину адреналіну гідрохлориду 0,1% крапель XX</p> <p>Змішай. Видай. Познач: Краплі в ніс.</p>	<p>Recipe:</p> <p>Rp.:</p>
<p>29. Візьми: Розчинного стрептоциду 5,0 Розчину глюкози 1% - 100 мл</p> <p>Змішай. Простерилізує! Видай. Познач: По ...</p>	<p>Recipe:</p> <p>Rp.:</p>

<p>30. Візьми: Олії терпентинної очищеної Хлороформу по 15 мл Метилсаліцилату 10 мл Змішай, нехай утвориться лінімент. Видай. Познач: Втирати...</p>	<p>Recipe: Rp.:</p>
<p>31. Візьми: Анестезину 2,0 Вазелінової олії 90,0 Евкалиптової олії 5,0 Змішай. Видай. Познач: По 5-10 мл на інгаляцію.</p>	<p>Recipe: Rp.:</p>
<p>32. Візьми: Розчину аскорбінової кислоти 5% - 1мл Видай такі дози числом 20 в ампулах. Познач: По 1 мл в/м 2</p>	<p>Recipe:</p>

<p>рази на день.</p>	<p>Rp.:</p>
<p>33. Візьми: Таблетки “Адоніс-Бром”, покриті оболонкою, числом 25 Видай. Познач: По 1 таблетці на ніч.</p>	<p>Recipe: Rp.:</p>
<p>34. Візьми: Кишковорозчинні таблетки нафтамону 0,5 числом 10 Видай. Познач: По ...</p>	<p>Recipe: Rp.:</p>
<p>35. Візьми:Розчину ртуті (Меркурію) оксиціаніду 0,02 %- 100 мл Видай. Познач: Для промивання уретри.</p>	<p>Recipe: Rp.:</p>
<p>36. Візьми:Мазі ртуті (Меркурію) оксиду жовтого 1% - 10,0 Видай. Познач: Очна мазь.</p>	<p>Recipe:</p>

	Рр.:
<p>37.</p> <p>Візьми: Чистого фенолу 0,5 Ментолу 0,2 Дикаїну 0,1 Етилового спирту 90% - 10 мл</p> <p>Змішай. Видай. Познач: На ...</p>	<p>Recipe:</p> <p>Рр.:</p>
<p>38.</p> <p>Візьми: Кореня алтеї Кореня солодки по 10,0 Трави чебрецю звичайного 40,0</p> <p>Змішай, нехай утвориться збір. Видай. Познач: Заварити як чай.</p>	<p>Recipe:</p> <p>Рр.:</p>
<p>39.</p> <p>Візьми: Рибофлавіну 0,002 Аскорбінової кислоти 0,025 Нікотинової кислоти 0,003 Води для ін'єкцій 10 мл</p> <p>Змішай. Видай. Познач: Очні краплі.</p>	<p>Recipe:</p> <p>Рр.:</p>

<p>40. Візьми: Дьогтю рідкого Ксероформу по 3,0 Рицинової олії до 100,0 Змішай, нехай утвориться лінімент. Видай. Познач: Для пов'язок і тампонів.</p>	<p>Recipe: Rp.:</p>

IV. Визначити терміноелементи, вказати їх значення, дати тлумачення термінів (2+1+2):

А) Терміноелементи та їх значення	Дефініції термінів
1. <u>aetiologia</u> , ae f <i>причина ∨ наука інтерфікс</i>	<i>розділ клінічної медицини, який вивчає причини виникнення захворювань</i>
2. <u>arthrolysis</u> , is f	
3. <u>arthropathia</u> , ae f	
4. <u>bradycardia</u> , ae f	
5. <u>cardioplegia</u> , ae f	
6. <u>cholelithiasis</u> , is f	

7. <u>cholecystopexia</u> , ae f	
8. <u>chromatopsia</u> , ae f	
9. <u>cyanosis</u> , is f	
10. <u>cystolithiasis</u> , is f	
11. <u>cytolysis</u> , is f	
12. <u>electroencephalogramma</u> , atis n	
13. <u>endocrinologia</u> , ae f	
14. <u>gastroenterologia</u> , ae f	
15. <u>gastrostomia</u> , ae f	
16. <u>geriatria</u> , ae f	
17. <u>glossalgia</u> , ae f	

18. <u>hidradenitis</u> , itidis f	
19. <u>hidradenoma</u> , atis	
20. <u>histologia</u> , ae f	
21. <u>histogenesis</u> , is f	
22. <u>laryngitis</u> , itidis f	
23. <u>laryngotracheitis</u> , itidis f	
24. <u>laparotomia</u> , ae f	
25. <u>mastitis</u> , itidis f	
26. <u>metrorrhagia</u> , ae f	
27. <u>myositis</u> , iditis f	
28. <u>nephropexia</u> , ae f	
29. <u>nephrosclerosis</u> , is f	

30. <u>oncogenesis</u> , is f	
31. <u>pathologia</u> , ae f	
32. <u>polyuria</u> , ae f	
33. <u>proctitis</u> , itidis f	
34. <u>pyothorax</u> , acis m	
35. <u>salpingitis</u> , itidis f	
36. <u>stethoscopia</u> , ae f	
37. <u>toxaemia</u> , ae f	
Префікси та їх значення	Дефініції термінів
1. <u>antit</u> etanicus, a, um <i>проти</i>	<i>протиправцевий</i>
2. <u>coagula</u> tio, onis f	
3. <u>contra</u> indicatio, onis f	
4. <u>diaphra</u> gma, atis n	
5. <u>dience</u> phalon, i n	
6. <u>divis</u> us, a, um	

7. <u>dys</u> enteria, ae f	
8. <u>dys</u> kinesia, ae f	
9. <u>dys</u> pepsia, ae f	
10. <u>epi</u> demia, ae f	
11. <u>epi</u> thelioma, atis n	
12. <u>in</u> curabilis, e	
13. <u>in</u> fectio, onis f	
14. <u>in</u> tercellularis, e	
15. <u>hyper</u> aciditas, atis f	
16. <u>hyper</u> ergia, ae f	
17. <u>hypo</u> functio, onis f	
18. <u>meta</u> stasis, is f	
19. <u>pro</u> phylaxis, is f	
20. <u>supra</u> renalis, e	
В) Терміноелементи та їх значення	Дефініції термінів

1. <u>аденома</u> залоза пухлина	<i>доброякісна пухлина із залозистого епітелію</i>
2. <u>альбумінурія</u>	
3. <u>ангіографія</u>	
4. <u>апендектомія</u>	
5. <u>гастроентерологія</u>	
6. <u>гастроптоз</u>	
7. <u>гематологія</u>	
8. <u>гемоліз</u>	
9. <u>гідротерапія</u>	
10. <u>гістероптоз</u>	
11. <u>дерматосклероз</u>	

12. <u>електроенцефалографія</u>	
13. <u>електрокардіограма</u>	
14. <u>електрокардіографія</u>	
15. <u>ентеростомія</u>	
16. <u>кардіологія</u>	
17. <u>кардіопатія</u>	
18. <u>логопатія</u>	
19. <u>меланома</u>	
20. <u>метросальпінгографія</u>	
21. <u>мієліт</u>	

22. <u>неврастенія</u>	
23. <u>нефроз</u>	
24. <u>нефропатія</u>	
25. <u>нозологія</u>	
26. <u>отоскопія</u>	
27. <u>офтальмоплегія</u>	
28. <u>патологія</u>	
29. <u>пневмонія</u>	
30. <u>пієлонефрит</u>	
31. <u>піурія</u>	
32. <u>проктостомія</u>	
33. <u>психотропний</u>	

34. <u>соматометрія</u>	
35. <u>синергізм</u>	
36. <u>томограф</u>	
37. <u>томографія</u>	
38. <u>фармакологія</u>	
39. <u>фітотерапія</u>	
40. <u>фтизіатрія</u>	

V. Виписати рецепт (у **повній** та **скороченій** формах) такого складу (1):

1. 60 драже пентоксифіліну 0,1. Призначити по 1 драже 3 рази на добу.

Recipe: <i>Dragees Pentoxyphyllini 0,1 numero 60</i> <i>Da.</i> <i>Signa: По 1 драже 3 рази на добу.</i>	Rp.: <i>Dragees Pentoxyphyllini 0,1 N. 60</i> <i>D. S.: По 1 драже 3 рази на добу.</i>
--	---

2. 30,0 0,5% мазі декаміну. Призначити змащувати шкіру 2 рази на добу.

Recipe:	Rp.:
---------	------

--	--

3. 100,0 барію сульфату для рентгену. Призначити: розмішати з киселем або рідкою кашею і прийняти всередину або ввести через пряму кишку.

Recipe:	Rp:
---------	-----

4. 10 мл 15% стерильного розчину натрію бензоату. Призначити вводити в/в повільно 1 раз на добу.

Recipe:	Rp:
---------	-----

5. 20 таблеток платифіліну гідротартрату 0,005. Призначити по 1 таблетці 3 рази на добу.

Recipe:	Rp:
---------	-----

6. 50,0 лініменту метилсаліцилату складного. Призначити втирати в депігментаційні місця 1-2 рази на добу.

Recipe:	Rp:
---------	-----

7. 10 порошків магнію оксиду 0,5. Призначити по 1 порошок 2 рази на добу.

Recipe:	Rp.:
---------	------

8. 10,0 1% мазі ртуті оксиду жовтого. Призначити змащувати краї повік 2-3 рази на добу.

Recipe:	Rp.:
---------	------

9. 100,0 сиропу алое з залізом. Призначити по 0,5 чайної ложки 2 рази в день.

Recipe:	Rp.:
---------	------

10. 20 мл 0,5% розчину срібла нітрату в темній склянці. Призначити для інстиляції в сечівник.

Recipe:	Rp.:
---------	------

11. 50 таблеток тіопроперазину 0,001. Призначити по 1-2 таблетки 3-4 рази на добу.

Recipe:	Rp.:
---------	------

--	--

12. 25 мл настойки пустирника. Призначити по 30-50 крапель 3-4 рази на добу.

Recipe:	Rp.:
---------	------

13. 20 мл 50% розчину білігносту. Призначити 5 доз для внутрішньовенної холангіохолецистографії.

Recipe:	Rp.:
---------	------

14. 10 супозиторіїв з димедролом 0,02. Призначити по 1 супозиторію в пряму кишку.

Recipe:	Rp.:
---------	------

15. 50 таблеток “Алохол”, покритих оболонкою, для дітей. Призначити по 1-2 таблетці.

Recipe:	Rp.:
---------	------

16. 10 супозиторіїв “Осарцид”. Призначити по 1 супозиторію в піхву 1 раз на день.

Recipe:	Rp.:
---------	------

--	--

17. 200 мл:20,0 відвару плоду проносного жостеру. Призначити по 1 столовій ложці 3 рази на добу.

Recipe:	Rp.:
---------	------

18. 10 кишковорозчинних таблеток нафтамону 0,5. Призначити по 5 таблеток 2 дні підряд до сніданку.

Recipe:	Rp.:
---------	------

19. 30 очних плівок з флореналом. Призначити накладати на повіки двічі на день.

Recipe:	Rp.:
---------	------

20. 50 таблеток тиреоїдину 0,1, покритих оболонкою. Призначити по одній таблетці 2-3 рази на добу.

Recipe:	Rp.:
---------	------

--	--

ДОДАТОК
Таблиця відмінкових закінчень іменників I-V відмін

	I	II		III		IV		V
	<i>f</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>m f</i>	<i>n</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>f</i>
Nom. sing.	a	us er	um on	різні		us	u	es
Gen. sing.	ae	i		is		us		ei
Nom. plur.	ae	i	a	es	a (ia)	us	ua	es
Gen. plur.	ārum	ōrum		um (ium)		uum		ērum

Відмінювання прикметників

Група	I		II		BCII	
Відміна	I	II		III (голосний тип)		III (приголосний тип)
Рід	<i>f</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>m f</i>	<i>n</i>	<i>f m n</i>
Nom.sing.	-a	-us	-um	-er -is -is	-e -e	-ior -ius
Gen.sing.	-ae	-i		-is		-ior-is
Nom.plur.	-ae	-i	-a	-es	-ia	-ior-es -ior-a
Gen.plur.	-arum	-orum		-ium		ior-um

Таблиця відмінкових закінчень іменників I-V відмін

<i>Singularis</i>										
Nom.	I	II		III			IV		V	
	<i>f</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>приз.</i>	<i>гол.</i>	<i>зміш.</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>f</i>	
	a	us, er	um, on	^{m,f} різні ⁿ	^{m,f} - e,al,ar ⁿ	^{m,f} різні ⁿ	us	u	es	
Gen.	ae	i	i	is	is	is	us	us	ei	
Dat.	ae	o	o	i	i	i	ui	u	ei	
Acc.	am	um	um	em =Nom	em =Nom	em =Nom	um	u	em	
Abl.	a	o	o	e	i	e	u	u	e	
<i>Pluralis</i>										
Nom.	I	II		III			IV		V	
	<i>f</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>приз.</i>	<i>гол.</i>	<i>зміш.</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>f</i>	
	ae	i	a	^{m,f} es a ⁿ	^{m,f} - ia ⁿ	^{m,f} es a ⁿ	us	ua	es	
Gen.	arum	orum	orum	um	ium	ium	uum	uum	erum	
Dat.	is	is	is	ibus	ibus	ibus	ibus	ibus	ebus	
Acc.	as	os	a	es a	es ia	es a	us	ua	es	
Abl.	is	is	is	ibus	ibus	ibus	ibus	ibus	ebus	

NB! Закінчення іменників середнього роду II, III, IV відмін в Nom. = Acc.